TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 50 (1401) 1976 GRUODIS - DECEMBER 9 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275 - 4672

Laivui siūbuojant

Krikščionių Bendrija paprastai lyginama su laivu. Tai bene seniausias ir populiariausias palyginimas. Juo nusakomas Bendrijos istorinis kelias, kuris tik retais laikotarpiais būna lygus bei ramus. Dažniausiai jis būna daugiau ar mažiau audringas. Dėlto laivui tenka grumtis su bangomis, kurios kartais pasiekia rimto pavojaus ribą. Gyvenimas laive dėl tokio bangavimo negali būti ramus. Jo įgula yra priversta budėti. Kasdieninė įtampa kartais priveda prie įgulos pavargimo, ginčų, skilimo. Visa tai jau matėm krikščionijos istorijoje, kuri anaiptol nėra pasibaigusi. Jos laivas dabar yra visa Žemės planeta, patekusi į gana audringą laikotarpį. Visa krikščionija aiškiai jaučia ir mato, kad audra yra labai radikali, totalinė, mėtanti laivą stipriais smūgiais. Ji pradėjo telktis ypač 19 šimtmetyje, sustiprėjo 20--tame ir pasiekė pavojaus ribą. Ši audra, kurią galėtume pavadinti raudonąja, nesitenkina išoriniais smūgiais — ji smelkiasi krikščionijos laivo įgulon ne tik jėgos, bet ir idėjinėmis priemonėmis. Kitaip tariant, raudonojo siaubo pasaulyje vyksta ne tik brutalus, prievartinis tikinčiųjų persekiojimas, bet ir rafinuotas skverbimasis į tikinčiųjų eiles. Pastaroji taktika yra išplėsta už raudonojo siaubo ribų ir pasiekia tas krikščionijos laivo dalis, kurios mažiausiai jaučia audros blaškymą.

* * *

Ką daro krikščionija? Ta jos dalis, kuri yra raudonojo siaubo srityje, labai stipriai jaučia pavojų ir mano, kad jis yra gyvybinis. Jinai įžvelgia, kad raudonoji audra yra užsimojusi paskandinti tradicinį laivą, sunaikinti krikščioniją. Apie tą pavojų jinai signalizuoja ir vyriausiam vairuotojui, ir toms laivo dalims, kur pavojus mažiau tejaučiamas. Deja, tie, kurie nėra priešakinėse pavojaus linijose ir mažai tejaučia pavojų, netiki pirmųjų ženklams. Jie mano, kad tai perlengvai nusigandusių jūrininkų šauksmas. Jų netikėjimą stiprina viliojančių sirenų balsai, ateiną iš raudonosis srities. Ir taip dalis krikščionijos, esančios už raudonosios srities ribų, lieka abejinga pavojaus ženklams. Keistas tai reiškinys. Rodos, tokiu atveju visa laivo įgula turėtų vieningai rikiuotis ir bendromis jėgomis sutikti pavojų. Deja, to dar nematyti. Dėlto kyla pagunda prisiminti "Titaniko" laivą, kurio kapitonas netikėjo, kad tykoja rimtas pavojus, būtent, ledo kalnas... Iliuzija buvo pavojinga šiuo atveju, ji yra pavojinga ir dabar. Tai labai aiškiai primena ir garsusis A. Solženicinas. Jis nekartą gana kietais žodžiais kalbėjo vakariečiams, nepažįstantiems raudonojo siaubo, apie tykojantį pavojų. Jis galbūt kalbėjo daugiau politine prasme, perspėdamas valdančiuosius, bet jo žodžiai tinka ir visai vakarinei krikščionijai, mažai tejaučiančiai gyvybinį pavojų. Didelė jos dalis tebegyvena iliuzija, kad pavojus jos neliečia ir kad visas negeroves gali pašalinti vidinėmis reformomis.

* * *

Tie, kurie jaučiame raudonosios audros pavojų, turime nuolat perduoti pavojaus ženklus, ateinančius iš priešakinių linijų, ir įtikinti nejautriuosius, kad tai liečia ne tik rytinę, bet ir vakarinę krikščioniją. Tai nelengvas uždavinys, nes tenka susidurti su savotiškais netikėliais. Pvz. kai kun. K. Pugevičius bandė plačiame katalikų suvažiavime Detroite pravesti atitinkamus nutarimus, atsimušė į pasipriešinimą. Ir tai nepirmas atvejis. Kitų krikščioniškų bendrijų suvažiavimuose būna dar blogiau. Tai yra patyrę ypač lietuviai ir latviai evangelikai. Tie ženklai rodo, kad mūsų pastangos šioje srityje turi būti sustiprintos. Ta linkme gana daug daroma, bet reikia dar daugiau. Lietuvių iniciatyva šioje srityje, palyginti, yra dar jauna, bet jau nemažai pasiekusi. Tuo būdu ji vertingai pasitarnauja visai krikščionijai. Dirba ta linkme ir kitos tautybės. Antai JAV-se sėkmingai dirba kun. Wurmbrandas, Hruby ir daugelis kitų. Anglijoje stipriai reiškiasi evangelikų kunigas M. Bourdeaux, Keston kolegija. Prancūzijoje publicistas V. Martin išleisdino knygą apie religijos persekiojimą Lietuvoje. Panašių raštų pasirodė Belgijoje, Italijoje ir kituose kraštuose. Visai neseniai britų žurnalas "Religion in Communist Lands" išspausdino gana išsamų straipsnį "Lithuania and the Vatican." Tai vis žingsniai gera linkme. Ir kai jie pagausės, sustiprės, pasieks visą krikščioniją, kuri, įžvelgusi pavojų, mobilizuos visas jėgas ne tik ištvermei, pagalbai, bet ir pergalei. **Pr. G.**

Lietuvaitės ruošia šiaudinukus Kalėdų eglutei tautinių grupių festivalyje Ontario Mokslo Centre, kur buvo įrengtas baltiečių skyrius Nuotr. St. Dabkaus

Kun. prof. Antanas Liuima, SJ, LK Mokslo Akademijos pirmininkas iš Romos, sveikinasi su šios Akademijos narių suvažiavimo pirmininku inž. Antanu Rudžiu Detroite 1976. XI. 25 Nuotr. J. Urbono

Mokslui skirtos dienos

Dešimtasis Lietuvių Katalikų Akademijos narių suvažiavimas Detroite lapkričio 24-28 d. d.

Dvejus metus planuotas bei rengtas minėtos Akademijos suvažiavimas nusitiesė per kelias dienas, apimančias mokslą, meną ir maldą. Jos buvo turiningos moksliniais darbais, meno kūriniais, koncertais ir pamaldomis.

Suvažiavimas buvo pradėtas lapkričio 24 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre. Tai labai patogi vieta tokiam renginiui. Čia ir archit. dr. A. Kulpos projektuota šventovė, ir mokyklinės patalpos, ir erdvios salės. Vienoje klasėje buvo surengta Akademijos narių leidinių paroda, kuri atidaryta suvažiavimo išvakarėse. Ją suorganizavo Rita Garas-Garliauskaitė. Į klausimą, ar tai buvo lengvas darbas, atsakė — ne. Matyt, mūsų mokslo žmonės linkę daugiau dirbti nei visuomenei rodytis. Visdėlto buvo surinkta nemažai išleistų knygų, parašytų įvairiomis kalbomis. Tai reikšmingas įnašas į mokslinę lietuvių literatūrą įvairiomis kalbomis.

Taip pat suvažiavimo išvakarėse atidaryta ir dailininkų Anastazijos bei Antano Tamošaičių paroda. Čia jie išdėstė savo kūrinius dviejose patalpose — A. Tamošaitienė — didžiojoj klasėj, o A. Tamošaitis — didžiojoj salėj. Patalpos nėra pritaikytos parodoms, tad kūrinių sutelkimas taip, kad pagautų žiūrovo akį ir vestų per pateiktą kūrybą, nebuvo lengvas. Abu dailininkai gražiai derinosi savo lietuvišku atspalviu prie mokslo dienų renginio, kuriame buvo gvildenami taipgi meno bei architektūros klausimai. Žiūrovui įdomūs buvo A. Tamošaitienės kilimai ir tautiniai drabužiai, o A. Tamošaičio — liaudine senove dvelkiantys paveikslai. Rengėjų vardu atidarymo žodį tarė Vikt. Veselka, pasižymėjęs meniškais drožiniais ir dalyvavęs eucharistinio kongreso parodoje Filadelfijoje.

Prof. A. Maceinos paskaita

Suvažiavimas pradėtas lapkričio 25 d., 10.30 v. r., rengėjų komiteto pirmininko prof. J. Pikūno žodžiu ir Akademijos pirmininko prof. Ant. Liuimos, SJ, kalba, kurioje buvo pagerbti visi Akademijos darbuotojai bei rėmėjai. Suvažiavimo pirmininkais buvo pakviesti — inž. A. Rudis ir prof. V. Vardys, sekretore — sesuo Ona Mikailaitė. Į garbės prezidiumą pakviesti: kun. prof. A. Liuima, SJ, kun. klebonas V. Kriščiūnevičius, dr. A. Damušis, A. Tamošaitienė, dr. K. Alminas.

Suvažiavimą sveikino vysk. A. Deksnys, JAV LB atstovas B. Raugas, PLB valdybos pirm. B. Nainys, Lituanistikos Instituto pirm. dr. J. Gimbutas.

Prof. A. Maceina, gyvenantis V. Vokietijoje, negalėdamas dalyvauti suvažiavime dėl silpnos sveikatos, įkalbėjo savo paskaitą magnetofono juostelėn. Taigi, visi dalyviai girdėjo gyvą A. Maceinos žodį, dėstantį aktualią temą "Asmuo ir istorija". Žymusis lietuvių mintytojas gvildeno klajoklį žmogų erdvėje ir laike, atplėštą nuo savosios tautos bei kultūros, nepajėgiantį pritapti prie naujojo krašto ir pasiliekantį be tvirtos atramos. Sakytume, tai išblokštojo žmogaus problema, kurios sprendimas nėra viltingas.

Visi su gyvu dėmesiu sekė prof. A. Maceinos labai sklandų, nuoseklų dėstymą, trukusį 70 minučių. Tik vienoje vietoje rekordavimas buvo sutrikęs, ir apie 10 minučių sunku buvo sekti profesoriaus žodį.

Sekcijų posėdžiai

Lapkričio 25 d. po pietų rinkosi istorikai ir jų darbais besidomintys tautiečiai — Akademijos nariai ir Detroito mokslo žmonės bei mėgėjai. Šiai sekcijai vadovavo ir įžanginį žodį tarė kun. dr. Vikt. Gidžiūnas, OFM. Kruopščiai paruoštą darbą tema "Pastangos įsteigti bažnytinę Lietuvos provinciją nuo Mindaugo iki nepriklausomybės laikų" skaitė iš Romos atvykęs kun. dr. P. Jatulis, daug dirbąs Vatikano archyvuose ir talkinąs ukrainiečių istoriniams leidiniams. Nors naujų reveliacijų jis neatskleidė, tačiau sistemingai apžvelgė visą temą. Ją pratęsdamas, kun. dr. Steponas Matutis, MIC, gvildeno arkivyskupo Jurgio Matulaičio vaidmenį steigiant atskirą Lietuvos provinciją.

Lapkričio 26 d. po pamaldų rinkosi teologinės sekcijos dalyviai. Jai vadovavo kun. dr. Vikt. Rimšelis, MIC, ir skaitė paskaitą tema "Antrojo Vatikano Bažnyčia be valstybinės religijos." Kun. lic. A. Rubšys dėstė temą "Istorijos ir tikėjimo Kristus". Kun. dr. V. Cukurui teko aktuali dabarties tema "Situacinės — egzistencialinės e t i k o s grėsmė moralinei teologijai". Jis iškėlė naują bangą, bandančią pakeisti principingą krikščioniškąją moralę sureliatyvinta etika, vedančia į moralinio gyvenimo palaidumą.

Lietuvių kalbos ir literatūros *sekcijoje visiems* kalbininkams ir literatams turėjo atstovauti vienas prof. Ant. Klimas. Jis dėstė savo specialybės temą "Lietuvių kalbos veiksmažodžių darybos sistema ir indoeuropiečių prokalbė." Antrasis paskaitininkas rašytojas ir "Darbininko" red. P. Jurkus, turėjęs kalbėti apie prof. Juozą Brazaitį literatą, nepasirodė. Matyt, negalėjo atvykti.

Popietė buvo skirta filosofijai. Šiai sekcijai vadovavo dr. J. Girnius. Po jo įvadinio žodžio kalbėjo prof. K. Skrupskelis tema "Valstybė ir moralinės normos", o doktorantas Kęst. Girnius — moralės pagrindų klausimu. Doktorantė Mirga Girniuvienė dėstė savo mintis apie meną ir tiesą. Temos parinktos gana aktualios, tad susilaukė ir klausytojų atliepio — kilo gyvos diskusijos.

Gamtos mokslų sekcijai vadovavo prof. A. Gaigalas. Jis dėstė apžvalginę paskaitą "Kvantų teorija po 50 metų." Prof. Pr. Jucaitis kruopščiai gvildeno organinę evoliuciją ir žmogaus fenomeną. Jis buvo sutelkęs daug duomenų, samprotavimų, kurie pareikalavo daug laiko. Profesorius pasirodė esąs ištvermingesnis už savo klausytojus.

Simpoziumas jaunimui

Jam vadovavo *Lilė Gražulienė* ir apibūdino temą, būtent, "Išeivijos mokslo institucijų reikšmė jauno mokslininko kelyje į apsisprendimą Lietuvai." Nors pavadinime daug žodžių, bet tema paaiškėjo tik po simpoziumo narių pasisakymų. Jų uždavinys buvo atsakyti į klausimą: ar *mokslinės lietuvių institucijos* (Akademija ir Lituanistikos Institutas) prisidėjo prie jaunųjų tautinio apsisprendimo. Visi trys — Augustinas Idzelis, Ramūnas Girnius ir Almis Kuolas savo referatuose pasisakė neigiamai ir netgi pažėrė kritiškų pastabų apie Akademijos *darbą, suvažiavimus, nepakankamą* dėmesį prieaugliui, nepakankamą lietuvių rūpinimąsi išliekančiais darbais. Esą investuojama daug kapitalo trumpiem š v y s t elėjimam (operai, šventėm), bet nepakankamai rūpinamasi išliekamais mokslo veikalais lituanistinėm temom, *nesudaromos stipendijos studentijai*. Kilo gyvos diskusijos, kuriose netrūko ir karščio.

Politiniai bei socialiniai klausimai

D a u g klausytojų susilaukė prof. Vyt. Vardžio vadovaujama sekcija, gvildenusi XX š. Lietuvos istoriją pagal Vakarų ir Rytų autorių raštus. Prof. J. Slavėnas, turėjęs kalbėti apie Lie-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Pasaulio įvykiai

MEKSIKOS V A L D Y M Ą PERĖMĖ NAUJASIS PREZ. J. L. PORTILLAS, buvęs finansų ministeris prez. L. Echeverrijos kabinete. Jo laukia sunkiai beišsprendžiamos ekonominės problemos, E. Zapatos ir P. Villos laikus primenantis žemdirbių maištas. Pasitraukiantis *prez. L. Echeverrija Sonoros provincijoje* nusavino 215.000 akrų žemės ir ją išdalino 8.837 žemdirbiams. Žemės neturinčių ūkio darbininkų Meksikoje yra apie keturis milijonus. Durango provincijoje pora tūkstančių bežemių savivališkai užėmė 850.000 akrų, priklausančių stambiems dvarininkams. Toks žemės grobimas lengvai gali tapti pilietiniu karu. Meksikos pezas prarado pusę ligšiolinės savo vertės. Pernai rudenį už vieną amerikietišką dolerį buvo mokama 12,5 pezo, o dabar — jau 24,5. Metinė infliacija pasiekė 30%, biudžeto de*ficitas — porą bilijonų dolerių*. Tokiose aplinkybėse beveik visiškai sustojo kapitalo investacijos iš užsienio. Naujojo prez. J. L. Portillo priesaikos metu Meksikos mieste sprogo penkios bombos, kairiųjų ekstremistų padėtos b i z n i o institucijose. Prez. J. L. Portillas su ekonomi*nėm problemom žada kovoti* griežtu taupumu, gamybos padidinimu, pajamų mokesčių sumažinimu. Jo priesaiką stebėjusių svečių tarpe buvo JAV valstybės sekr. H. Kissingeris ir prezidentu išrinkto J. Carterio žmona Rosalynn. Į devyniolikos ministerių kabinetą prez. J. L. *Portillas pakvietė ne politikus*, o technokratus, pasižymėjusius administraciniais gabumais.

PAKEITĖ MINISTERĮ

Kinijos kompartijos vadas H. Kuo-fengas ligšiolinį užsienio reikalų ministerį Č. Kuan-huą pakeitė H. Hua, buvusiu ambasadoriumi Kanadai ir Jungtinėms tautoms. Č. Kuan-hua iš viešo gyvenimo buvo dingęs jau nuo 1975 m. lapkričio 11 d. ir buvo puolamas už ryšius su velionies Mao našle Čiang Čing bei jos radikalų grupe. Naujasis užsienio reikalų ministeris H. Hua, gerai mokantis anglų kalbą, Jungtinėse Tautose buvo nuolatine rakštimi Sovietų Sąjungos ambasadoruii J. Malikui. Pastarąjį jis viešai yra pavadinęs hipokritu ir melagiu, kurį tegali išgydyti kapas. Komentatoriai nesitiki jokio esminio pasikeitimo komunistinės Kinijos užsienio politikoje, bet pakitimų gali įvykti diplomatinėje tarnyboje, nes Pekingan staiga buvo atšaukti net septyni Kinijos ambasadoriai. Spėjama, jog netrukus bus pašalintas ir Kinijos sporto ministeris Č. Ce-tungas, buvęs stalo teniso čempionas, nes ir jį jau puola plakatai dėl ryšių su nemalonėn patekusiais radikalais.

E. ROMMELIO BIOGRAFIJA

V. Vokietijos žurnalistas W. Heckmannas naujoje biografijoje "Rommelio karas Afrikoje" nuvertina populiarųjį A. Hitlerio maršalą Erwiną Rommelį, kurį britai buvo pavadinę dykumos lape. Remdamasis archyvine medžiaga ir karo veteranų liudijimais, W. Heckmannas atskleidžia kitokį E. Rommelio veidą. Pasirodo ta lapute pasižymėjo dideliu brutalumu savo pavaldiniams ir jiems suversdavo kaltę dėl savųjų taktinių klaidų. Tas klaidas matė kiti vokiečių maršalai ir generolai, tačiau nedrįso jų kelti viešumon, nes E. Rommelis turėjo tvirtą užnugarį pas A. Hitlerį. Jis buvo įsivėlęs į atentatą prieš Hitlerį ir vietoj teismo pasirinko nusižudymą. Pasak W. Heckmanno, E. Romelis norėjo pašalinti A. Hitlerį ne dėl kokių nors etinių motyvų, bet dėl įsitikinimo, kad karui vesti reikia talentingesnio asmens. Kad E. Rommelis Vakarų pasaulyje buvo laikomas gabiu strategu ir puikiu vyru, kaltė tenkanti nacių propagandai ir jį be reikalo garbinusiam britų maršalui B. Montgomeriui. Vokiečių karo veteranų nuomone, E. Rommelis iš jų nereikalaudavo daugiau, n e g u pats iš savęs, bet tų reikalavimų įgyvendinimas prašokdavo žmogaus jėgas.

NUVERTINO DOLERĮ

Australijos liberalų premjero M. Fraserio vyriausybė 17,5% nuvertino australišką dolerį, praktiškai jį sulygindama su amerikietišku doleriu. Šio žingsnio privertė imtis siaučianti infliacija, unijų išsikovoti peraugšti atlyginimai, baigiančios išsekti *užsienio valiutos atsargos*. Dolerio nuvertinimu tikimasi padidinti Australijos žaliavų, gaminių eksportą. Vidutinis savaitinis darbininko atlyginimas Australijoje yra apie 220 kanadiškų dolerių. Streikų skaičiumi Australiją pralenkia tik Italija ir Kanada. N. Zelandija *savo dolerį 15% nuvertino jau* 1975 m. rugpjūčio 10 d. Spėjama, kad ji, prisitaikydama prie Australijos dolerio vertės, dabar vėl turės nuvertinti savo dolerį 9-10%.

H. KISSINGERIO ĮPĖDINIS

Naujuoju valstybės sekretorium H. Kissingeriui pakeisti J. Carteris pasirinko advokatą Cyrus Vance, turintį nemažą patirtį tarptautinėse derybose. Pirmasis į jį dėmesį atkreipė prez. J. F. Kennedy, paskirdamas patarėju Pentagonui, o paskui — krašto apsaugos sekretoriaus pavaduotoju. Prez. L. B. Johnsono laikais C. Vance iškilo kaip talentingas derybininkas 1964 m. Panamos kanalo įtampoje, Domininkonų respublikos pilietiniame kare 1965 m., Graikijos ir Turkijos ginče dėl Kipro 1967 m. Jis taipgi buvo derybų su Š. Vietnamo komunistais pradininku Paryžiuje. H. Kissingeris pasižymėjo uždarumu, slaptais politiniais ėjimais, asmenine iniciatyva. C. Vance yra priešingybė H. Kissingeriui savuoju atvirumu, darbo dalinimusi su pagalbininkais, skaitymusi su priešingomis nuomonėmis. Jo pasirinkimas liudija, kad būsimasis prez. J. Carteris nori pats vadovauti JAV užsienio politikai.

SIŪLO SAVIVALDĄ

Britanijos darbiečių premjero J. Callaghano vyriausybė pasiūlė savivaldą Skotijai ir Velsui, norėdama nuraminti visiškos nepriklausomybės reikalaujančius separatistus. Skotijos atsiskyrimą suaktualino prie jos pakrančių Šiaurės jūroje rasti naftos šaltiniai. Premjero J. Callaghano vyriausybė Skotijai nori duoti 150 atstovų vietinį parlamentą. Velsui — 80 atstovų parlamentą. Vykdomąją valdžia Skotijoje perimtų to parlamento išrinktas asmuo, o Velse — parlamento komitetas. Abu parlamentai tvarkytų visus vietinius reikalus, centrinei vyriausybei Londone palikdami užsienio politiką, krašto apsaugą, prekybą ir mokesčius. Kadangi vietiniai parlamentai neturės teisės rinkti mokesčių, finansus jiems parūpintų Britanijos vyriausybė. Separatistinės grupės premjero J. Callaghano pasiūlymą sutiko skeptiškai, nes be savų pajamų šaitinių nedaug tegalima įgyvendinti planų. Be to, Skotijos pakrančių nafta ir toliau lieka Britanijos vyriausybės kontrolėje. Premjero J. Callaghano planas, atrodo, susilauks nemažos opozicijos Britanijos parlamente. *Daugelis politikų Skotijos ir Velso savivaldą laiko Britanijos skilimo pradžia.*

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis
2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata $10.00, pusmetinė—$6.00. Rėmėjo prenumerata $15.
Skelbimai ruošiamam numeriui primami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: $10.00 per year, $6.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Mokslui skirtos dienos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tuvą Europos mokslininkų interpretacijoje, negalėjo atvykti. Doktorantas Saulius Sužiedėlis pateikė labai originalų savo darbą apie Užnemunės valstiečių vaidmenį Lietuvos atgimimo istorijoje. Jis rinko medžiagą Lenkijos archyvuose ir pagal ją konkrečiai nustatė, kad pasiturintys valstiečiai buvo stiprus atgimimo variklis.

Saulius Girnius, matematikas ir istorijos doktorantas, apžvelgė amerikiečių bei britų autorius, rašiusius apie Lietuvą, neužmiršdamas ir lietuvių (A. Tarulio ir L. Sabaliūno). Jis rado, kad amerikiečiai Lietuvai buvo palankesni už britus. Dėmesys Lietuvai JAV-ių mokslinėse sferose esąs nemažas, tik jų darbais permažai domisi lietuvių visuomenė.

Originalaus savo darbo santrauką pateikė prof. R. Misiūnas: "Lietuva II-me pasauliniame kare 1939 — 1945: sovietinis žvilgsnis." Jis plačiai atskleidė sovietines pastangas melagingai interpretuoti savo žygius į Baltijos kraštus. Diskusijoms nebelikus laiko, buvo išreikštas pageidavimas, kad išeivijos mokslininkai nevartotų sovietinės, lietuviams primestos terminologijos ir nesakytų "Tarybų Lietuva" arba "tarybinė istoriagrafija", o vadintų Sovietų arba "okupuota Lietuva", "sovietinė istoriografija." Tuo būdu esą išreiškiamas lietuviams primestas svetimas, nepriimtinas dalykas.

Architektūra ir menas

Lapkričio 27 d. popietė buvo skirta dviem sekcijom — menui ir medicinai. Ir vienai, ir kitai klausytojų netrūko, ypač pirmajai.

Architektūros bei meno sekcijai vadovavo archit. dr. A. Kulpa - Kulpavičius. Jis mobilizavo net keturis paskaitininkus: dail. A. Tamošaitį, kun. St.Ylą, J. Muloką ir R. Muloką. A. Tamošaitis išsamiai dėstė apie kryžmas, jų formas, ornamentiką ir simboliką, savo mintis iliustruodamas skaidrių vaizdais. Kun. St. Yla, rašąs stambų darbą apie M. K. Čiurlionį, kalbėjo apie šio asmenybę ir pasaulėjautą, remdamasis jo paties laiškais ir jo bendraamžių liudijimais. Architektūrai atstovavo J. Mulokas, atskridęs iš Kalifornijos. Jo tema buvo "Lietuvių įnašas į Amerkios architektūrą", o jo sūnaus tema— "Lietuviškosios architektūros pėdsakai Europoje." Trumpindamas užsimotą paskaitą, J. Mulokas pažėrė keletą aktualių minčių apie nusivylimą modernąja architektūra, žmogaus ištūmimą ir bandymus grįžti į senovines formas. Iliustruodamas antrąją temą, jis parodė daug skaidrių iš Vilniaus ir kitų vietovių, kurias pats su sūnumi neseniai aplankė.

Lietuvio teorija

Medicinos sekcijoje, vadovaujamoje dr. J. Sungailos, buvo trys paskaitininkai: prof. Anatolijus C. Matulis, dr. V. Šaulys, dr. K. Alminas. Labiausiai visus sudomino pirmasis, gvildenęs temą "Žmogaus kalba — naujos pažiūros psichiatrijoje." Baigęs filosofiją ir mediciną, prof. A. C. Matulis (sportininkas ir lakūnas) specializavosi psichiatrijoje. Studijuodamas psichoanalizę, jis sukūrė savo teoriją, kuri tam tikrais atvejais padeda psichiniams ligoniams, ypač šizofrenikams. Teorijos pagrindas — svetimos kalbos panaudojimas. Šią teoriją prof. A. C. Matulis jau išbandė ligoninėse, dabar ją bando kiti psichiatrai Europoje.

Apie mediciną okupuotoje Lietuvoje kalbėjo dr. V. Šaulys, o apie veterinarinę mediciną bei jos reikšmę Lietuvos žemės ūkiui — dr. K. Alminas.

Šeštadienio vakarą didžiojoje salėje įvyko rečitalinis Elenos Blandytės koncertas, kuriame ji pasireiškė kaip solistė ir kaip deklamatorė, akompanuojama labai jaunos pianistės Vidos Kazlauskaitės.

Maldos valanda

Sekmadienio pamaldas laikė vysk. V. Brizgys, koncelebruojant keliolikai kunigų. Dalyvaujant pilnai šventovei suvažiavimo dalyvių ir detroitiečių, vyskupas pasakė svarų pamokslą apie žmogaus protą, negalintį pasitenkinti žemės horizontu, ir apie mokslo nepakankamumą moraliniam žmogaus tobulėjimui. Taipgi vyskupas pranešė, kad Anglijos ir Airijos katalikai yra paskelbę Maldos Dieną už Lietuvą ir yra pasiryžę siųsti ten savo atstovus su Fatimos Marijos statula. Pamaldų metu metu giedojo visa tikinčiųjų bendrija, o protarpiuose — sol. E. Blandytė.

Pagerbti mirusieji

Po pamaldų didžiojoj salėj buvo pagerbti mirusieji nariai akademikai mokslininkai — prof. Antanas Salys ir prof. J. Brazaitis. Scenoje buvo pastatyti abiejų portretai, papuošti gėlėmis ir žvakėmis. Atitinkamos nuotaikos muzikai grojant, pasigirdo deklamacija. Apie kalbininką A. Salį kalbėjo Ročesterio un-to prof. A. Klimas, o apie J. Brazaitį — dr. J. Girnius. Pirmasis nuosekliai išgvildeno A. Salio vaidmenį lietuvių kalbos mokslui, o antrasis atskleidė J. Brazaitį - Ambrazevičių kaip literatūros mokslo žmogų.

Suvažiavime registruotų dalyvių buvo 102, bet kita tiek buvo neregistruotų, ypač detroitiečių, kurie taip pat dalyvavo įvairiose sekcijose bei iškilmėse. Aplamai, suvažiavimas buvo gerai organizuotas, nors beveik visur trūko laiko. Jis paliko viltingą įspūdį, nes Akademijos gyvastingumas nesumažėjo. Vieton mirusių narių ateina nauji ir jauni. Šiuo metu Akademijoje yra 234 nariai, kurių 28 yra nauji. **Pr. G.**

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvių Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Dešimtojo LK Mokslo Akademijos suvažiavimo metu Detroite 1976. XI. 24 atidaroma dailininkų Antano ir Anastazijos Tamošaičių dailės paroda. Iš kairės: suvažiavimo pirmininkas inž. A. Rudis, V. Veselka, A. Tamošaitienė, prof. J. Pikūnas — suvažiavimo rengėjų komiteto pirmininkas Nuotr. J. Urbono

Kas gali padėti Lietuvai?

Mums trūksta ne priešų, o draugų kovoje už tautos laisvę

S. ŠETKUS

Nėra tokios pasaulyje jėgos kuri galėtų, kad ir kaip norėdama, padėti Lietuvai. Sovietų Sąjunga yra tiek stipri, o kitos valstybės tiek silpnos, kad džiaugiasi pačios dar šiaip taip pastovėdamos ant kojų. Gal kada laikai pasikeis, nes jie nuolat keičiasi, tačiau šiuo metu Lietuvai niekas kitas negali daugiau padėti, kaip tik mes patys, jos vaikai.

Galime padėti sumania veikla. Iš anksto gerai suprastu ir vykdomu darbu. Pvz. toks darbas jau yra pradėtas St. Catharines, Ont., mieste gyvenančių lietuvių. Jų idėja buvo įsteigti Sov. Sąjungos pavergtų tautų organizaciją. Įsteigimo darbas buvo paliktas gausioms čia lenkų bei ukrainiečių tautinėms grupėms. Paprastai lenkai ir ukrainiečiai, lenkai ir lietuviai, čekai ir slovakai nesėda prie vieno stalo. Dabar sėdi visi ir mato, kad galima atlikti daug daugiau bendrai, negu paskirai.

Štai skaitome spaudoje, kad jau ir Čikagoje įsisteigė tokia organizacija, pasivadindama centrine. Kai bus ašis, atsiras ir ratas. Taip pat iš VLIKo veiklos žinoma, kad dr. K. J. Valiūnas suėjo į kontaktą su egzilinės Ukrainos vyriausybe, prezidentu M. Lyvycky. Reikia tikėtis, kad jie įtrauks į pasitarimus egzilinę Lenkijos vyriausybę ir kitų pavergtų tautų vyriausius laisvinimo veiksnius.

Jei tai bus padaryta, tai be abejonės bus atliktas svarbus politinis žingsnis. Tuo būdu bus pradedamas statyti bendras politinis frontas, be kurio negalima nė svajoti apie išsilaisvinimą iš Sov. Sąjungos jungo. Jau vien pavergtų tautų veiksnių susėjimas prie bendro stalo sustiprintų pavergtųjų viltis ir pakeltų jų dvasią nenusileisti pavergėjui. Juk pavergtųjų skaičius yra didesnis už pavergėjų skaičių.

Tuo būdu prie reikalo pradedama eiti teisingu keliu. Iš vienos pusės organizuojasi eiliniai tautybių žmonės, iš kitos — pradeda kalbėti vyriausi tų tautybių veiksniai. Tik visi kartu tegali sudaryti jėgą. Sueiti ir pakalbėti neužtenka tik vieną kitą kartą. Reikia įsteigti nuolatinį veiklos organą — tarybą arba komitetą. Toks organas turėtų pačioje pradžioje nurodyti pagrindines gaires. Pvz. atidėti į šalį visas tarpusavio problemas tol, kol pavergtos tautos neišsilaisvins. Tas problemas tegalės išspręsti atsistačiusių valstybių vyriausybės, o ne paskiri žmonės. Pastarieji tuščiais savo ginčais tegali tas problemas pagilinti. Antagonizmą tarp tų tautų didinti reiškia atlikti paslaugą pavergėjui, kurios jis ir nori. O nori jis tas tautas laikyti suskaldytas, nes kitaip negali jas išlaikyti pavergtas visam laikui.

Pavergėjas ne tik skaldo pavergtų tautų jėgas, bet ir stipriai spaudžia tų tautų žmones neveikti prieš jį. Jau vien pasitraukimas iš savo krašto ir negrįžimas į jį yra veiksmas prieš pavergėją. Tik naivumas gali kelti mintį, kad visa tai pavergėjas yra pamiršęs ir kad niekad už tai nebekeršys. Nėra tokio atsitikimo šios sistemos istorijoje. Kartais pradžioje pavergėjas pasirodo užmiršęs visas sąskaitas, kartais net ištiesia draugišką priėmimo ranką, bet tik tam, kad laimėtų jam reikiamą laiką. Pelė iš šios rūšies katės niekad neišsisuka, jeigu ji yra tik pelė. Teroras yra rusiško komunizmo išsilaikymo pagrindas. Be to teroro komunizmas negalėtų išsilaikyti. Kišimas galvos į smėlį to teroro nesumažins, bet padidins. Pačiam kišėjui jis yra žalingas, kaip ir visam laisvės kovos reikalui. Kokia galinga ta Rusija beatrodytų, vistiek ji yra permenka sunaikinti visus savo gausius priešus; nebent šie palenktų savo sprandus kišdami galvas į smėlį.

Nesipeškime savo tarpe ir nejieškokime priešų kitų pavergtų tautų tarpe. Lietuviams trūksta ne priešų, o draugų. Kad lenkai lenkino mūtų tautą ir tebelenkina jos dalį Vilniaus krašte, yra tiesa, bet tą patį darė ir vokiečiai ir tebedaro rusai. Kad sulenkėjame, surusėjame ar suanglėjame, nevisuomet būna kalti kitataučiai. Turėtume matyti ir savo kaltės dalį.

Kas kad ir vienas kitas gudas savinasi Vyčio ženklą, Vilnių, Lietuvos istoriją ir pačią Lietuvą? Jie turi tam tikrų sentimentų, atsiradusių po šimtmečių bendro gyvenimo. Laisvuose kraštuose yra laisva spauda. Nėra ko jaudintis, jei kuris gudas nori pasotinti savo tautinės garbės alkį. Kas žino, gal kada vėl visi gyvensime po valstybiniu Lietuvos ženklu? Bus vėl gerai ir lietuviams, ir gudams. Išnykus bendro pavergėjo terorui, nebus sunku surasti bendrą kalbą ir visus patenkinančius sprendimus. Daug vietos yra Rytų Europoje. Reikia pirmiausia ją išlaisvinti.

Neigiama nuomonė apie žydus tiek yra giliai įleidusi į mus savo šaknis, kad niekad nerandame progos palaikyti žydų reikalų, o gana dažnai surandame jiems visokių priekaištų. Pvz. sakoma, jog žydai valdo Ameriką. Jei sugebėtume, ar mes nevaldytume? Ar geriau būtų, kad Ameriką valdytų rusai?

Žydai yra šiais laikais patys geriausi kovotojai prieš rusų imperializmą ir todėl jie tikrai gali būti mūsų draugai. Tokia pažiūra greitai pašalintų ir dabartinį žydų nusistatymą prieš mus. St. Catharines miesto žydų rabinas Israel Feinberg jau kelis kartus dalyvavo lietuvių minėjimuose. 1974 m. Vasario 16 proga prie kanadiečių paminklo jis labai ryžtingai ir viešai reikalavo atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, girdint visiems šio krašto žymiausiems kanadiečiams. Dėlto šioje bendruomenėje lietuviai laikosi ne tik korektiškai žydų atžvilgiu, bet ir juos užtaria anglų spaudoje, kaip ir arabus — jų brolius, kuriuos atsidėję kiršina tie patys rusai, be kurių intrigų arabai ir žydai seniai būtų suradę bendrą kalbą.

Ką rašo ar sako kuris paskiras žydas laisvo žodžio kraštuose, nieko nereiškia. Juo labiau, kad šie ekstremistai kaltina visą mūsų tautą. Niekas ir niekad visos tautos negali apkaltinti. Net rusai karo metu buvo pakankamai gudrūs nekaltinti visos vokiečių tautos, bet tik Hitlerį ir jo pasekėjus.

Ir mes žydų tautos nekaltiname ir jai nepriekaištaujame. Draugiškai nusiteikęs Izraelis galėtų ir privalėtų šiais laikais Lietuvai daug padėti, nes žydai ir lietuviai per ilgus amžius, palyginti, gerai sugyveno ir dar gali sugyventi. Istorijos ratas niekad nesustoja sukęsis.

Taigi, padėkime Lietuvai pirmiausia mes patys ieškodami jai draugų, o ne priešų. Tam pradėti tereikia draugiškos ir taikios dvasios. Dar yra ir daugiau būdų padėti Lietuvai. Ir apie juos dar galima būtų tiek prirašyti, bet tai, kas čia suminėta, yra svarbiausia. Amerika turi seną posakį: "Padėsime tiem, kas sau padeda". Tad kol laikas, užsitarnaukime tos pagalbos.

Laiškai prezidentui

M. STONYS

Vos tik pasibaigė rinkimai, išrinktasis prezidentas J. Carteris manė, kad jis galės pailsėti savo mažame Plains miestelyje. Apsiriko. Į miestelį pradėjo plūsti žurnalistai, visokie reporteriai ir smalsuoliai, ir visi jie norėjo ne tik pasveikinti ir palinkėti sėkmės "naujos srities" darbe, bet ryžosi pakalbėti ir pasiūlyti savo patarimus. J. Carteris nutarė nuo tų "patarėjų" pasislėpti. Jis pranešė, kad išvyksta į vieną Atlanto salą, kuri yra netoli nuo jo mylimos Georgijos krantų, ir prašė jo nelankyti, jokiais reikalais į jį nesikreipti.

Tūkstančiai laiškų

Kai Carteris po kelių dienų poilsio grįžo į savo Plains, rado krūvas laiškų ir telegramų. Susikvietė pusę savo rinkiminio štabo ir susodino vokų atidarinėti ir laiškų skirstyti. O jų buvo visokių: sveikinimų, prašymų, pasiteiravimų apie politiką, apie vyriausybę, apie Kissingerio būsimas pareigas ir daugybė kitokių. Visuose laiškuose ir telagramose švietė gražios viltys, šauniausi linkėjimai ir priekaištai. Taip, ir priekaištai, kad prezidentas Carteris tinginiauja ir nemėgina sudaryti savo vyriausybės — ministerių kabineto. Tai esąs pats svarbiausias naujo prezidento darbas, o jie, rinkėjai, būtinai turi kuo greičiausiai sužinoti. Juk turi jie gerai pasvarstyti, palandžioti po jų namus, pasikalbėti ir sužinoti, ką sekretoriai (ministeriai) mėgsta, kokio būdo, ar pakankamai prieinami ir sukalbami, ar mokės suprasti Izraelio reikalus ir norus. Ir taip be galo.

Du tūkstančiai siūlymų

Laiškai vis plūsta į Plains miestelį, kurio keli pašto tarnautojai kraipo galvas ir stebisi, kodėl žmonės tiek daug laiškų rašo naujajam prezidentui. Dar nuostabiau: ką Carteris darys su tais laiškais? Ar jis nesubankrotuos, besamdydamas laiškų skaitytojus ir jų rūšiuotojus?

Smalsios žinių agentūros pranešė, kad iki lapkričio 13 d. būsimasis prezidentas Carteris gavo du tūkstančius pasiūlymų, ką skirti į Baltuosius Rūmus, ką į ministerių kabinetą, ką į patarėjus ir visokias kitas pelningas vietas. Daugybė siūlytojų — turtingosios ir agresyviosios mažumos atstovai, kurie nori prisigerinti naujajam prezidentui ir kaip nors patekti į augščiausios valdžios gretas. Tik, rodos, lietuviai jokio pasiūlymo, gerai argumentuoto, nepasiuntė. Jie pasitenkino kuklia sveikinimo telegrama ar sveikinimo laiškučiu. Tik neaišku, ką daro ir ką mėgins daryti mūsų didieji veiksniai. Gal ir jie pasiūlys Carteriui savo kandidatūrą į patarėjus? Nemanau.

Mielą kolegą VYTAUTĄ BIRETĄ
ir jo šeimą,
mylimai MAMYTEI mirus,
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
Toronto Maironio mokyklos vedėjas ir mokytojai

A†A
Sofijai Biretienei - Gustainienei
mirus, jos sūnui VYTAUTUI BIRETAI su šeima, vyrui JONUI GUSTAINIUI ir giminėms gilią užuojautą reiškia —
Toronto Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

Mirus
A†A
Sofijai Gustainienei-Biretienei,
jos sūnų VYTAUTĄ, KLB Toronto apylinkės valdybos vicepirmininką, nuoširdžiai užjaučia —
KLB Toronto apylinkės valdyba

Mielą VYTAUTĄ BIRETĄ ir jo šeimą,
brangiai MAMYTEI mirus,
nuoširdžiai užjaučiame —
Toronto L. F. Bičiuliai

A†A
Vincui Zdancevičiui
Čikagoje mirus, žmoną EUGENIJĄ, sūnų ROMĄ, dukterį AUDRONĘ, gimines — L. M. MALINAUSKUS, I. V. VILKAVICKUS, V. VIRUŠIENĘ giliai užjaučiame —
O. S. Dačkai
E. R. Draudvilai

Mūsų kredito unijos narei
Julijai Strėlienei
mirus, jos dukteriai LILEI DVARIONIENEI ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia —
Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Litas" valdyba

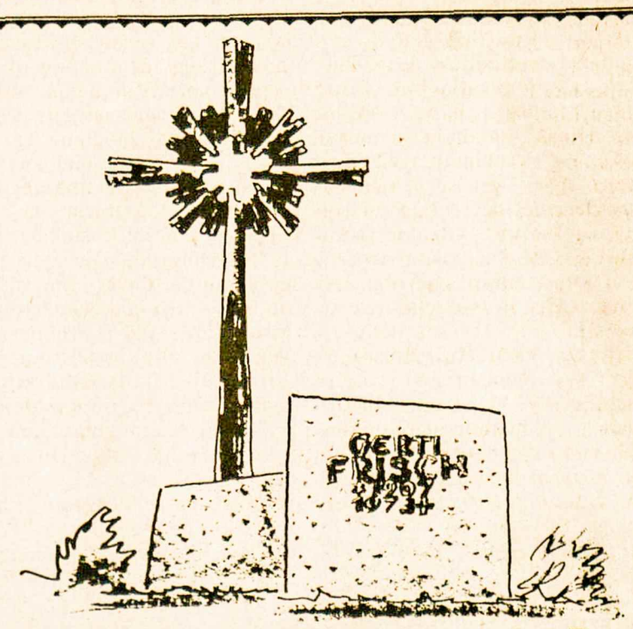

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Specialus kalėdinis naujų pianinų
("ART PIANOS" MASON a. RISCH) IŠPARDAVIMAS. Kaina nuo $995.
Didelis pasirinkimas (Grands & Uphrights) pianinų "Knabe, Sherlock-Manning, Mason & Hamlin".
1410 Dundas St. W., Toronto, Ont. Tel. 533-8809

Mohawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbimo mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomos mašinėlės
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kalėdų atostogos Floridoje-
GARSIAJAME DAYTONOS PAJŪRYJE.
Kviečiame aplankyti "Seascape-Four Winds" motelius ant jūros kranto. Turime kol kas laisvų kambarių. Kainos neaugštos. Spalvoti televizijos priimtuvai. Plaukymo baseinai (šildomi). Švarūs kambariai. Šeimininkai lietuviai. Esame arti visų įdomybių centrų: Walt Disney — 65 mylios, Kennedy Space — 35 mylios, vienas seniausių ispanų įkurtų miestų St. Augustine — tik 50 mylių. Informacijų ir kainoraščių reikalu prašau rašyti ar skambinti:
"SEASCAPE MOTEL", Ad. & Vict. Andrulis,
3321 S. Atlantic Ave., Daytona Beach, Fla. 32018, USA
Telefonas 904-767-1372

Meskim šalin karo kirvius!

Rašytojo JUOZO KRALIKAUSKO, antrąkart apsilankiusio Lietuvoje, atviras laiškas lietuviškoms širdims Vilniuje: ypačgi viršūnėms ir rašytojams — Broliai, pameskim šalin pagaliau karo kirvius!

Šis mano raštas — faktai ir nuoširdus rūpestis svarbiu reikalu. Noras atkreipti Jūsų dėmesį į karštą problemą. Stengsiuos būti objektyvus, kiek beišgalėdamas, nesgi čia rašysiu apie dalykus itin opius, svarbius ir labai aktualius. Ogi kaip rašytojas, visada gyvai jaučiau priedermę rašyti tiesą: atvirai ir drąsiai, kaip pats esu matęs ir girdėjęs, kaip jaučiu ir suprantu, kaip sako man sąžinė. Per trisdešimt metų juk nesate pastebėję, kad būčiau išstojęs kada kapotis ar kirstis.

1975 m. gegužės 29 d. aš pirmąsyk išskridau lietuvių ekskursijoj į VILNIŲ. Žinojau iš anksto: **Vilniuje teleista pabūti penkias dienas,** įskaitant ir išvežimą į Kauną. **Mano kelionės tikslai buvo keturi:** 1. pasimatyti su dar beišlikusiais giminėm; 2. **aplankyti tėviškę** (Kreivonis - Kietaviškes) **ir tėvų kapus;** 3. **apžiūrėti Vilniuje vietas, kuriose 1539-42 m. gyveno, veikė ir kalėjo Martynas Mažvydas;** 4. savo akimis pamatyti, kaipgi dabar Lietuvoj iš tikrųjų.

Kai rytą ekskursiją vežė iš Vilniaus į Kauną, pravažiavus Elektrėnus, **aš tik pro lango kampelį tejžvelgiau minutėlei tėviškės kalvelę ir kapinių tamsias viršūnėles** — anapus Ilgio ežero (tik vos-vos už 2-3 kilometrų). O kai iš Kauno vakare vežė atgal į Vilnių, **jau tik minutės trupmenai pro ašaras tejžvelgiau tėviškės vos dėmelę: tolstančią — tolstančią — tolstančią . . . nykstančią — išnykstančią . . . tamson ir neapsakomon tolybėn! . . .**

Birželio 4 d. 17 val. 43 min. buvom lėktuvu išvežti į Maskvą praleisti ten dvi dienas. **Nei gimtinės, nei tėvų kapų aplankyti neleido.** Net po trisdešimt vienerių metų! Tik šitai pergyvenęs tegali suprasti, kaip dėl to nyku ir skaudu! **Koks dar niekad nepažintas širdies sopulys!**

Neleido — neapykanta, kaltinimas ir bausmė: kad išeivis, emigrantas, "užsienio lietuvis"? Bet kas gi gali mane kaltinti, kad esu emigrantas, kad aš — "užsienio lietuvis"? **Nesavo noru aš emigrantas.** Ne dėl savo kokių kalčių aš Kanadoje. Ne aukso ir laimės ieškodamas čia atsidūriau. **Ne pats sau padariau šią baisingą ir jau nieku neatperkamą skriaudą.** Negi pats sau atverčiau nepagydomą žaizdą?

Aš niekad neatsisakiau, neišsižadėjau ir neužmiršau savo tautos ir tėviškės. Per trisdešimt dvejus metus kasdien širdyje nešiojau Lietuvai uždegtą žvakelę. Per trisdešimt dvejus metus kiekviena diena man buvo VĖLINIŲ diena. **Tai kas gi turi teisę nukirpti mano virkštelę su Lietuva, su tėviške? Nejaugi Jūs nežinotumėt, kad rašytojas kenčia su visa savo tauta, kur jis begyventų:** egzilyje, kalėjime ar ligoninėj . . .

Atsakė: "Neleidžiama, negalima." Tai reiškia prievartą ir paniekinimą kaip žmogaus ir lietuvio. **Juk lietuviui pati pirmoji vieta Lietuvoje — jo gimtinė, tėviškė.** Šią teisę paneigti — neteisinga, nehumaniška, niekam nenaudinga. Tai nėra kultūrinio bei nuoširdaus bendravimo ženklas, o tik didelė skriauda, daroma dėl kažkokio užsispyrimo. Skriauda ne tik užsienio lietuviams, bet ir gausingiems giminėms Lietuvoje: daliai grynos ir nekaltos liaudies.

Nesu gi turtingas, toli gražu. Tačiau šiemet — laimėjęs premiją už romaną "MARTYNAS MAŽVYDAS VILNIUJE" — ryžausi dar sykį skristi VILNIUN. **Vėl teįleistas tik į Vilnių.** Ir vėl — **tik penkiom dienom.** Kaip tik dėl to sunkiai abejojau ir svyravau, kol save nugalėjau. Betgi esu jau senyvas, menkėja sveikata: **ar vėliau beišgalėsiu leistis į tokią brangią, sunkią, tolimą ir pilną įtampos kelionę?** Ogi po pusantrų metų Vilniuje jaugi kaip nebus laisviau ir svetingiau? Po Helsinkio konferencijos, nauja draugija ryšiams su užsienio lietuviais (vardu **"Tėviškė"**), ir naujo pirmininko žodžių grožybė "Gimtajame krašte" . . .

Šios antrosios mano kelionės tikslai buvo trys: 1 ir 2 — tie patys asmeniniai, **o trečiasis — vėl grynai literatūrinis, kone būtinybė mano būsimam (dabar jau tik galbūt?) romanui.**

Tad lapkričio 4 d. 18 val. 10 min. išskridau iš Toronto lietuvių ekskursijoj per Amsterdamą ir Vieną. Maskvoj nusileidom lapkričio 5 d. 16 val. 5 min. Praėję kietoką muitinės kontrolę, turėjom tądien 20 val. 19 min. išskristi ir nusileisti Vilniuje 21 val. 49 min. Bet kur tau — — — !

Nedidelėj ir sausakimšoj salėj laukėm, ir laukėm, ir laukėm. . . Po pusiaunakčio — kaip virvele timptelėtos marionetės — nukirbėjom į lėktuvą. Visi atgijome, veiduose pražydo šypsenos. Išskridom gi pagaliau! Tuoj tuoj susitiksim su giminėm! Nuskraidino bemaž jau iki Vilniaus, bet ir vėl grąžino atgal į Maskvą: labai nustebusius, nusivylusius. . . !

Ir vėl ton pačion ankštonsalėn! Vėl laukiam su atvirom akim. **Laukiam ir laukiam per likusią nakties dalį, rytą ir visą šeštadienį.** Laukiam tyliai, it būrys avelių. Kažkokios ekskursijos atskrenda, pasigrūda su mumis ankštybėje ir vėl išskrenda. O mes tik vis laukiam ir žiūrim. Per garsiakalbį protarpiais koks pranešimėlis, bet mums iš to nieko. Nei kur nusiskust, nei baltiniais persivilkt, nei kiek apsipraust, sausakimšoje net visiems sėdėti nėra kur. **O už visas paras viešbučiuose labai brangiai jau iš anksto sumokėta (dar Toronte).**

Laukiam ir laukiam. Ankštybėj ir nežinomybėj. Lyg vėl karo metas. Laiko slinktis begaliniai lėta, lyg jau sustojus. Net į išvietę nejauku išeiti: grįžęs gali nerasti palto ar lagamino — visokie grūdasi, kiekvienas ką nors nešasi, kas čia besupaisys. Įtampą didina ir širdį juo labiau gelia, žinant, kad Vilniuje giminės irgi laukia suneikę ir nusiminę. Jie ten ar žino, kada besulauks, o gal atsitikus baisi nelaimė. Ėmė skaudėti galvos, kvaitom kančioj, rijom 222 ir aspiriną. . .

Ir tik šeštadienio vėlyvą vakarą mus pajudino iš tos, atrodė, begalinės statikos. Vežė į bilietų biurą, į stotį, ir šiaip taip, lyg skruzdėlės, susitempėm į vagoną. Pagaliau mus išvežė į Vilnių. . . **traukiniu! O visų iš anksto sumokėta už kelionę lėktuvu (V. Bačėnui Toronte).**

Iš Maskvos į Vilnių traukiniu — bene dvylika valandų. Kupėj aš su trimis simpatingomis, bet vos truputį toj salėj tesusipažinę. Nei persirengsi, nei poilsėlis tarp lagaminų ir trijų moterų, išbuvus nuo ketvirtadienio pavakarės be miego įtampoj bei netikrume. Ėmė darytis negera, "ledoka" ir vis blogėjo. Nuskubėjęs išvietėn, "važiavau į Rygą". Sugrįžau į kupę, bet netrukus vėl išvietėn ir "važiavau į Rygą" antrąkart. Nusilpęs ir jaugi bijodamas, kad galiu nebesuspėti, negrįžau į kupę, o stovėjau atsirėmęs į langą koridoriuj, kančioj, rūsčioj vienatvėj. Pagaliau išvietėje "važiavau į Rygą" trečiąkart: ilgiausiai ir sopulingiausiai. Tokie baisūs skausmai galvoj ir krūtinėj, taip permirkau prakaite, jog atrodė jau galas man! . . .

Viena iš trijų kupėje (hamiltonietė, buvusi mokytoja), matyt, pastebėjus, kad man kas negero atsitikę, išėjo koridoriun, nuskubėjo pas draugę ir atnešė kažkokių vaistų. Liovėsi tampyti, darėsi iš lėto lengviau, bet vis plyšo iš skausmo galva ir krūtinė. Mano laimei, **kaip tik tąnakt ir tame pačiame vagone važiavo Australijos lietuvis, Perto universiteto profesorius Z. BUDRIKIS.** Ankstyvą rytą jis man davė kažkokių stebuklingų piliulių. Vieną nurijęs, netrukus pasijutau esąs suvis be jokio skausmo: nei krūtinėj, nei galvoj — kažkoks laimingas nulis. Labai gaila — neįsidėmėjau ir neužsirašiau tų vaistų vardo: antrąją piliulę, užuot į kišenę įsidėjęs, nuo skausmo apdujęs, tur būt, ten pamečiau. . .

Tai buvo klaiki naktis ir kelionė tuo traukiniu. Ji man primena vieną tuoj po karo Vokietijoj. Bet anos jaugi per trisdešimt metų nė sapne nė sykio nebuvau susapnavęs. . .

Atsikvėpiau sekmadienį tik prieš vidudienį Vilniuje, "Gintaro" viešbutyje. Valgykla — ta pati, skoninga; padavėjai — vyriškiai ir labai mandagūs; maisto — nors vis gražiuose induose, geras ir skanus — jau aiškiai mažesnis pasirinkimas (įvairumas) ir daug taupesni daviniai (ypač mėsos). Ko pernai nebuvo (ar nepastebėjau) — tai alus, vardu "Tauras"! Negreit mūsų planetoj rastum tokį alų, kuris prilygtų "Taurui" . . .

Bet ir vėl rūpestis: jeigu mus gabens į Maskvą lapkričio 10 d., jau belikę Vilniuje pabūti trys dienelės. O antradienį veš į Kauną: tai **jau tik dvi.** Be to, ryt (pirmadienį, lapkričio 8) uždaryta visos įstaigos, knygynai, bibliotekos, krautuvės — viskas. Pirmadienį šventa, antradienį Kaunan, o trečiadienį — jau Maskvon! Tai kada, kur ir ką čia belaimėsiu savo planuojamam romanui? 1975 m. birželio pradžioj "Martynui Mažvydui Vilniuje" praleidau specialiai dvi dienas. Atsiprašęs ekskursijos vadovą, rinkau medžiagą vienas pats nuo ryto iki vakaro, net ir be pietų. Ogi iš kur šįkart bent vieną dieną? . . .

Ėmėm prašyti vadovę: gal paveiktų, kad būtų leista pasilikti Vilniuje dienelę ilgiau, kadangi Maskvoj vieną iš numatytų dviejų esame jau atbuvę. Atrodė, vadovė suvis pritaria ir mus atjaučia: kone įtikėjau, jog taip ir bus. Deja, trečiadienį staiga sužinojom: susiruošti, tuoj į busą ir aerodrome kone risčiomis į lėktuvą. Nebuvo kada ir kur nei giminėms "Sudie!" pasakyti, nei pabučiuoti, nei bent ranką paspausti. Gi **jų vėl visų** tikrai nebepamatysiu. **O greičiausia jaugi su visais atsiskyriau visiems laikams!** Tai kažkas baisaus ir žiauraus! Ir niekaip negaliu suvokti: kodėl? Kaipgi taip, TIESIOG LAIDOTUVIŠKAS ATSISKYRIMAS! Kai branguįį laidoji, skausmas tavo vieno: laidojamasis, tur būt, jau ničnieko nebejaučia. Skausmas, gėla ar siaubas — vistiek vienos tik pusės: gyvosios. Gi šiuosyk dar gyvos abi pusės: ir **niekad niekas nesužinos, katriems buvo siaubingiau . . .**

Jeigu būčiau priglūdęs prie savo motinos kapo, KURIUO BŪDU, KAIP IR KAM BŪČIAU PAKENKĘS? **Jeigu tėviškės kapinėse būčiau pasiėmęs nuo jos kauburėlio saujelę smėlio?** Niekaip niekad neįtikėčiau, kad šitai draustų MAKSIM GORKIJ (Peškov Aleksej Maksimovič). Jis mažas liko našlaitis; **vėliau tiek daug pagelbėjo vargan atsidūrusiems rašytojams;** buvo kupinas humanizmo; pats septyniolika metų išgyveno egzilu Capri ir Sorrente. Aš netikiu, kad šitam draudimui pritartų, kuris parašė **"Dvadcat šest i odna"**, "Piesnia o sokolie", **"MAT" (Motina)**, "DETSTVO", "V LIUDIACH" ir "MOJI UNIVERSITETY". **Jis žurnale BESIEDA taip nuoširdžiai stengėsi apjungti rusų rašytojus emigrantus ir palikusius tėvynėje.**

(Bus daugiau)

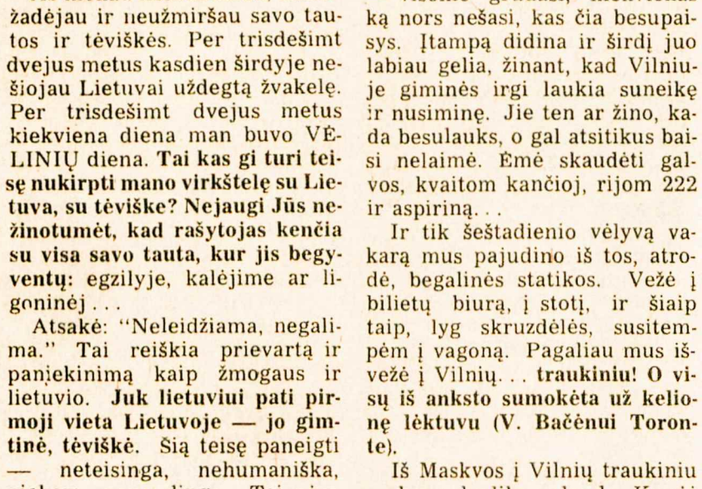

Sovietų rašytojo Maksimo Gorkio vardu pavadinta gatvė Vilniuje

ANGELĖ GATAVECKIENĖ ir HILDA SIMANAVIČIENĖ rodo savo pagamintus baravykus Ontario Mokslo Centre, kur buvo surengtas kalėdinis tautinių grupių festivalis su lietuvių ir kitų baltiečių skyriumi J. Ligeris

Nežudykime lietuvių kalbos!

Didžiuojamės, kad mūsų kalba seniausia, gražiausia, kad ją studijuoja viso pasaulio kalbų tyrinėtojai!

Visos Europos tautos ir jų kalbos yra senos, bet per karus ir užkariavimus daugybė kalbų taip susimaišė, kad nustojo savo originalumo arba visai išnyko. Pvz. D. Britanija yra senųjų anglų, germanų, danų, romėnų ir prancūzų mišinys. Jų kalba yra visų tų kalbų žargonas. Tas pats atsitiko ir su daugeliu kitų tautų. Mes, būdami maži, atsigynėm nuo didžiulių priešų, kurie spaudė iš visų pusių, ir išlaikėm ne tik gyvą, bet ir, palyginti, gana grynąsavo senumu kalbą. Tad, aišku, mokslininkams ir yra lietuvių kalba vienas iš senųjų šaltinių kalbų vystymosi tyrinėjimams.

Bet kas gi yra ta senoji, gražioji mūsų lietuvių kalba? Ji yra kaimo kalba, žemdirbių kalba, kurią nenutautėję kaimiečiai išlaikė. Todėl gryniausia mūsų kalba buvo randama kaimuose arba raštuose, kurie vaizdavo kaimo gyvenimą ir atkūrė jo kalbą.

Pažanga, civilizacija ir pramonė Lietuvos gyvenimą pakeitė ir ypač dideliais šuoliais keičia dabar. Išėję iš kaimo ir apsigyvenę mieste, mes pasigedom lietuviškų žodžių pavadint paprasčiausiems kasdieniniams daiktams, kaip lempa, kaliošai ir kt. Gyvenimo sąlygoms vis modernėjant ir technikai žengiant į priekį, mes dar daugiau pritrūkom lietuviškų žodžių. Nežinom kaip pavadinti sinką indams plaut, sprayerius plaukams supurkšt, stilius betkokiom formom apibūdint ir t.t. Aš čia nekalbu apie tuos žmones, kurie iš apsileidimo ar nesusipratimo be reikalo dargo kalbą, kišdami visur angliškus žodžius. Aš kalbu apie naujus techniškus žodžius, kurie kasdien ateina į mūsų gyvenimą ir nėra kas sukuria jiems lietuviškų atitikmenų. Retkarčiais tai pavyksta, kaip pvz. "slaidų" pavadinimas skaidrėmis. Deja, tai įvyksta perdaug retai.

Svetimame krašte ypač sunku išlaikyt kalbą gryną, o dar sunkiau ją kurti. Bet jei negimsta vis nauji žodžiai ir formos, kalba išsigimsta ir žūsta.

Kaip gi yra okupuotoje Lietuvoje? Gal iš ten galėtumėm ir turėtumėm pasisemt kalbinės gyvybės. Kaip ten rašoma ir kalbama, mes nedaug žinom, bet turint galvoj, kad visas gyvenimas radikaliai pasikeitė ir pramonė apėmė ne tik miestą, bet ir kaimą, reikia manyti, kad ir kaimo žmonės greit užmirš lietuvišką žodį "arklas" ir beliks tik traktorius, nebebus pirkios ar trobos, o liks tik namas (vėliau gal tik rezidencija) ir taip be galo.

Pažiūrėkime, kaip lietuvių kalbą puoselėja sovietinės Lietuvos laikraštis "Gimtasis Kraštas", kurį ir mes turime progos pamatyti. Štai kelios ištraukos iš šimtų: "ligoninė turi 210 vietų stacionarą", "bestseleris", "P. Petronis išėjo į dimisiją". Labai dažnai negali suprasti, ką jie nori pasakyti, nes anglų kalbos žodžių prasmė visai iškreipta. Pvz. posakis "Petronis išėjo į dimisiją" galėtų reikšti, kad jis mirė, bet toliau straipsnyje jis kalba iš "pomirtinio" gyvenimo.

Mūsų laikraščiuose ir viešose kalbose irgi vis daugiau ir daugiau šitokių naujadarų. Aš pilnai suprantu, kad mūsų kalbai nespėjant kurti naujadarų, paremtų lietuviškom formom, kartais negali surasti tinkamo žodžio, kuris taip gerai išreikštų tavo mintį, kaip sulietuvintas angliškas žodis. Bet su kiekvienu svetimos kalbos žodžiu mes laidojam savo kalbą. Ar mokslininkai kada nors studijuos lietuvių kalbą, kai joje bebus likę žodžiai, kaip aparatas, atestatas, protestas, populiarumas, egzistavimas ir kiti panašūs?

Poetai, kalbininkai, laikraštininkai ir visi lietuvių kalbos mylėtojai! Susirūpinkit, gelbėkit lietuvių kalbą Kurkit svetimiems žodžiams lietuviškus pakaitalus.

Mes, eiliniai žmonės, be blogos valios vis sunkiau randam pakaitalus svetimžodžiams ir griebiamės angliškų ar tarptautinių žodžių. Bet tie, kurie mano, kad yra gražu ar išmintinga specialiai jieškoti svetimų žodžių, nusikalsta ne tik tautai bei kalbai, bet ir parodo savo nesupratimą. Tokių žmonių lūpose eloquacija neįrodo erudicijos ir tampa pompoazija, o ne prezentacija.

B. Rūta

Pagerbtas kovotojas

Lapkričio 28 d. įvyko prof. Brazaičiui pagerbti akademija Prisikėlimo Parodų salėje.

Pradžioje — lengva muzika. Pamažu atsidaro scena, ant staliuko a.a. prof. Brazaičio portretas, papuoštas rožių puokšte . . . Grupė ponių atneša dar po gėlę ir padeda ant scenos krašto . . . Muzika ramina . . . J. Andrulis ir G. Mažeikaitė uždega žvakę prie portreto. L. Nakrošienė skaito ištrauką "Asmuo ir bendruomenė" iš Brazaičio knygos "Vienas iš rezistentų kartos". Mažeikaitė deklamuoja Bradūną.

Dr. V. Majauskas pradeda paskaitą mintimi: "Dideli žmonės yra kaip kalnai: pirmieji išvysta ryto saulę ir vakare paskutiniai ją mato." Brazaitis buvo daugialypis, šakotas talentas: mokytojas, mokslininkas, kritikas, autorius, žurnalistas, politikas, valstybininkas ir rezistentas. Savo darbais ir sumanumu lietuvių tautai atėjo sunkiausiu metu. Savęs vadu nelaikė, nors juo buvo — intelektualiniu, kultūriniu ir moraliniu. Turėjo retą analizinio ir sintezinio mąstymo dovaną. Jo paskaitos visada būdavo išmąstytos, gerai ir įdomiai perduodamos.

Pasižymėjo lankstumu svarstymuose ir kietumu principuose. Kaip asmuo, visada ramus, tylus ir besišypsantis. Imponavo savo vidine asmens šiluma. Pagal tai vertino ir kitus. Suprato laiko dvasią ir momento reikalavimus. Pats dirbo ir kitus skatino. Lengvai valdė lietuvišką žodį. Gebėjo aiškiai, paprastai ir logiškai dėstyti mintis.

Vėl muzika "Stoviu aš parimus", primenanti rezistenciją. V. Aušrotas skaito Mykolo Vilties kūrybą, o Nakrošienė iš jo knygos "Vienų vieni".

V. Ignaitis parodė Brazaitį kaip rezistentą. Pasak jo, Brazaitis tapo rezistencijos centru, strategu ir taktiku; toli pramatė ir saugojo žmones. Palyginti su kitomis tautomis, išvengta aukų. Į jį suplaukdavo žinios ir prašantieji gaudavo gerą patarimą. Savo giliu intelektu, asmens šiluma ir valios tvirtumu skatino lietuvių tautą rezistencijai.

Kalanta, Kazlauskas, "Kronika","Aušra" bei kiti asmenys ir įvykiai dabartinėje Lietuvoje ir yra Brazaičio sėtos rezistencijos sėklos vaisiai. Lietuvis, pasak jo, negali būti okupanto nuosavybe ar įrankiu. Lietuvis turi kalbėtis su amerikiečiu, rusu ar žydu kaip lygus su lygiu.

Ir Amerikon atvykęs Brazaitis skelbė rezistenciją; ateitininkus perspėjo saugotis rusiškojo nihilizmo ir amerikietiškojo liberalizmo pavojaus.

Buvo parodytas kun. A. Kezio paruoštas filmas "Su gyvuoju Brazaičiu". Gana įdomiai padarytas.

Pabaigai tyli tautos himno muzika, publika nedrąsiai įsijungia . . . Muzika nutyla ir apie 200 minėjimo dalyvių tvirtai užbaigia ir, rodos, tuo perima rezistencijos tęstinumą.

Minėjimo rengime talkino LF B Sambūris, vad. Vyt. Aušroto, Vyt. Krikščiūno ir kitų, ateitininkai, šauliai-pūtviečiai ir žurnalistų skyrius. Garso, šviesų ir muzikos efektus tvarkė Vyt. Majauskas, V. Matulaitis ir L. Rimkus. Scenos papuošimas — K. Manglico. **St. D.**

Šaukliai ir krankliai

AL. GIMANTAS

Amerikinėje spaudoje pasirodė sindikatinė karikatūra, pašiepianti JAV katalikų hierarchiją ir kartu visus katalikus. Mat, neseniai įvyko amerikiečių vyskupų suvažiavimas, kuris paskelbė pareiškimą, suderintą su ankstyvesniomis Vatikano deklaracijomis. Minėtoje karikatūroje šventovės prieangyje stovi eilė vyskupų, o užpakaly jų — tuščia šventovė. Paraše sakoma: sutvarkėme ir išsprendėme tokias nelengvas problemas, kaip divorsai, gimimų kontrolė, seksualinė moralė, bet kurgi dingo tikintieji . . . ?

Pastarasis teigimas yra perdėtas, bet visdėlto yra ir tiesos. Dalyvių skaičius pamaldose mažėja, nors registruotų katalikų skaičius nėra mažesnis. K. Bendrija išgyvena savotišką krizę. Tradicinis mokymas toli gražu nevisų yra girdimas ar norimas suprasti. Atrodo, šios dienos žmogui darosi vis sunkiau priimti kaikuriuos įsipareigojimus ir paklusti moraliniam autoritetui. Daugelis nenori jo visai pripažinti, laiko atgyvenusiu dalyku. Tam tikrai daliai kataliku atrodo, kad nuolatinis Bendrijos kartojimas ir priminimas moralinių normų tėra tik Vatikano senukų, artričio paliestų monsinjorų išmonė, nesiderinanti su šių laikų laisvo žmogaus galvosena.

Reikalą labai painioja ir K. Bendrijos autoritetais pasitikėjimą griauna eilė teologų, kurie kartais išeina viešumon su sprendimais ar prielaidomis bei aiškinimais, kurie eilinio tikinčiojo sąmonėje sukelia abejonių nusistovėjusių normų tikrumu. Po to girdime eilę reikalavimų, priekaištų, nepasitenkinimo dalykuose, kur žmogiškajai prigimčiai ir laiko diktuojamai madai nėra lengva atsispirti. Įsisiūbuoja banga, šaukianti, kad ne tikintieji, bet hierarchija turi taikytis, lengvinti, teisinti ar net leisti tai, kas priklauso jau ne Vatikano sprendimui, bet paties Kūrėjo valiai.

Katalikų tarpe stiprėja nuomonė, kad daug ką galima išspręsti demokratiniu keliu. Vadinasi, paprasta balsų dauguma, žmogiškuoju protu vadovaujantis, gali būti nuspręsta, kas gera ir kas bloga, kas patinka ir kas ne. Iš tikrųjų gi demokratinis procesas K. Bendrijoje galimas nebent administracinėje plotmėje ir iš dalies religinėje praktikoje. Jis neįmanomas ten, kur prasideda principinė, dogminė sritis.

Daug nekatalikų reikalauja ir nemažai katalikų laukia tam tikrų nuolaidų, nenorėdami ar nejstengdami suprasti, kad eilėje sričių K. Bendrija vadovaujasi nevien žemiškuoju autoritetu. Galima laukti lankstumo ten, kur nesaisto jokios dogmos bei doktrinos. Padėti ir tarnauti, tegu ir nuodėmingam žmogui, yra K. Bendrijos noras ir pareiga. Tad tam tikros reformos galimos, bet tokie sprendimai niekados nedaromi skubotai.

SPECIALUS LEIDINYS - UŽSISAKYKITE!

Tai **"Confrontations With Tyranny** ("Akistata su tironija") redaguotas Alfredo Straumanio. Jis vaizduoja daug tironijos scenų. Šis baltiečių dramų rinkinys anglų kalba bus išleistas 1977 metų sausio 1 dieną. Trys iš šešių dramų buvo sukurtos sovietinėje okupacijoje, o kitos — parašytos baltiečių dramaturgų tremtyje. Kiekviena drama turi įvadinį žodį, paaiškinantį autoriaus kūrybą ir veikalo prasmę.
Dailiai įrištas rinkinys yra stiprus baltiečių patirties liudijimas. Išvydę tą leidinį, daugelis stebėsis dramomis, kurios iki šiol nebuvo prieinamos. **"Confrontation With Tyranny"** yra kelių geriausių mūsų laikų dramų rinkinys.
Užsisakykite šį leidinį dabar ir tuo būdu praturtinkite savo ir bendruomenės žinojimą apie lietuvių bei kitų baltiečių lobį!
Šio rinkinio kaina po 1977 metų sausio 1 dienos bus $15.00. Speciali išankstinė mūsų nuolaida — 20%. Iš anksto apmokėti užsakymai su pašto antspaudu nevėliau 1976 m. gruodžio 31 d. gaus specialią nuolaidą ir tekainuos $12.00.

Please enter my subscription for ____ copy(ies) of **Confrontation With Tyranny** at the limited $12.00 per copy offer. I understand that this order must be postmarked by December 31, 1976.

Name (Please Print) _____

Street _____

City _____ State _____ Zip _____

_____ Bill to my account (Libraries and Institutions only. This form must be attached to an official purchase order.)

_____ My check is enclosed. Add 5% sales tax on books shipped to an Illinois address.

_____ Bank Americard Number _____ Expires _____

_____ Master Charge Number _____ Expires _____

_____ This is a gift, please send the recipient a gift card indicating the book is given by _____

_____ It is understood that the gift announcement will arrive within a few days of Christmas.

Make checks payable to and mail to

WAVELAND PRESS, INC., P.O. Box 400 Prospect Heights, Ill. 60070

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

MEDUS --
reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar koriuose.
Iš bityno: 30 Dewson St.,
Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervežimas baldai ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

NAUJI PASTATAI

Inžinerinis statybos institutas Vilniaus studentų miestelyje susilaukė dviejų naujų pastatų — laboratorinio ir mokomojo. Pirmasis studentams buvo perduotas mokslo metų pradžioje, antrasis — Spalio revoliucijos metinių išvakarėse. Naujuosiuose pastatuose įsikūrė fizikos, chemijos, medžiagų atsparumo ir statybinių medžiagų laboratorijos, mokomasis skaičiavimo centras, perforaciniai kabinetai, statybos bei statybos ekonomikos fakulteto katedros. Vienu metu juose galės mokytis apie 600 studentų. Žodį šia proga tarė instituto rektorius prof. A. Čyras.

SUJUNGĖ KAUNĄ

Naujoji elektrinių autobusų linija, turinti 12 km ilgio, sujungė beveik visus gyvenamuosius Kauno kvartalus ir pramonės rajonus. Iš Vilijampolės ji pasiekė Panemunę per Senamiestį, Petrašiūnus ir Šančius. Keleivius šiame ruože aptarnaus 22 elektriniai autobusai.

UŽMIRŠTA PROFESIJA

"Literatūros ir Meno" 45 nr. redakcijos skiltyje "Septynios dienos" atkreipiamas dėmesys į visų užmirštą profesiją: "Štai jau kuris laikas LTSR Valstybinės filharmonijos salėje, pasigirdus pirmiesiems fortepijono garsams, sėdėti nebemiela. Toks instrumento nederėjimas galėtų suerzinti net tuos, kam "meška ant ausies užmynė", nekalbant apie jautrios klausos savininkus. Prisiekę koncertų lankytojai visą nepasitenkinimo audrą kreipia filharmonijos vadovybės pusėn, tuo tarpu čia ne vien ji kalta. Pasirodo, vienas svarbiausių mūsų sostinės muzikinės kultūros židinių neturi nuolatinio fortepijono derintojo. Filharmonijos vadovai bejėgiškai skėsčioja rankomis: "Patys ir girdime, ir matome, kad instrumentų būklė katastrofiška, bet ką daryti? Gerą derintoją profesionalą sunku rasti. Kviečiame šį darbą nutuokiančius žmones bandomajam laikotarpiui, deja . . . rezultatai neguodžia nei mūsų, nei klausytojų. Suderinti instrumentą taip, kad nereikėtų raudonuoti, kai prie jo sėda skambinti įžymus pianistas, jie negali." Jei fortepijonų derintojų stoką taip aštriai jaučia Vilnius, tai įsivaizduokime, kokia padėtis kituose respublikos miestuose, o ypač rajonuose..." Rašinyje siūloma sutelkti fortepijonų derinimu užsiimančius žmones ir surengti jiems kelių mėnesių seminarą kurioje nors muzikos instrumentų gamykloje, turinčioje savus specialistus. Seniau Vilniaus konservatorijos fortepijono katedra buvo įvedusi instrumentų derinimą pianistams, bet dabar jo yra atsisakiusi. Rašinio autorius — zk — klausia: "Gal kuris nors iš absolventų pianistų galėtų rimčiau specializuotis šioje srityje?"

TEATRO SUKAKTIS

Vilniaus rusų teatras, oficialiai vadinamas valstybiniu Lietuvos TSR dramos teatru, lapkričio 15 d. paminėjo veiklos trisdešimtmetį. Ši sukaktis liudija, kad jis buvo įsteigtas 1946 m. rudenį, kai Vilnius jau buvo susilaukęs pakankamo rusų antplūdžio. Veiklos apžvalgą sukakties minėjime padarė teatro direktorius N. Trusovas, turintis Lietuvos liaudies artisto vardą. Pasak jo, per tris dešimtmečius paruošta beveik pustrečio šimto premjerų, lankytojų susilaukta apie tris milijonus. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas klasikams — A. Čechovui, F. Dostojevskiui, N. Gogoliui, I. Turgenevui, L. Tolstojui, M. Gorkiui bei dabartiniams sovietų dramaturgams. Aukščiausiosios tarybos apdovanojimus teatro darbuotojams įteikė kultūros ministeris J. Bielinis. Šūsnį garbės raštų buvo paskyrę trys komitetai — Vilniaus miesto vykdomasis, partinis ir komjaunimo centro. Už sveikinimus bei linkėjimus rusai aktoriai atsilygino ištraukomis iš spektaklių "Maskaradas", "Šventųjų šventoji", "Keturi lašai".

VILNIAUS PAMINKLAI

Žinių apie naujuosius Vilniaus miesto paminklus pateikia "Tiesos" 239 nr. paskelbtas korespondento A. Icikavičiaus pasikalbėjimas su vykdomojo komiteto statybos ir architektūros valdybos viršininko pavaduotoju vyr. dail. Algimantu Reimeriu. Iš jo sužinome, kad skulptorius B. Vyšniauskas su architektu A. Lukšu kuria paminklą lenkų komunistui Janui Pševalskiui, buvusiam sovietų partizanui, dirbusiam pogrindiniame Vilniaus miesto kompartijos komitete. Jis buvo susektas ir vokiečių sušaudytas 1944 m. balandžio mėnesį. Skulptoriaus N. Petrulio ir architekto V. Oleiničenkos biusto susilauks Vilniuje 1876 m. gimęs Mečislovas Kozlovskis, socialdemokratas, perėjęs į kompartijos eiles. 1919 m. jam buvo suteiktas nesėkmingai bandytos susovietinti Lietuvos teisingumo komisaro titulas. Projektą Liudo Giros paminklui yra paruošę skulptorius V. Palys ir architektas A. Šeškevičius. Didelį paminklą Vilniuje kovojusiems sovietų partizanams bei pogrindininkams projektuoja architektas G. Baravykas, skulptoriai J. Kalinauskas, A. Zokaitis. Kelios skulptorių bei architektų grupės yra gavusios užsakymą įamžinti sovietinės liaudies žygdarbius. Iš dekoratyvinių skulptūrų, papuošiančių Vilnių, minimos: Juozo Mikėno "Pirmosios kregždės", A. Dimžlio "Statybininkas", Ž. Januškaitės "Berniukas", A. Kyno "Darbininkas".

JAPONŲ PARODA

Japoniškų gaminių parodą Vilniaus modelių namuose surengė bendrovė "Tokijo Boeki LTD". Jos rodiniai — kopijavimo aparatai, ofsetinės ir brošiūravimo mašinos, tikslūs matavimo prietaisai, telefono sistemos, skaičiavimo technika, tranzistoriniai radijo priimtuvai, žemės ūkio įrankiai bei mechanizmai. Parodos atidaryme žodį tarė Lietuvos prekybos ir pramonės rūmų prezidiumo pirmininko pavaduotojas A. Grobovas, japonų bendrovės eksporto valdybos direktoriaus pavaduotojas S. Miura.

V. Kst.

KLB Hamiltono apylinkės valdyba rengia tradicinį

Naujų Metų SUTIKIMĄ

• Šilta ir šalta vakarienė
• J. Vaičiaus orkestras
• Staigmenos

Įėjimas suaugusiems — $17.50, studentams ir pensininkams — $14.
Bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų arba pas iždininką J. Bajoraitį, 86 Melrose Ave. So. Tel. 549-3483

• Pradžia — 8 v.v.

gruodžio 31, penktadienį, Hamiltono Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N.

Rengėjai

HAMILTON ONT

ALINA ŽILVITIENĖ, ilgametė "Bank of Montreal" tarnautoja ir pastaruosius dvejus metus skyriaus vedėja, už pasižymėjimą tarnyboje banko vadovybės apdovanota aukso

gan 49503, USA. A. R.

MIRĖ a.a. Juozas Paliliūnas ir a.a. Vytautas Jogminas. Pirmasis į šį kraštą atvyko 1928 m., antrasis — dar jaunas, tik 28 metų vyras, bet visą laiką nesveikavęs. Taip pat mirė ir J. Vilniškaičio žmona, estų tautybės, a.a. Lilli Vilniškaitienė, 63 metų. Visi palaidoti Hamiltono Holy Sepulchre kapinėse. **K. M.**

MONS. K. DOBROVOLSKIS, Šv. Kazimiero kolegijos ekonomas Romoje, viešėdamas Amerikoj, buvo užsukęs ir į Hamiltoną, kur sekmadienį atnašavo šv. Mišias ir pasakė pamokslą.

ROMAS BLEKAITIS, K. J Blekaičių jauniausias sūnus, Vankuveryje baigė karo mokyklą, atliko apmokymą ir jau išvyko leitenanto laipsniu tarnybon į pulką Winnipege. Turime iš Hamiltono dar ir kitą lietuvį Kanados kariuomenėje — Marijų Grinių, kuris kapitono laipsniu tarnauja artilerijoj.

KITOS ŽINIOS. K. Baronas, veiklusis mūsų visuomenininkas, vėl grįžo į ligoninę tolimesniems tyrimams. Prieš keletą mėnesių Kazimieras buvo sunegalavęs širdimi. — Kristina Stasiulytė pradėjo mokytojauti Kaledonijos gimnazijoj. Ji dėsto prekybinius mokslus. E. G. Jasevičiai savo sidabrinę vedybų sukaktį atžymėjo išvyka į Havajus. P. Grajauskienė, nelaimingai griūdama, nusilaužė per riešą dešiniąją ranką. — Vladas Kažemėkas, buvęs KLB Hamiltono apyl. pirm., sugrįžo iš ligoninės, kur buvo atlikti širdies tyrimai.

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
Skanėstai — kiekvieno skoniui

R. Denninger Ltd.

284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
• GUELPH LINE prie PROSPECT, BURLINGTON — 639-0510
• LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje
įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.
Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Kapitalas — virš $7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaupas 8½%
term. depozitus 1 m. 9½%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

Winnipeg, Manitoba

A.a. VLADAS VIRKUTIS. Š.m. spalio 28 d. rytą rastas negyvas lovoje Vl. Virkutis, 64 m. amžiaus. Kilęs iš Mažeikių apskr., Tirkšlių miestelio. Mirė staigiai, bet buvo iškankintas vėžio ligos. Tiek buvo sunykęs, kad karste jo niekas nebegalėjo atpažinti. Palaidotas su visomis religinėmis apeigomis, kurias atliko Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kleb. kun. J. Bertašius. Palaidotas šalia žmonos kapo, kuri prieš metus mirė nuo kaulų vėžio.

Vladas buvo labai jautrus ir sunkiai pergyveno tremtį. Niekuomet nepamiršo savo gimtojo krašto Lietuvos ir vis nenustojo vilties ten sugrįžti. Jis buvo 1941 m. aktyvus sukilimo dalyvis.

Jis paliko tris sūnus — Valterį, Babį, Stenlį ir dvi dukras — Moniką ir Rožytę. Pastaroji, dar vos 14 metų, su tėveliu gyveno iki jo mirties. Okup. Lietuvoje liko jo broliai Alfonsas, Stasys ir sesuo Bronė. Pastaroji tebegyvena Kručių k., Tirkšlių valsčiuje.

Jo brolis Alfonsas partizanaudamas mirė didvyrio mirtimi Pievėnų apylinkėje, Balėnų kaimelyje stribų ir enkavedistų apsuptas. Kovodamas su paskutine granata susisprogdino. Jo didvyriška mirtis aprašyta "Karyje" 1975 m. 7 nr.

Jo jauniausioji duktė Rožytė, kuri nelankė jokios lietuviškos mokyklos, gražiai kalba ir rašo lietuviškai. Jau tėveliui sunkiai sergant parašė eilėraštį, kurį čia išrašau netaisytą:

Lietuva brangi, mūsų Tėvynė,
Nevienas Tave jau šiandien išsigynė,
Kurie dar likome Tavo vaikai,
Visus matome susirinkusius čionai
(Vasario 16 minėjime, K. S.)

Šiandie mano širdis priklauso Tau,
Nors tėvų žemėje aš dar nebuvau,
Bet trispalvė mane ten nuves ir
Tėvynės meilė niekad manyje
neužges.

Kaip gali užmiršti Baltijos jūrą,
Kauną ir Vilniaus Gedimino pilies
mūrus!
Pajūryje gintarą, Jūratę ir Kastytį,
Visvien kada nors man teks pamatyti.

Aš dar jauna tolimom kelionėm,
Bet ištikima lietuviškom svajonėm,
Lietuva brangi, mūsų Tėvynė,
Šiandien didžiuojamės Tave
prisiminę.

Šis eilėraštis buvo deklamuotas per Vasario 16 minėjimą Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje, tėveliui jau sunkiai sergant. Todėl jis jam ir skirtas. Rožytei eilėraštį sakant, akordeonu palydėjo jos brolis Valteris Virkutis, kuriems publika labai plojo.

Ilsėkis ramybėje, Vladai, kaip ir visi kiti mirusieji, nes ir mūsų vienodas kelias į amžinybę.

LIUDAS JASILIONIS, pjaudamas savo kieme žolę, pajuto kojoje didelius skausmus ir vos pasiekė kieme esantį suolelį atsisėsti. Nuvežus į ligoninę rasta, kad reikia nupjauti dešinę koją. Padarius sunkią operaciją, ligonis sveiksta.

J. Jasilionis yra daug pasidarbavęs steigiant lietuvių klubą. 1946 m. pasirašė klubo konstituciją kaip buvęs jo pirmininkas. Jo sūnus tarnauja policijoje, o duktė ištekėjusi už advokato. Prieš keletą metų mirė jo žmona, tad Liudui tenka vargti vienam.

PRIEŠ KELIS MĖNESIUS mirė Elena Stanevičienė, 67 m., gimusi Panevėžyje. Baigusi Panevėžio gimnaziją, dirbo Kauno ligonių kasoje. Liko jos vyras Leonas Stanys (Stanevičius) su posūniu Algiu.

STAIGIAI SUSIRGO Juozas Butkevičius, kuris Manitobos provincijoje turi didelį gyvulių ūkį. Paguldžius į ligoninę, pasirodė, kad turi žaizdas skilvyje. Operacija gerai pasisekė, tad greitai iš ligoninės išeis.

APYLINKĖS V-BOS NUTARIMAI. Lapkričio 7, sekmadienį, lietuvių parapijos salėje KLB apylinkės valdyba turėjo posėdį, kuriame nutarta minėti Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktį lapkričio 27 d. (tai jau įvyko) ir sušaukti KLB Winnipego apylinkės visuotinį narių susirinkimą gruodžio 12, sekmadienį, tuojau po pamaldų. Bus renkama 1977 m. nauja valdyba. Kandidatai į valdybą turi būti užsimokėję nario mokestį. Pakvietimai bus išsiuntinėti visiems paštu.

K. Str.

ST. CATHARINES, ONTARIO

KARIUOMENĖS ŠVENTĖ įvyko lapkričio 27 d. slovakų salėje, dalyvaujant organizacijų vėliavoms. Įžanginį žodį tarė "Ramovės" pirm. Antanas Šukys ir pakvietė su paskaita jaunosios kartos atstovą Marių Šetkų. Jis savo pusvalandį trukusioje kalboje kiek ilgiau sustojo prie ateities Lietuvos technologinio kariuomenės pasiruošimo, prieidamas išvados, kad gerai technologiškai paruoštos ir nedidelės kariuomenės galės apginti savo kraštų laisvę, nes ne tautos didumas, bet ginklų galingumas bus esminis laisvės išlaikymui dalykas.

Meninje dalyje pirmą kartą čia pasirodė Toronto dainininkių grupė "Volungė", vadovaujama muzikės Dalios Viskontienės. Tai gero muzikinio lygio vienetas. Klausytojai plojo tikrai nuoširdžiai. Pasirodė po to ir jaunesnieji nemuniečiai su tautiniais šokiais. Ši grupė, vadovaujama ponios Želiaznik, jau yra pasirodžiusi net kanadiečiams lietuvių "Open House" metu. Ar nevertėtų šią grupę parodyti per televiziją jaunų talentų programoje?

Minėjimas buvo pradėtas Kanados, o užbaigtas Lietuvos himnu. Salė buvo papuošta Vytauto Didžiojo, Basanavičiaus, pirmojo ir paskutinio Lietuvos prezidento Antano Smetonos portretais bei organizacijų vėliavomis.

Sekmadienį įvyko iškilmingos pamaldos už žuvusius Lietuvos karius, sukilėlius bei partizanus. Gražų ir jautrų pamokslą pasakė kun. Juvenalis Liauba. Prie laisvės paminklo padėta gėlių, tartas atitinkamas žodis ir sugiedotas Tautos himnas.

Daug darbo į šį garbingos Lietuvos kariuomenės šventės paruošimą įdėjo "Ramovės" pirmininkas Antanas Šukys, kūrėjas-savanoris, dviejų Vyčio kryžių kavalierius, knygos "Du mediniai ir trys geležiniai kryžiai" autorius. Daug pasidarbavo ir jo žmona Ona, Sibire iškentėjusi 18 metų.

NAUJA APYLINKĖS VALDYBA jau baigiama sudaryti. Čia tikrą tam sugebėjimą parodė stiprus mūsu veikėjas Adolfas Šetikas. Jis jau atgaivino šetšadieninę mokyklą ir ruošia vaikams Kalėdų eglutę. Tuo būdu ir nesant dar oficialios valdybos mūsų Bendruomenės veikla nė kiek nesusitrukdė. Tuo galima tik pasidžiaugti.

PAVERGTŲ TAUTŲ ORGANIZACIJA gruodžio pabaigoje planuoja suruošti politinius debatus puošniame Williams restorane. Visi svarbiausi tų debatų dalyviai jau sutiko dalyvauti, tik laukiamas dar atsakymas iš ministerio Robert Welch. Parlamentaras Gilbert Parent ir Robert Welch atsakinės į klausimus, kuriuos pateiks pavergtų tautų atstovai. Moderatorium bus advokatas Ben Doličny, klausimus tvarkys Brock universiteto politinių mokslų dekanas prof. Victor Fic.

Ta proga bus ir priėmimas kalėdinėje dvasioje visiems pavergtų tautu atstovams bei jų atsivestiems svečiams. Pirmos rūšies 5 patiekalų pietūs kainuos $6 asmeniui. Būtų gerai, kad jau dabar lietuviai užsirašytų pas minėtos organizacijos pirm. S. Šetkų, 162 James St. Tel. 684-1753. Restorane tėra 70 vietų, todėl iš anksto užsirašiusiems bus teikiama pirmenybė. **Kor.**

Calgary, Alberta

LIETUVOS KARIŲ PAGERBIMĄ surengė KLB Kalgario apylinkės valdyba. Algirdas Arelis iš Medicine Hat savo kalboje išryškino savanorių-karių pasiaukojimą savo tėvynės laisvei apginti. Kariuomenė tebėra auklėjimo, drausmės, sporto ir tvarkos palaikytoja. Kritusių karių pasiaukojimas niekada neturėtų būti pamirštas, ypač tų, kurie džiaugiasi demokratijos, žodžio, spaudos ir religijos laisve. Lietuvos laisvei iškovoti, kaip anksčiau, taip ir dabar, reikalingi savanoriai. Kritusieji už Lietuvos laisvę buvo prisiminti tylos minute.

R. Rastenis paskambino pianinu Lietuvos himną. K. Dubauskas padeklamavo partizanų eilėraštį. Aldona Lederytė padainavo, skambindama gitara, "Kur lygūs laukai" ir "Baltijos vėjelis". Tautinių šokių ratelio 6 poros, vadovaujamos Julijos Vyšniauskienės, pašoko Gyvatarą. Jaunųjų šokėjų grupė pašoko Grandinėlę ir Šustą (šoko St. Snith, Kim Wagner, Linda Ammon, B. Bambridge, D. Dubauskas, R. Bambridge). Pranešinėjo — Nancy Barutaitė.

Po programos buvo bendra vakarienė ir šokiai. Valgius vakarienei paruošė: p.p. M. Nevadienė, O. Baronienė, J. Vyšniauskienė, I. Brennan, A. Šalkauskaitė, O. Kilotaitienė, M. Šukienė, E. Devenienė, M. Stankevičienė, Ch. Šukienė, D. Babušienė, H. Lederienė, R. Bambridge, V. Dubauskienė, E. Leščinskienė, E. Karpienė, D. Šukienė, V. Grigienė, W. Waldheim, G. Noreikienė, J. Dubauskienė.

Bendruomenės pirm. Al. Šukys viešai padėkojo visiem programos dalyviam, svečiam ir šeimininkėm. Elvira Krausienė už jos vadovavimą buvo apdovanota gėlėmis. Vakaro pasisekimas duoda vilčių, kad ir kiti parengimai bus gausūs svečiais ir jaunimu.

Šeštadieninės mokyklos mokiniai buvo išstatę salėje lietuviškas lėles ir juostų audimo įrankius. Šokių vadovės praneša, kad dar trūksta porų naujiems šokiams mokytis.

R. VANAGAITIS savo namuose atšventė 65 metų sukaktį. Jo pagerbti buvo susirinkęs gausus būrys svečių. V. Kučinskienė ir J. Karpa visų vardu pasveikino ir įteikė prisiminimui dovaną. **Kor.**

Sault Ste. Marie, Ontario

TAUTOS FONDUI 1976 M. AUKOJO $25: V. Mockus; $20: Vytas Skaržinskas; $11: A. Gasperas; $10: S. Druskis, J. Malskis, H. Matijušaitis, J. Meškys, P. Puteikis, A. Skardžius, Antanas Skaržinskas; $6: V. Poškus; $5: N. Aukštikalnis, A. Balčiūnas, A. Chinas, P. Cypas, B. Dabulskis, J. Duoba, R. Galinienė, R. Galinis, J. Gasperas, R. Gasperas, I. Genys, I. Girdzevičius, V. Goldbergas, S. Grigelaitis, V. Kramilius, J. Kvasčiauskas, A. Motiejūnas, A. Motūzas, G. Poderys, J. Skardis, Juozas Skaržinskas, J. Staškūnienė, J. Valas, A. Vanagas, A. Žemaitis, J. Zebraitis; $4: J. Puteikis; $3: A. Kantautas, A. Šimkevičius, K. Slížys, A. Trakinskas; $2: V. Jakumaitis, B. Kaminskas, V. Liudavičius, J. Okmanas, J. Pareigienė, Vincas Skaržinskas, B. Švilpa, P. Umbrasas, V. Vainutis, K. Valius, V. Žurauskas. Iš viso surinkta $300. Visiems reiškiu padėką —

J. Gasparienė,
TF įgaliotinė

VANCOUVER, B.C.

EDVARDO IR ELENUTĖS GUMBELIŲ 15 metų vedybų sukaktis buvo paminėta birželio 26. Prie ilgo, gražiai papuošto stalo matėsi beveik visi Bendruomenės nariai. Kalbos, linkėjimai, dainos, padarė minėjimą įdomu. E. Gumbelis yra sėkmingas statybos rangovas. Visi pasisekimai labai glaudžiai rišasi su jo žmonos Elenutės pagalba.

RŪTELĖS RADZEVIČIŪTĖS sužadėtuvių vakaras įvyko gegužės 8 d., mergvakaris birželio 27 Adelės Šmitienės naujuose namuose. Rūtelė — mūsų Bendruomenės pažiba rugsėjo 25 d. susituokė su E. Girdausku ir apsigyveno Toronte. Vankuverio L. Bendruomenės vardu buvo išsiųstas sveikinimas jauniesiems. Bendruomenė džiaugiasi, kad Rūtelė sukūrė lietuvišką šeimą, tačiau apgailestauja, kad nustojo pačios geriausios lietuvaitės Vankuveryje. Ji čia organizavo jaunimą, buvo jo vadovė, "Atžalyno" šokėja, be to, jautri visoms lietuvybės problemoms. Mes visi nuoširdžiai linkime Rūtelei ir jos vyrui Eugenijui daug sėkmės Toronte.

VIDA ELENUTĖ ŠMITAITĖ ir Brian Richard Greene susituokė spalio 16 Šv. Augustino šventovėje. Apeigose dalyvavo kun. I. Grigaitis. Pokylis įvyko Minorų salėje Richmonde, dalyvaujant beveik visiems vietos lietuviams ir dideliam skaičiui vietinių kanadiečių. Po kun. I. Grigaičio maldos sekė E. Gumbelio sveikinimai ir linkėjimai visos Lietuvių Bendruomenės vardu. Vestuvinis tortas — raguolis buvo atvežtas El. Gumbelienės iš Toronto. Dalyvavę kanadiečiai stebėjosi tortu, daug plojo lietuviškom dainom, kurios skambėjo didelėje salėje. Susižavėjęs Vidos vyras Richard užtikrino visus, kad greit išmoks lietuvių kalbą. Jaunosios tėvas J. Šmitas yra lietuvių veikėjas sėkmingas verslininkas. Jis, nesigailėdamas didelių išlaidų, suruošė tokias šaunias vestuves dukrelei Vidai. **Dalyvis**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

ARKIV. JURGIO MATULAIČIO, MIC, 50 metų mirties sukaktis bus paminėta Čikagoje 1977 m. sausio 22-23 d.d. Šiai minčiai pritarė gausūs organizacijų atstovai, sukviesti į specialų pasitarimą lietuvių marijonų provinciolo kun. J. Dambrausko. Pagrindiniai minėjimo renginiai: Čiurlionio ansamblio koncertas Marijos gimnazijos salėje sausio 22 d. ir to paties ansamblio giedamos lietuviškos A. Mikulskio Mišios Nekalto Prasidėjimo parapijos šventovėje Brightono Parke sausio 23 d. Mišias atnašauti sutiko vysk. V. Brizgys, o pamaldose dalyvauti — Čikagos arkiv. J. Cody.

DETROITO LIETUVIAI lapkričio 13 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre pagerbė prieš trejus metus mirusią dramos aktorę ir rež. Z. Arlauskaitę-Mikšienę, susitiko su Aušra ir Jonu Jurašais. Velionė Z. Arlauskaitė prieš 25 metus Detroite su saviveiklininkais pastatė pirmąjį veikalą. Paskaitą apie jos gyvenimą bei darbus skaitė V. Alantas. Z. Arlauskaitė surežisavo net 43 veikalus, turėjusius 97 spektaklius: Detroite — 51, gastrolėse — 46. Tai iš tikrųjų labai gili darbo vaga sceninėje išeivijos veikloje. V. Alantas taipgi priminė kitas dvi scenos entuziastes — E. Dauguvietytę-Kudabienę Kanados Hamiltone ir D. Mackialienę Los Angeles mieste, sėkmingai tebetęsiančias savo veiklą. Velionės Z. Arlauskaitės pagerbimą V. Mačernio eilėraščio deklamacija užsklendė Karolis Balys. Aušra ir Jonas Jurašai jau yra aplankę daug lietuvių kolonijų, bet jiems lig šiol neteko susitikti su detroitiškiais, kur gyvena Jono giminaitis Jurgis Baublys, taręs įvadinį žodį. A. Jurašienė kalbėjo apie kultūros raidą bei jos patirtus varžtus pokarinėje Lietuvoje, J. Jurašas — apie kompartijos bandymus lietuvių teatrus paversti Maskvai tarnaujančiu Trojos arkliu.

RADIJO "AMERIKOS BALSAS" lietuviškojo skyriaus vedėju nuo spalio 10 d. paskirtas Alfonsas Petrutis, jo pavaduotoju — Jurgis Blekaitis.

SUVAŽIAVIME IŠRINKTA naujoji Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos valdyba paeigomis pasiskirstė savo posėdyje Čikagoje lapkričio 10 d.: pirm. dr. J. Meškauskas, vicepirm. dr. J. Jerome, vicepirmininkas Dainavos reikalams dr. A. Damušis, sekr. R. Olšauskaitė, protokolų sekr. A. Pakalniškis, ižd. kun. dr. V. Rimšelis, MIC, jaunimo reikalams S. Kuprys, nariai — dr. V. Vygantas, seselė Ona Marija ir E. Paurazienė.

JAV IMIGRACIJOS IR NATŪRALIZACIJOS ĮSTAIGA pilnas ateivio teises suteikė iš okupuotos Lietuvos pasitraukusiam muz. Aloyzui Jurgučiui, aktyviai įsijungusiam į muzikinę Čikagos lietuvių veiklą. Jo žmona su dukra tebėra okupuotoje Lietuvoje. Sovietų ir Lietuvos kompartijos joms neduoda leidimo išvykti į JAV. Ligšiolinės lietuvių pastangos su amerikiečių politikų talka buvo nesėkmingos.

MILIJONĄ DOLERIŲ Illinois valstijos loterijoje laimėjo čikagietis pensininkas Jonas Adomaitis, 72 metų amžiaus, gyvenantis pas sūnų Joną. Jis 50 metų yra dirbęs "Cuneo" spaustuvėje.

Argentina

ARGENTINOS LIETUVIŲ ARCHYVĄ Buenos Aires mieste, Aušros Vartų parapijoje, organizuoja Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba. Jau sutelkta nemažai medžiagos, kuriai reikia spintos. Tikimasi, kad ją padovanos kuris nors tautietis archyvo įgaliotiniui Juozui Šiušiui. Archyvas taipgi laukia senų žurnalų, knygų ir įvairių dokumentų.

ARGENTINOS LIETUVIŲ ORGAZACIJŲ ir Spaudos Tarybos posėdyje su dideliu dėmesiu buvo sutiktas ŠALFAS Sąjungos laiškas, pranešantis apie 1978 m. Toronte įvyksiančią pasaulio lietuvių sporto olimpiadą, kuria bus paminėtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymo šešiasdešimtmetis ir pirmosios pasaulinės lietuvių olimpiados ketuiasdešimtmetis. Tarybos posėdyje taipgi buvo nutarta Vasario 16 minėjimą rengti lietuvių salėje vasario 12, šeštadienį. Sekančią dieną numatoma turėti pamaldas Buenos Aires miesto katedroje, jeigu ją pavyks gauti šiai datai.

Australija

AUSTRALIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS krašto valdyba buvo paskelbusi Australijos Lietuvių Fondo vajų, kurio dėka fondas gavo $7.667. Spalio pabaigoje fondo iždе jau buvo $14.364, kurie yra laikomi kooperacinėje kredito draugijoje "Talka", mokančioje 9,5% metinių palūkanų.

GERŲJŲ KAIMYNŲ TARYBA Perthe, esančiame vakarinėje Australijoje, aptarė etninių radijo transliacijų reikalus. Šioje Australijos dalyje yra užregistruotos net 52 tautinės grupės, kurioms radijas skiria tik 10 valandų per savaitę. Dėl šios priežasties grupes teko jungti į stambesnius vienetus. Lietuviams, latviams ir estams pavyko transliacijoms gauti pusvalandį kas savaitę. Kiekviena šių tautybių grupė savo programą paruoš kas trečią savaitę. Posėdyje lietuviams atstovavo ALB Pertho apylinkės pirm. p. Liutkienė ir V. Skrolis. Taisyklės reikalauja žodinei laidos daliai skirti ketvirtadalį laiko, o muzikinei — tris ketvirtadalius. Be to, jos neleidžia komentarų vidaus ir užsienio politikos klausimais. Visa programa turi būti įrašyta į juostelę ir radijo stočiai įteikta keturias dienas prieš transliaciją. Stočiai teks mokėti po $8 už pusvalandį.

Urugvajus

MONTEVIDEO LIETUVIŲ JAUNIMAS savo nuolatinę būstinę įsirengs Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos salėje, ją pertvarkęs talkos būdu. Būstinės sieną papuoš dr. A. Stanevičiaus piešinys. Šia proga numatomas iškilmingas jaunimo būstinės ir pertvarkytos salės atidarymas. Kanklininkių ansamblis Juliaus Čyžo padovanotą sklypą buvo įtraukęs į loterijos laimikių sąrašą, bet jo niekas nelaimėjo. Šiuo metu sklypui ieškoma pirkėjo. Gautos lėšos bus panaudotos ansamblio reikalams. Montevideo lietuvių kolonija, telkdama lėšas poilsio namų statybai, suorganizavo stiklo ir popieriaus rinkimą. Su iniciatorium Br. Lasausku surinkta 950 kg butelių ir 720 kg popieriaus. Jis šią žaliavą sutvarkė ir paruošė pardavimui.

Britanija

A.a. KUN. DR. KAZIMIERAS A. MATULAITIS, MIC, mirė Londone lapkričio 17 d., sulaukęs 82 metų amžiaus. Mokėsi Seinų kunigų seminarijoje ir Šveicarijos Friburgo universitete, kur gavo filosofijos doktoratą. Kunigu įšventintas 1917 m., į Tėvų marijonų vienuoliją įsijungė 1923 m. Tų pačių metų rudenį velionis atvyko į JAV. Gilius savo darbo pėdsakus yra palikęs Čikagoje, porą metų darbavęsis Romoje, bet ilgiausią vagą išvarė Londone, nes čia jam net keturis kartus su pertraukomis teko būti Šv. Kazimiero parapijos klebonu tarp 1931 ir 1954 m. Velionis taipgi buvo ir plunksnos žmogus, kuri laiką redagavęs "Draugą" ir "Šaltinį", dirbęs kitų leidinių redakcijose. Parašė ir išleido nemažai įvairių knygų ir knygelių, jų tarpe monografiją "Londono lietuviai", "Šventųjų gyvenimai", suredaguotus arkiv. J. Matulaičio "Užrašus". Palaidotas Londono katalikų kapinėse.

Italija

ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJOS rektorius prel. L. Tulaba Kalėdų švenčių proga pasveikino visus bičiulius ir geradarius, pateikdamas pluoštą žinių. Jis džiaugiasi, kad kolegijos viloje "Villa Lituania" vasaros atostogų metu lankėsi daug lietuvių, ir apgailestauja, kad jų eilėse šiemet nebuvo nuolatinio svečio prel. Liudviko Mendelio, negalėjusio atvykti dėl pašlijusios sveikatos. Praėjusią vasarą kunigystės keturiasdešimtmetį atšventė du Romos lietuvių kunigai — mons. K. Dobrovolskis ir mons. K. Razminas. Kolegiją baigęs, į JAV išvyko kun. Antanas Petrauskas. Šis vyresnio amžiaus naujasis kunigas apsigyveno Ročesteryje, N.Y., kur yra jo brolis ir sesuo. Tikimasi, kad jis galės įsijungti į kurią nors didesnę lietuvių parapiją JAV ar Kanadoje. Iš Šv. Kazimiero kolegijos šiemet turėjo pasitraukti vienas klierikas, bet buvo priimti keturi nauji. Dabar kolegijoje studijuoja 8 klierikai ir 2 kunigai.

Vokietija

LIETUVIŲ KULTŪROS DRAUGIJA, įsteigta 1975 m., pirmąjį metinį savo suvažiavimą turėjo Annabergo pilyje prie Bonnos. Šios pilies tvarkytojas yra lietuvis ev. kun. Juozas Urdzė. Suvažiavimo dalyviam paskaitas skaitė: prel. dr. P. Celiečius — "Kultūros esmė", dr. J. Grinius — "Santykiai su Lietuva: dabartinės galimybės ir ribos". Literatūros vakaro programoje dėl susidėjusių aplinkybių negalėjo dalyvauti poetė M. Saulaitytė ir prozininkas E. Cinzas. Ištraukas iš savo šeštojo romano, priklausančio vienos kartos istorijos ciklui, ir vieną nuotaikingą novelę skaitė R. Spalis, atvykęs iš Britanijos. Antroji programos dalyvė buvo Rūta Sprogienė. Ji yra mokytoja, Vokietijon iš Lietuvos atvykusi 1959 m. ir čia įsijungusi į vokiečių spaudą, kur ypač didelės sėkmės susilaukė jos pasakos. Kuria ir asmeninio pobūdžio eilėraščius. Suvažiavimo dalyviams ji pateikė savo kūrybos pavyzdžių vokiškai ir lietuviškai. Svariausias buvo jos rašinys "Kaikurie negrįžta į namus". Sekmadienį Mišias pilies koplytėlėje atnašavo prel. dr. P. Celiešius, pamaldas gražiu pamokslu papildė ev. kun. J. Urdzė. Koncerte vyravo fleitininkas P. Odinis, V. Vokietijon atvykęs iš Lietuvos. Jam akompanavo belgė pianistė p. Solme. Keletą dainų padainavo kun. K. Senkus, eilėraščius deklamavo Stasė Baltus. Lietuvių Kultūros Draugijos veiklos pranešimą padarė pirmininkė dr. A. Veigel. Ši organizacija, pradžioje turėjusi tik 24 narius, dabar jų jau turi 52. Naujon valdybon išrinkti: pirmininke — dr. A. Veigel, vicepirm. — prel. dr. P. Celiešius, sekr. — R. Sprogienė, ižd. — p. Tendzegolskis, nare — p. Lipšienė. Vyčio piešimo konkursą laimėjo vokietis Bolchelmann ir nežinomas asmuo iš Ditta Ricami vilos Italijoje. Suvažiavimą užbaigė skaidrių iš Lietuvos rodymas.

Artojas, kuris tapo Lietuvos žvaigžde

A. Kalnius

Dr. Juozo Girniaus monografija apie profesorių Praną Dovydaitį

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pr. Dovydaičio mokslinė sėja lietuvių tautoje buvo ne tokia, kaip kitų garsių mokslininkų, savo vardus mokslo veikalais įrašiusių į garsenybių vardyną. Ne. Nors jisai buvo taip pat žymus mokslininkas, bet tokių veikalų nerašė. Jo sėjos motyvai buvo grynai patriotiniai, pedagoginiai ir religiniai, nes jo meilė Dievui ir tautai buvo kur kas didesnė, kaip mokslo garbei ir asmeninei ambicijai. Dėlto didele savo patirtimi švietė tautiečius, kurie rusiškos vergijos metų būvyje buvo gerokai aptemdyti.

Jis savo šviesos sėklą daugiausia bėrė į lietuviško jaunimo sielas. Jaunimą jis labiausiai mylėjo ir jam nieko nesigailėjo: nei jėgų, nei laiko, nei materialinių išteklių. Jo pastangomis įkurtoji besimokslinančio jaunimo ateitininkų organizacija dar ir šiandien sėkmingai žengia savo tėvo pėdomis.

Nepamiršo Dovydaitis nei darbininkų, nei kaimo sermėgių. Jis visiems buvo prieinamas, sukalbamas ir pagalbus.

Daugiausia Dovydaičio idealai reiškėsi per spaudą. Nemaža žurnalų bei laikraščių jis pats suorganizavo ir juos redagavo. Žinoma, bendradarbiavo ir aplamai spaudoje.

Nors spauda buvo vienas pagrindinių rūpesčių, bet vien tik ja nesiribojo. Jis, kaip retas kuris kitas, yra apvažinėjęs kiekvieną Lietuvos kampelį, dalyvavęs įvairiose šventėse, suvažiavimuose ir net eiliniuose susirinkimuose, skaitęs paskaitas, sakęs kalbas, diskutavęs įvairius klausimus ir t.t. Vienu žodžiu, Dovydaitis savo krašto žmones švietė, auklėjo ir ugdė visomis jam prieinamomis priemonėmis.

* * *

Dovydaitis šarvavosi moksline žinija dar ir dėlto, kad taptų stipresnis į Lietuvą besiveržiančioms ateistinėms srovėms užtvenkti. Ar klydo jisai tardamas, kad "kas šiokiu ar tokiu būdu dirba ateistiškam materializmui skleisti, raujant iš žmonių galvų ir širdžių aukšto idealizmo suvokimą ir jutimą... tas yra ...mūsų tautinės gerovės ir valstybinės nepriklausomybės duobkasys (690 psl.)"? Į šį klausimą atsako šių dienų "tautinės gerovės ir valstybinės nepriklausomybės" duobkasiai, kurie dabar valdo Lietuvą.

Z. Ivinskis prof. Dovydaitį prasmingai pavadino "Dievo ginklanešiu". Kokius ginklus jisai nešė? Svarbiausia mokslo. Jis juos ne tik nešė, bet ir kalė, ir kovojo. Jis manė, kaip knygos autorius supranta, kad tikėjimą reikia ginti ne "pamokslais, bet mokslu". Tai apaštalo Pauliaus strategija. Tik moksliškai pagrįstas pamokslas gali tapti įtikinamu ginklu prieš ateizmo skelbėjus.

Be mokslinių kovos metodų, Dovydaičio sąmonėje svarbią poziciją užėmė ir moralinio apsiginklavimo motyvas, kurį jis stengėsi perteikti pamiltajam savo jaunimui bei aplamai krikščioniškai Lietuvai. Žinoma, jis nepamiršo ir gero pavyzdžio. Pasirinkęs šūkį — viskas Lietuvai, o Lietuva Kristui — jis pavyzdingai jo ir laikėsi: savo jėgas, laiką ir mokslinę karjerą paaukojo Lietuvai, o Lietuvą vairavo į Kristaus uostą.

Taigi, autorius ne be reikalo Dovydaičiui suteikė būsimo krikščionies prototipo titulą, nes iš tikrųjų jo idealas eiti Kristaus pėdomis buvo vykdomas nepeiktinai.

* * *

Savo religiniu nusiteikimu Dovydaitis šiek tiek skyrėsi nuo tradicinio krikščionies pažiūrų. Antai, tradicinėje krikščionybėje žmogaus šventumo sąvoka, ypač anksčiau, atrodė lyg ir tolima utopija, o Dovydaitis šventumo ženklus mato ir tuose, kurie "nekenčiami ir persekiojami dirba jų (persekiotojų — A. K.) tarpe, vargdami su jais vargus, šluostydami jų ašaras, tildydami jų skausmus ir gesindami jų blogųjų aistrų ugnį, iki patys sudega artimo meilės ir jam pasiaukojimo ugny". Šia proga tenka prisiminti keturias Sibiro maldaknygės lietuvaites, N. Sadūnaitę ir visus kitus kovotojus už krikščionišką tiesą Lietuvoje. Tai Dovydaičio šventieji. O ir jis pats pagal savo šventumo sampratą juk gyveno ir mirė.

Jis nesuprato tų, kurie šventuosius apraizgydavo mitais, kurie garbina jų palaikus, drabužius ir pan. Jis griežtai kritikavo tuos autorius, kurie tokius šventumo požymius aprašydavo ir juos populiarindavo naivių tikinčiųjų tarpe.

Netilpo Dovydaičio krikščioniškoje sampratoje ir liturginis formalizmas. Jo monografijos autorius rašo, kad jis klausydavęs nors ir menkų pamokslų, bet "nesimpatizavo tik iškilmingoms Mišioms, kur vis reikia tai klauptis, tai stotis, tai sėstis. Kai kartą jiedu su J. Eretu dalyvavo tokiose iškilmingose Mišiose Kauno bazilikoje, Dovydaitis susiraukęs šnibždėjo: "Aš daugiau nebelankysiu tokių Mišių, nes toks formalizmas mane tolina nuo Dievo".

Aplamai, Pr. Dovydaitis buvo bičiuliškai nusiteikęs kunigų atžvilgiu. Bet tuos, kurie krypteldavo į šalį, jis gerokai pakedendavo. Jis neprieštaravo "motorizuotiems" kunigams, bet "moterizuotojų" nekentė. Taip pat nemėgdavo kunigų formalistų, kurie atlikdavo tik nustatytas pareigas, o toliau nė iš vietos. Jam užkliuvo net ir arkiv. J. Skvireckas, kuris buvo neryžtingas kovoje su režimu, skriaudžiančiu jo aktyviąją kunigiją ir katalikiškas organizacijas. Arkivyskupo adresu jis buvo net sukūręs ironišką charakteristiką. Girdi, arkivyskupas padaręs tris didelius darbus: "1. lietuvių tautai išvertė Šv. Raštą, 2. pastatydino moderniškus arkivyskupijos rūmus ir 3. ... sulikvidavo katalikų akciją Lietuvoje".

Vadinasi, Dovydaitis buvo tiesus žmogus ir nebailys. Bet už tai jisai ir nukentėjo, nes "faktiškai kunigas nulėmė Dovydaičio laikiną iš universiteto pašalinimą..."

* * *

J. Girnius atskleidė savo buvusio mokytojo asmens spalvas su visomis jų atošvaistėmis. Jis dūminės pirkios piemenėlį įrikiavo į dvasinių aristokratų eiles, jo buities išorinėje pilkumoje atskleidė vidinį skaidrumą, iš nusistovėjusios tradicinės krikščionybės jį perkėlė į veiksmingo gyvenimo krikščionybę, įžiūrėjo jo krikščioniškoje pasaulėžiūroje tolerancijos ir bendradarbiavimo aspektą ir t.t.

Tai, kas čia paminėta, yra tik nuotrupos to didžio vyro gyvenimo, darbų ir asmens grožio. Norint visapusiškai pažinti jo asmens pilnatvę, man ir vėl tektų pakartoti savo ankstesnę rekomendaciją — nusipirkti jo monografiją ir, parafrazuojant paties Dovydaičio žodžius, pasakytus ant Kirdeikių piliakalnio, besidžiaugiant plačios apylinkės grožiu, tarti: imkite šią knygą į rankas, ją atskleiskite ir pamatykite, kokius didžius darbus atliko šis didis lietuvis savo tėvynėje!

P.S. Papildydamas ateitininkų veiklos sustabdymo aprašus, norėčiau priminti, kad suvalstybinus skautų organizaciją, Marijonų gimnazijoje Marijampolėje kun. Vl. Mažono ir skautų vadų iniciatyva dvi skautų draugovės, nesutikdamos su tuometinio režimo intervencija į skautijos auklėjimosi laisvę, persiorganizavo į skautų katalikų padalinį, pabrėždamos ne tik savo nepriklausomybę nuo režimo, bet ir savo pasaulėžiūrinę individualybę. Išleidome ir savo laikraštėlį "Budėk", kuriam puikų viršelį nupiešė V. Poliakovas.

Betgi šis skautų katalikų sąjūdis buvo tuojau režimo užgniaužtas, taip kad antro numerio savo laikraštėlio išleisti jau negalėjome.

Nors šis epizodas buvo trumpas, bet buvo charakteringas ano meto politinės tikrovės aktas, kurio man neteko iki šiol pastebėti kur nors minimo.

Juozas Girnius, PRANAS DOVYDAITIS. Meninė priežiūra — Danguolės Stončiūtės. Spaudė Mykolo Morkūno spaustuvė. Tiražas 1.500 egz. Išleido "Ateitis". Čikaga 1975 m., 806 psl. Kaina nepažymėta (apie $15).

Atsiųsta paminėti

LITUANUS, Volume 22, No. 3, Fall 1976. Kultūrinis žurnalas anglų kalba. Šį numerį redagavo Ročesterio universiteto prof. Antanas Klimas. Numerio kaina — $2.50. Žurnalo adresas: Lituanus, 6621 So. Troy, Chicago, Ill. 60629, USA.

PASAULIO LIETUVIS nr. 25/88, 1976 m. rugsėjis. PLB valdybos informacinis biuletenis, redaguojamas Broniaus Nainio. Administratoriaus adresas: St. Džiugas, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ŠALTINIS nr. 4. Religinės ir tautinės minties žurnalas, kurį kas du mėnesiai leidžia Britanijos lietuviai marijonai ir Šv. Kazimiero Sąjunga. Adresas: 16 Hound Rd., West Bridgford, Nottingham NG2 6AH, Britain.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

VIENA PENKTADIENIO VAKARONĖ Čikagos Jaunimo Centro kavinėje buvo skirta senajai Lietuvos muzikai. Įvadą padarė K. Bradūnas, primindamas dalyviams, kad Lietuvoje jau 1515 m. buvo orkestrų su 100 muzikantų, kad prieš Mažvydo katekizmą čia spausdintos gaidos, kad Šekspyro veikalai buvo vaidinami dar autoriui esant gyvam, o baleto Lietuva susilaukė anksčiau nei Lenkija. Vilniaus universitetas taip pat beveik 200 metų pralenkia Maskvos universitetą. Pagrota plokštelė vakaronės dalyvius supažindino su tokiais XVII-XIX šimtmečio kompozitoriais, kaip Merula, Katas, Ježebskis, Janevičius, kunigaikštis M. Radvila. Antroje dalyje skambėjo Vilniaus 650 metų sukakčiai skirta kompoz. Broniaus Budriūno ir poeto Kazio Bradūno kantata "Tu Vilniuj pasilik, valdove", įdainuota Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos choro su solistu baritonu, deklamatoriais ir vargonų palyda. Istorinius Gedimino laikus ji susieja su dabarties trėmimų bei kalinimų tragedija, atgimimo viltimi.

SOL. PRAURIMĖ KRASAUSKAITĖ-RAGIENĖ, lyrinis sopranas, savo rečitalį Čikagos Jaunimo Centre pradėjo lietutvių kompozitorių J. Karoso, Vl. Jakubėno, K. V. Banaičio dainomis. Antroje dalyje skambėjo italų klasikai — Respighi, Bellini, Donizetti, Giordano, Verdi, Rossini. Kaikurie kūriniai buvo skirti Vėlinių rimčiai. Virš programos sol. P. Ragienė atliko ariją iš G. Puccini operos "Madame Butterfly" ir Br. Jonušo dainą "Vėl sakysi". Akompanavo pianistas M. Motekaitis. Lietuviškus itališkų kompozicijų vertimus buvo parūpinusi dainavimo mokytoja sol. I. Motekaitienė. Pagerbdama penktąsias velionies konsulo dr. P. Daužvardžio mirties metines, sol. P. Ragienė koncerto pelną paskyrė jo vardo fondui, kurį yra įsteigusi Lietuvių Žurnalistų Sąjunga.

LIETUVIŲ RELIGINĖ ŠALPA gruodžio 12, sekmadienį, 4 v.p.p., Apreiškimo parapijos šventovėje Niujorke rengia vargonų muzikos koncertą, kurį atliks Albinas Prižgintas. Koncerto pertraukas užpildys skaitomos ištraukos iš "Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kronikos" ir laiškų.

ISTORIKAS ALGIRDAS BUDRECKIS Bostone yra parašęs 400 mašinraščio puslapių apimties veikalą apie didįjį Lietuvos kunigaikštį Algirdą. Šiam kelerių metų savo darbui dabar jis ieško leidėjo.

SOL. VIOLETOS BALČIŪNIENĖS, soprano, koncertą Waldhame, Mass., surengė vietinis muzikos klubas. Solistei akompanavo dainavimo mokytoja Lorraine di Gregorio. Koncerto programon daugiausia buvo įtraukti klasikiniai kūriniai: šešios V. Bellinio kompozicijos, keturios F. Schuberto dainos, arija iš Mocarto operos "Figaro vestuvės", Mimi arija iš Puccinio "Bohemos". Antrojoje koncerto dalyje sol. V. Balčiūnienė atliko porą amerikiečių kompoz. S. Barberio kūrinių, Br. Budriūno dainas "Tykiai, tykiai", "Mano meilė" ir rečitalį užbaigė svajingąją italų klasiko P. Tosti "Serenada".

BOSTONO KULTŪRINIS SUBATVAKARIS, vadovaujamas pirm. inž. E. Cibo, surengė susipažinimą su Lietuvos Tyrimo Instituto neseniai išleistu veikalu "Lithuania Minor". Leidinį redagavo M. Brakas, sujungdamas J. Stiklioriaus, V. Pėteraičio, dr. J. Gimbuto, P. Reklaičio ir A. Budreckio studijas Mažosios Lietuvos klausimais. Supažindinimą su šiuo veikalu bei jo išleidimo problemom atliko istorikas Algirdas Budreckis, vienas bendraautorių. Iš jo pranešimo paaiškėjo, kad leidiniui yra panaudotos a.a. Kipro Bielinio testamentu paliktos lėšos, kurių dalis teko ir velionies giminėms Lietuvoje. Lėšų paskirstymą uždelsė sovietų advokatų įsikišimas.

XXIV EUROPOS LIETUVIŲ STUDIJŲ SAVAITĖ įvyks 1977 m. liepos 31 — rugpjūčio 7 d.d. Britanijoje. Vieta jai parinkta prie pat Londono, pakeliui į Windsorą, senąją Britanijos karalių pilį, kur vasaros atostogas praleidžia ir dabartinė karalienė Elzbieta. Savaitės dalyvių išlaidas gerokai sumažins jų apgyvendinimas studentų bendrabutyje: patogus kambarys vienam asmeniui su maistu kainuos amerikietiškų $112, studentams — po $100. Laukiama dalyvių ir svečių iš viso pasaulio. Rengėjai numato turėti apie 12 paskaitų su diskusijomis, surengti ekskursijas į Londoną bei jo apylinkes, Windsorą, Oksfordą. Bus taipgi sudaryta proga aplankyti Londono Lietuvių Namus ir Lietuvių Sodybą pietinėje Anglijoje. Planuojamas ir literatūros vakaras, specialūs pasilinksminimai jaunimui. Kadangi vietų skaičius bendrabutyje yra ribotas, patariama nedelsti ir registruotis iš anksto. Platesnes informacijas teikia: Rengėjų Komitetas, Lithuanian House, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT, Britain.

TORONTIETIS DAIL. TELESFORAS VALIUS dalyvavo 35-tojoje Amerikos Spalvotosios Grafikos Sąjungos (ACPS) parodoje, kuri buvo skirta JAV nepriklausomybės dviejų šimtų metų sukakčiai. Šiai parodai, įvykusiai Filadelfijos Art Alliance patalpose, jis buvo nusiuntęs šiemet Paryžiuje sukurtą keturių spalvų litografiją akmenyje "Paskutinis rytas L. V".

KOMPOZ. ANTANAS BELAZARAS po sunkios ligos mirė lapkričio 15 d. Panevėžyje. Velionis, gimęs 1913 m. Panevėžio apskrities Upytės miestelyje, studijavo vargonus ir kompoziciją Kauno knoservatorijoje 1934-42 m. Jau studentavimo dienomis sukūrė pluoštą kompozicijų fortepijonui, bet vėliau pagrindinį dėmesį skyrė vokalinei muzikai. Nuo 1942 m. savo gyvenimą susiejo su Panevėžiu, kur jam teko dirbti dėstytoju muzikos mokykloje, aštuonetą metų būti jos direktorium, muzikinės Panevėžio dramos teatro dalies vadovu. 1955 m. Kauno muzikinis teatras pastatė jo operetę "Auksinės marios", sukurtą pagal L. Janušytės ir J. Mackonio libretą, o 1972 m. tame teatre premjeros susilaukė A. Belazaro opera - pasaka "Kupriukas muzikantas", kurios libreto autorium buvo pats kompozitorius. Iš kitų jo vokalinių kūrinių minėtina kantata "Mylimai žemei", atliekama choro ir simfoninio orkestro. Prieš mirtį velionis buvo pradėjęs kurti operą "Kazimieras Sapiega", pasinaudodamas Balio Sruogos veikalu.

TENORAS VIRGILIJUS NOREIKA, kuris taip pat yra Vilniaus operos ir baleto teatro direktorius, koncertavo Maskvos P. Čaikovskio konservatorijos salėje su pianiste Žaneta Noreikiene, savo žmona. Po šio koncerto jis dalyvavo Sovietų Sąjungos kultūros dienose R. Vokietijoje. Kūrybinį sol. V. Noreikos kelią nuo konservatorijos studijų pas Kiprą Petrauską, tobulinimosi Milano "La Scala" operoje iki dabartinių laimėjimų atskleidžia ilgas Olego Ivaščenkos straipsnis "Literatūros ir Meno" lapkričio 20 d. laidoje. Jame pabrėžiamas ne tik vokalinis, bet ir vaidybinis sol. V. Noreikos talentas, išvystytas buvusio mokytojo K. Petrausko. Sol. V. Noreikos repertuare yra net 37 operų vaidmenys. Iš jų minėtini: Alfredas G. Verdi "Traviatoje", Hercogas "Rigolette", Lenskis P. Čaikovskio "Eugenijuj Onegine", Rudolfas G. Puccini "Bohemoje", Kavaradosis "Toscoje", Chose G. Bizet "Carmen", Edgaras G. Donizetti operoje "Lucia di Lammoor", Jurgelis ir Skudutis B. Dvariono "Dalioje".

VILNIUJE GASTROLIAVO bulgarų dramos teatras "Sofija", įsteigtas prieš dešimtį metų Bulgarijos sostinėje, vadovaujamas direktorės rež. N. Tomanovos. Vilniečiams jis buvo atvežęs tris spektaklius — S. Canevo dramą "Šeštadienis-23", A. Kopikovo komediją "Aukso dramblys" ir amerikiečio E. O'Neill dramą "Mėnulis likimo posūniams".

LIETUVOS KINO STUDIJA Maskvos televizijos tinklui baigia kurti spalvotą dviejų serijų filmą "Mumrikas Didysis". Scenarijų pagal švedų rašytojos Astridos Lindgren apysaka "Kalio Bliumkvisto nuotykiai" yra parašęs pats šio filmo rež. Arūnas Žebriūnas. Filmo kompozitorius — V. Ganelinas, dailininkė — J. Čeičytė. Kalio vaidmenį atlieka Vilniaus S. Nėries mokyklos II klasės mokinys Tadas Dilys, Evos Lotos — ketvirtokė M. Žebriūnaitė iš XXIII vidurinės mokyklos, talkinami kitų vaikų. Atlikėjų gretose, be dramos aktoriaus S. Juknos, yra dirigentas J. Aleksa, muzikos kritikas D. Katkus, lig šiol nieko bendro neturėję su vaidyba.

JAUNIMO IR VAIKŲ CHORŲ FESTIVALYJE Čekoslovakijoje, Pardubicės mieste, dalyvavo Vilniaus "Ąžuoliuko" jaunuolių choras, vadovaujamas H. Perelšteino. Kiti festivalio dalyviai — keturi čekų chorai ir maskviečių choras su vadovu A. Sokolovu. Vieną koncertą "Ąžuoliukas" turėjo kartu su Pardubicės mergaičių choru "Juventus cantans" ("Dainuojanti jaunystė"). Šios išvykos metu "Ąžuoliukas" surengė 15 koncertų įvairiuose Čekoslovakijos miestuose.

TEORINIAME KALBININKŲ SEMINARE Vilniuje buvo nagrinėjami kalbos kultūros teorijos ir metodikos klausimai. Be lietuvių, seminare dalyvavo kalbininkai iš Talino, Rygos, Leningrado ir Kievo. Seminarą įvadiniu žodžiu pradėjo Vilniaus universiteto rektorius prof. dr. J. Kubilius. Pranešimus teoriniais kalbos normінimo ir kultūros klausimais skaitė savo respublikų Mokslo Akademijoms priklausantys kalbininkai: ukrainietis filologas dr. N. Pilinskis, rusas filologas dr. K. Gorbačevičius, latvės filologijos kandidatės T. Puorytė ir B. Skujinia. Lietuviams atstovavo Vilniaus universiteto docento A. Pupkio pranešimas, paruoštas su docentu A. Girdeniu. Diskusijose nemažas dėmesys teko svetimų tikrinių vardu bei payardžiu transkripcijai, kalbos psichologijai, pseudomokslіniam stiliui.

LIETUVOS LIAUDIES BUITIES MUZĖJŲ Rumšiškėse, Kauno marių pakrantėje, praėjusią vasarą papildė iš Utenos rajono Kirdeikių kaimo pervežtas Gimžauskų namukas, kuriame yra gimę, pirmuosius žingsnius "daraktorinėje" mokykloje pradėję — aušrininkas Silvestras Gimžauskas ir dabartinis chorų vadovas Antanas Gimžauskas. Žemaičių kaimas susilaukė varduviečių karčiamos, Suvalkų kaimas — dar vieno vėjo malūno iš Šakių rajono. Liaudies buities muzėjuje taipgi baigiamas statyti dzūkų kaimo fragmentas, XVIII š. žemaičių sodyba, klojimas teatriniams renginiams. Netrukus bus pradėta ir XIX š. pabaigos lietuviško miestelio statyba. V. Kst

Jos pasaulis tapyboje

Losangelietės Aldonos Audronytės-Variakojienės dailės paroda Čikagos Jaunimo Centre lapkričio 12-21 dienomis

DAIL. VL. VAITIEKŪNAS

Jei palyginsime vyrų ir moterų dailininkų kūrybą, pamatysime nemažus skirtumus tiek darbų atlikimo technikos, tiek tematikos atžvilgiu. Ypač dail. Aldona tuo būdinga. Peržvelgęs jos kūrybą, pastebi didelį moterišką jausminį nuoširdumą menui. Jos mistinis įsijautimas į gamtą, net visatą įtikinančiai dvelkia į žiūrovą. Jos techniškas darbų atlikimas sutampa su jos mistine perregima sudvasinta gamta. Jos tapyba nepasižymi dideliu spalviniu apkrovimu. Švelniais pereinamais šaltesniais bei šiltesniais spalvų tonais, gamomis išsako turinį. Ir tai atlieka su dideliu moteriškumu, sakyčiau, motinišku jausmu ir kruopštumu.

Praskiesti aliejiniai ar akrilikos dažai liejami vandeninių dažų technika. Tuo būdu ji išgauna tikrai neužkankintos dažų sluogsniais, perregimos gamtos vizijas.

A. Variakojienės kompozicijos slepia realiosios gamtos motyvus, retušuotus savo formose. O tai nusako, jog gamtoje nėra pastovumo, tik nuolatinis jos daiktų formų kitimas (kaip nuolatinė debesų formacija). Iš tikrųjų gamtoje nėra jokio daikto, gyvybės, kurią būtų galima įstatyti į užbaigtus rėmus. Tai dailininkė Aldona tikrai jaučia, išgyvena ir meno tapybos formomis išreiškia.

Jos "Kosmoso mįslė" simbolizuoja didžiąją visatos ranką, kurios tikslingume slenka visatos kūnų vystymasis. Net vaizduojami akmenys atrodo minkšti, permatomi. Jos kompozicija "Tremtiniai" tikrai nuteikia, jog tremtinys yra žmogus, be žemės po kojomis. Juk taip ir yra, kai žmogus netenka savo tėvynės. "Vilnius per amžius" — kompiliacija Vilniaus motyvais, kur Vilnius savo garsu kyla erdvėn, kaip to vilko staugimas. Bandomas kolažas, kur medžiaga, susilietus su erdve, tirpdoma oro burbuluose. Tai džiaugsmas, jaučiamas fiziškai ir dvasiškai. "Alfa ir Omega" — mėlynoji tonacija. Tai erdvės, žemės ir vandens nepastovumo simbolis.

Kaip pati Aldona pareiškė, savo tapyboje atskleidžia savo minčių ir jausmų pasaulį, būtent, visatos, kančios ir džiaugsmo vizijas.

Dailininkė Aldona Audronytė-Variakojienė

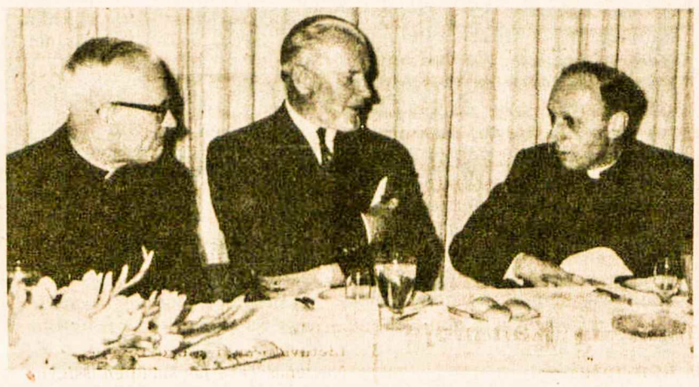

Valstybinė Kolumbijos premija 1976 m. buvo paskirta kun. dr. Vytautui M. Mankeliūnui, psichologijos profesoriui. Nuotraukoj premijos įteikimas vakarienėje. Iš dešinės: kun. dr. prof. V. Mankeliūnas, Lietuvos konsulas dr. St. Sirutis, kun. N. Saldukas, salezietis

PRANEŠIMAS IŠ KOLUMBIJOS

Premija lietuviui profesoriui

Valstybinė premija įteikta kun. dr. prof. Vytautui Mankeliūnui

Bogotos dienraštis "El Tiempo" 1976. XI. 8 gana plačiai aprašė premijos įteikimą ir jos gavėją. Čia pateikiu laisvą vertimą.

Prof. kun. dr. Vytautui Mankeliūnui š. m. lapkričio pradžioje buvo įteikta valstybinė Kolumbijos premija. Ji buvo jam duota ne už kokį nors specialų iš psichologijos srities parašytą darbą, bet už jo nuolatinį ir nepertraukiamą bei ilgą pasišventimą psichologijos srityje. Dienraštis "El Tiempo" rašo, kad prof. dr. Mankeliūnas paliko savo tėvynę, traukdamasis nuo sovietinės invazijos į Lietuvą. Jo gyvenimas ir darbas Kolumbijoje stebina visus jį pažįstančius. Profesorius yra paprastas ir labai malonus žmogus. Jis čia nesimaišo politikoje. Būdamas kunigas, jau ištisą eilę metų dėsto psichologiją valstybiniame universitete Bogotoje. Šio universiteto studentai jį gerbia ir mielai priima. Tarp jo ir studentų niekada nėra buvę nesusipratimų bei konfliktų. Savo visą turimą laiką skiria psichologijai, daugiausia metodologijos šakai. Didelę dalį savo darbo valandų praleidžia universitete. Pas jį namuose rasi daug vokiečių kalba įvairios literatūros bei žurnalų, kuriuos profesorius nuolat skaito, studijuodamas ar gilindamasis į vieną ar kitą jam įdomų klausimą.

Pasibaigus VII psichologijos kongresui Cali mieste, buvo surengta profesoriui pagerbti vakarienė. Dėl jo nuolatinio darbo universitete nebuvo lengva kongreso rengėjams gauti sutikimą joje dalyvauti iš paties premijos gavėjo. Vakarienės metu prof. dr. Mankeliūnas buvo klausinėjamas. Ir štai ką jis pasakė apie šį kongresą:

"Manau, kad šiame kongrese buvo daug kur įmaišyta politikos, ir tam aš esu priešingas. Psichologija yra mokslas ir kaip tokį mes turime priimti. Jame taip pat trūko tyrinėjimo darbų ir žymesnių krašto specialistų-psichologų dalyvavimo. Kolumbijoje trūksta baigusiems šioje srityje universitetą specialių, gerai paruoštų specializavimosi kursų, ruošiančių naujus specialistus šioje srityje. Čia yra daug jaunų, gabių žmonių, tik juos reikia šiam darbui paruošti. To nepadarysime per vieną ar kitą dieną, tam reikia laiko ir gerai paruoštų studijų."

Paklaustas dėl įvairių riaušių, sukeliamų pačių studentų įvairiuose krašto universitetuose, profesorius atsakė, kad tai nėra psichologinė priežastis, bet kaltė krašto socialinės padėties.

Po to paklaustas, ar čia nėra kaltas paveldėjimas bei krašto nuotaika, jis pasakė, kad tai yra abi lygiai svarbios priežastys, nes abi dalyvauja žmogaus asmenybės formavime.

Prof. V. Mankeliūnas jau norėjo išeiti pensijon ir pasitraukti iš universiteto darbų, bet nei universiteto vadovybė, nei studentai dar neleidžia. Jau 20 metų profesorius tvarko psichologijos žurnalą, leidžiamą šio universiteto.

Baranquilla. Šiame mieste daugiau kaip 30 metų gyvena ir darbuojasi keli lietuviai kunigai saleziečiai. Vienas jų yra kun. Stasys Matutis. Daug metų jis tenai buvo saleziečių viršininku, jų įsteigtos gimnazijos direktorium ir ilgus metus Šv. Roko parapijos klebonu bei Baranquillos vyskupo dešiniąja ranka. Šios parapijos klebonu jis yra ir dabar. Visai neseniai, Baranquillos miesto tarybos nutarimu, kun. St. Matutis buvo pakeltas į miesto garbės piliečius. Kun. Matutis tame mieste yra labai žinomas ir visų gerbiamas už jo nuolatinį darbą ir miesto vargšų globą. Įvairiuose nepasiturinčiųjų kvartaluose jis yra sutvarkęs kelius, pastatęs mokyklas, sveikatos centrus, sales, žaidimams aikštes ir pan.

Korespondentė

Dailininkas PRANAS DOMŠAITIS savo studijoje. Jis gimė Klaipėdos krašte 1880 m. ir mirė Pietų Afrikoje, Cape Town mieste, 1965 metais. Apie jo kūrybą P. Afrikos meno galerija išleido monografiją. Apie ją buvo rašyta "TŽ" 1976 m. 47 nr.

Simon's TELEVISION
Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas ADMIRAL, "stereo" ir kitos rūšies aparatus.

Pasinaudokite rudens grožiu FLORIDOJE ir pigiomis vasaros kainomis lietuviškuose viešbučiuose! Kreipkitės į:
NORWYN Apts.
126 Ocean Dr.,
Miami Beach, Fla. 33139, USA
arba
TOWN & SURF Apts.
9024 Collins Ave.,
Miami Beach, Fla. 33154, USA
Skambinti vakarais B. Sergaučiui 1-305-672-4903

PROGRESS

REAL ESTATE LTD. *Perkant ar parduodant*
1072 Bloor St. W. *nekilnojamą nuosavybę*
Tel. 534-9286 *visada Jums*
sąžiningai patarnaus

S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS Drug Store
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas
999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • **Tel. 532-3400**

AKTYVAI — virš 10 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	9½%
Antradieniais	10 - 3	pensijų ir namų s-tas	8¼%
Trečiadieniais uždaryta		taupomąsias - savings s-tas	8%
Ketvirtadieniais	10 - 8	depozitų - čekių s-tas	6%
Penktadieniais	10 - 8	DUODA PASKOLAS:	
Šeštadieniais	9 - 1	asmenines	9½%
Sekmadieniais	9.30 - 1	nekiln. turto	9½%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaidas. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

F. SENKUS "ONTARIO TRUST REAL ESTATE"
įstaigos vedėjas
patarnauja visuose nekilnojamo turto reikaluose
Telefonas **533-4414**

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir **Bloor Autorite Garage,** 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, **Michelin, B. F. Goodrich, Radial** ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Ar turite sunkumų suprasti ką reiškia gyvybės drauda?

Klauskite mane apie:
- pajamų mokesčių atskaitas
- pensijų planus
- RRSP — registruotą pensijų planą
  - invalidumo pajamas
  - nuosavybių draudą
  - šeimos apsaugą
- Studentų draudos fondus mokslui eiti

Juozas Eimis Ramas, 2 Carlton St., suite 714
District Manager of Namai: 766-5857
Canadian Premier Life Raštinė: 363-7881

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

STEPHAN'S Furs 406 Roncesvalles Ave. **tel. 536-5936**
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Dufferin RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

KANADOS ĮVYKIAI

Kanados doleris

Staigų Kanados dolerio vertės kritimą atnešė separatistinės kvebekiečių partijos pergalė Kvebeko parlamento rinkimuose ir palūkanų sumažinimas 0.5% paskolom iš valstybinio Kanados banko. Lyginant su amerikietišku doleriu, kanadiškasis ligšiol buvo vertas 102 ar net 103 centų, o dabar jo vertė nukrito iki 96-97 centų. Finansų ministeris D. Macdonaldas teigia, kad dolerio vertės sumažėjimas leis užsienin eksportuoti daugiau kanadiškų gaminių, bet pabrangs importuotos prekės, kelionės į užsienio valstybes, padidės pragyvenimo išlaidos pačioje Kanadoje. Pasak D. Macdonaldo, kanadiško dolerio vertė buvo perdaug išpūsta iš užsienio Kanadoj įplaukiančio kapitalo. Jos kritimas buvo tik laiko klausimas. Su dolerio vertės kritimu betgi kyla pavojus, kad užsienis gali sumažinti investacijas Kanadoje. Dėl šios priežasteis Kanados vyriausybė per centrinį banką pradėjo supirkinėti JAV esančius kanadiškus dolerius, už juos mokėdama amerikietiškais. Tokiu būdu norima sudaryti dirbtinę kanadiškų dolerių paklausą ir tuo pačiu padidinti jų vertę užsienyje.

Naujasis Kvebeko premjeras R. Levesque sudarė 24 ministerių kabinetą, atsisakydamas kvebekiečių partijos eilėse pasižymėjusių radikalų arba jiems paskirdamas mažiau svarbias pareigas. Vicepremjeru ir švietimo ministeriu R. Levesque pasirinko tarptautinės teisės specialistą J. Y. Moriną, tarpvyriausybinių reikalų ministeriu — derybose su Otava konstituciniu klausimu dalyvavusį C. Moriną, finansų ministeriu — pasižymėjusį ekonomistą J. Parizeau. Jie ir keturi vadinamieji valstybės ministeriai sudarys branduolinį vyriausybės komitetą, kuriam teks pagrindiniai sprendimai. Valstybės ministeriais premjeras R. Levesque pasirinko: C. Laurin — kultūros reikalams, P. Marois — socialiniams, B. Landry — ekonominiams, J. Leonard — planavimo reikalams. Ministerių kabinetan taipgi buvo įsileista ir viena moteris — televizijos bei radijo žurnalistė L. Payette, ministerė vartotojų, kooperatyvų ir kitų finansinių institucijų reikalams. Naujasis Kvebeko parlamentas trumpa prieškalėdine sesija darbą pradės gruodžio 14 d.

Naują imigracijos įstatymą federaciniam parlamentui pateikė šiuos reikalus tvarkantis ministeris B. Cullen. Iš tikrųjų tas įstatymas, pakeičiantis priimtą 1962 m., daugiausia yra paruoštas jo pirmtako Roberto Andras. Esminę naujojo įstatymo dalį sudaro ateivių skaičiaus apribojimas. Tai turės padaryti imigracijos ministeris dažniausiai penkerių metų laikotarpiui iš anksto. Nustatytasis skaičius betgi galės būti pakeistas, jeigu pvz. reikėtų įsileisti daugiau politinių pabėgėlių ar pagerėtų darbo pasiūla. Ateivius vyriausybė stengsis nukreipti nuo Toronto bei kitų didžiųjų centrų į nuošalesnes vietoves, kuriose yra darbo. Kanados piliečiais tapusių ateivių tėvai bus įsileidžiami be jokių suvaržymų, nekreipiant dėmesio į jų amžių. Ligšiolinis įstatymas reikalaudavo, kad jie turėtų bent 60 metų. Durys Kanadon taipgi nebus uždarytos sergantiems nuomariu ir netgi asmenims, turintiems psichinių sutrikimų. Imigracijos reikalu federacinė vyriausybė stengsis daugiau bendradarbiauti su provincinėmis vyriausybėmis. Lig šiol toks bendradarbiavimas vyko tik su Kvebeku. Imigrantų rasės klausimas paliekamas atviru — į jį nebus kreipiama specialaus dėmesio.

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė žiemos darbams paskyrė $150 milijonų. Iš šios sumos $100 milijonų bus išleista vietinės iniciatyvos programoms, kurias pasiūlo patys bedarbiai, o $50 milijonų gaus valdinės institucijos. Jos parūpins darbo valstybinių parkų tobulinimu, prieplaukų įrengimu mažiems laivams, žuvivaisos plėtimu. Tačiau visa naujai paskirta $150 milijonų suma tegalės būti panaudota tose Kanados dalyse, kur yra daugiau kaip 7% bedarbių.

Ontario vyriausybė sveikatos draudos OHIP išmokas gydytojams už jų paslaugas sutiko padidinti 6.5% nuo sekančių metų gegužės 1 d. Tai pareikalaus apie $50 milijonų iš provincijos iždo. Šiemet gegužės mėnesį gydytojų atlyginimas buvo padidintas 8.1%. Spėjama, kad biudžetiniais 1976-77 m. sveikatos draudai teks išleisti apie $844 milijonus. Ontario parlamento viešosios atskaitomybės komitetas pareikalavo, kad sveikatos ministeris F. Milleris duotų 812 gydytojų sąrašą. Jie visi biudžetiniais 1974-75 m. iš sveikatos draudos yra gavę daugiau kaip po $100.000. Be to, tame sąraše yra vienuolika gydytojų, kurių pajamos iš OHIP sveikatos draudos prašoko milijoną dolerių. Spėjama, kad jie turi nuosavas laboratorijas, į kurias siųsdavo savo pacientus. Parlamentinis komitetas nori patikrinti tų gydytojų atskaitomybę. Sveikatos min. F. Milleris atsisakė paskelbti gydytojų pavardes.

Ontario gyventojai, kurie turi mopedais vadinamus motorinius dviračius, nuo 1977 m. sausio 1 d. privalės įsigyti motociklininkams skirtus šalmus, atitinkančius saugumo reikalavimus. Iš tikrųjų potvarkis, įsakantis dėvėti šalmus mopedais važiuojantiem asmenim, buvo priimtas jau pernai, bet lig šiol nevykdomas. Transporto ministerijos pareigūnai stengėsi surasti lengvesnį šalmą, kuris būtų pakankamai saugus mažesniu greičiu už motociklininkus važinėjantiems mopedininkams. Kadangi tokio specialaus šalmo niekas negamina, teko pasirinkti motociklininkams skirtuosius. Per pirmuosius šių metų devynis mėnesius nelaimėse žuvo keturi mopedininkai, 203 buvo sužeisti.

Skautų veikla

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai rengia Kūčias — gruodžio 19, sekmadienį, didžiojoje Prisikėlimo salėje. Iš anksto kviečiama visa skautiškoji šeima tradicinėje vakarienėje dalyvauti.

• Mindaugo draugovės sueiga gruodžio 13, pirmadienį, 7 v. v. Skiltys demonstruos po vieną geriausią laužo pasirodymą, kurie bus premijuojami.

• Ročesterio skautų tėvų k-tas vasario 19 d. parapijos salėj rengia kaukių ir Užgavėnių vakarą. Visi kviečiami.

• Lapkričio pradžioje Atlanto rajone buvo surengti savaitgaliniai skiltininkų kursai. Č. S.

• Vilkiukų draugovė savo sueigoje turėjo svečią v. s. Vl. Morkūną. Jis supažindino mūsų jaunuosius skautus su Lietuvos kariuomene ir jos reikšme. Už jo įdomų pokalbį tariame skautišką ačiū. — Pirmosios pagalbos varžybos įvyks gruodžio 11 d. — tuoj po lietuviškos mokyklos pamokų. O. B.

Ateitininkų žinios

Bendros ateitininkų Kūčios įvyks gruodžio 12, sekmadienį, 5 v. p. p. Prisikėlimo salėje. Kviečiame visus ateitininkus ir jų tėvus kiek galima greičiau užsiregistruoti, nes reikia žinoti, kiek pagaminti maisto. Skambinti O. Girdauskienei tel. 533-0342 arba G. Kaknevičienei tel. 532-6760.

Studentų sąjungos centro valdyba sudaryta Čikagoje. Pirmininkas — Saulius Girnius.

Toronto sendraugių valdybą sudaro: Laima Underienė, V. Bireta ir Alg. Puteris.

"Ateities" žurnalas prašo visus skaitytojus atsilyginti už prenumeratą ir ją pratęsti 1977 m.

Toronto ateitininkai jungiasi maldoje su V. Bireta ir jo šeima Vytauto mamytei iškeliavus pas Dangiškąjį Tėvą.

FLORIDA, Miami Beach namas su baldais, 3 miegamaisiais, 2 prausyklom. Centrinis šildymas ir vėsinimas. Garažas ir gražus sodnelis (6 vaismedžiai). Pėsčiom 5 minutės iki jūros ir prekybos centro. Prašoma $55.000.
Sav. P. Šilas, 9324 Byron Ave., Miami Beach, Fla. 33154.
Telefonas 1-305-864-1329

A & B ELECTRIC CO.
įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS — Miesto leidimas E-1079 — Nemokamas įkainojimas
GINTAS ARTIČKONIS — Skambinti (collect) — **Tel. 1-936-4612**

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Vienuoliktųjų pasaulinių futbolo pirmenybių baigminiai žaidimai — 1978 m. birželio mėnesį Argentinoje — Buenos Aires, Mar del Platoj, Rosario, Kordoboje ir Mendozoje.

Norą dalyvauti pasaulinėse futbolo pirmenybėse pareiškė 99 valstybės. Visi dalyviai suskirstyti į pogrupius. Atrankinėse varžybose bus atrinkta 14 baigmininkų. Praėjusių pirmenybių laimėtoja V. Vokietija ir pirmenybių rengėja Argentina į baig. žaidimus pateko be atrankinių varžybų.

Europa suskirstyta į 9 pogrupius. Aštuonių pogrupių laimėtojai pateks į baig. žaidimus. Devinto pogrupio nugalėtojui dar teks peržaisti su P. Amerikos trečios grupės nugalėtoju. Devintąją Europos grupę sudaro Sov. Sąjunga, Vengrija ir Graikija. P. Amerika sudaro 3 grupes. Azija, Afrika ir Š. Amerika baig. žaidimuose turės tik po vieną atstovą. Azijos pogrupyje atrankines varžybas žaidžia 21 valstybė, Afrikos — 24 ir Š. Amerikos — 13. Paskutinį pogrupį sudaro Meksika, JAV, Kanada, Vid. Amerika ir Karibų salos.

Europos pogrupiuose jau vyksta karštos rungtynės. Romoje Italija pasekmc 2:0 įveikė Angliją ir tapo savo pogrupio favoritu. Kiti favoritai aiškėja iš šių susitikimų: Lenkija — Portugalija 2:0, Prancūzija — Airija 2:0, Švedija — Šveicarija 2:1. Š. Airija sužaidė lygiomis su Olandija 2:2 ir grasina kitiems šio pogrupio favoritams Olandijai ir Belgijai. Čekoslovakija laimėjo 24-tą iš eilės tarptautinį susitikimą, įveikdama Skotiją 2:0.

Kanada, kuri niekad nėra laimėjusi prieš Meksiką, laimėjo pirmąjį susitikimą 1:0 ir antrąjį sužaidė lygiomis. Šiame pogrupyje visos 3 valstybės surinko po lygų skaičių taškų. Meksika, turėdama geresnį įvarčių santykį, užsitikrino galimybę tolimesnėms varžyboms. Kanada ir JAV dar turi žaisti papildomas rungtynes.

Didžiausias šių pirmenybių favoritas yra Brazilija 6—1. Toliau seka V. Vokietija, Olandija ir Argentina 10—1. Jei kas norėtų lažintis dėl kitų dalyvių, galėtų pasirinkti JAV 10.000—1 arba — Zambija 20.000—1.

Lauko teniso turnyre Japonijoje vyrų dvejeto varžybose Vitas Gerulaitis — Manuel Orantes laimėjo II v. Baig. žaidime jie pralaimėjo Ken Rosewall — Ross Gase 7—8, 6—7, 7—6.

SPORTAS LIETUVOJE

Europos jaunių ir jaunimo džiudo pirmenybėse Lodzėje, Lenkijoje, I v. ir čempijono vardą sunkiame svoryje išsikovojo Vilniaus S. Nėries vidurinės mokyklos dešimtokas Aleksandras Čereška, treniruojamas V. Kantės.

Keturioliktą kartą Kaune buvo suvo surengtos bėgimo ir ėjimo varžybos prof. V. Ruokio prizams laimėti. Bėgikams teko įveikti 12,3 km iš Kačerginės į Noreikiškes. Vyrų grupėje bėgimą laimėjo alytiškis rekordininkas P. Šimonėlis, jaunimo grupėje — Kauno politechnikos instituto studentas Z. Mažukna. Tarp merginų, bėgusių 4 km, greičiausia buvo Lietuvos žemės ūkio akademijos studentė J. Armonavičiūtė. Ėjimo varžybas petys petin užbaigė V. Franckaitis ir J. Juozaitis. Teisėjai pergalę pripažino kauniečiui V. Franckaičiui.

Lietuvos šuolių į vandenį varžybose Vilniuje po du aukso medalius laimėjo 21-sios Kauno vidurinės mokyklos dešimtokė Asta Locaitytė ir šiluminių Vilniaus tinklų šaltkalvis Stasys Juška. Jiedu geriausiai šokinėjo nuo vieno metro tramplino ir nuo penkių metrų bokšto.

Vysk. M. Valančiaus sukurtas Palangos Juzė ruošiasi keliauti į pasaulinę olimpiadą Maskvoje. Ten jis atsidurs kaip olimpinis suvenyras — medinė statutlėlė, pagaminta "Dovanos" firmos. Pagal tradiciją Palangos Juzė bus su medinėmis klumpėmis, didelėmis žirklėmis po pažastim.

Sovietų Sąjungos merginų rankinio pirmenybes Panevėžio "Ekrano" gamyklos salėje laimėjo Maskvos rinktinė. Lietuvos rinktinei, kurios pagrindu buvo Kauno "Atleto" sportininkės, teko antroji vieta. Maskvietės surinko 10 taškų, lietuvaitės — 8. Geriausios žaidėjos prizą laimėjo vilnietė J. Kreivytė.

VYČIO ŽINIOS

Andrių Zaleskį ir Margaritą Nacevičiūtę, sukūrusius lietuvišką vytiečių šeimą, sveikiname, linkėdami laimės ir ilgiausių metų.

Rimui Karpiui, mūsų jaunajam krepšininkui ir stalo tenisininkui, susirgus plaučių uždegimu, linkime greitai pasveikti.

Jauniai C treniruočių metu sužaidė vienas prieš vieną turnyrą. Po atkaklių kovų pirmųjų vietų laimėtojais tapo: 1. J. Karpis, 2. P. Tutlys, 3. R. Budrys. Komandai vadovauja J. Balsys.

Kanados 12 geriausių stalo teniso turnyras lapkričio 20-21 d.d. Montrealyje buvo nelabai sėkmingas lietuvaitėms. Po tarpusavio žaidimų pirmų vietų laimėtojos taip išsirikiavo: I. I. Cordas, 2. M. Domonkos, 3. R. Banerjee, 4. V. Nešukaitytė, 5. B. Plučaitė, 6. G. Nešukaitytė. Vienintelė šviesesnė pusė buvo G. Nešukaitytės laimėjimas prieš pajėgią R. Banerjee pasekme 2:0.

Patricija Girčytė dalyvavo Otava-UTS mokyklų plaukimo varžybose.

(Nukelta į 7-tą psl.)

Alfonsas A. Garbenis

Per paskutinius 25 metus Al. Garbenis (tėvas) tarnavo Toronto lietuviams namų reikalais. Toliau tarnaus tėvas ir sūnus Garbeniai

Alfonsas Wm. Garbenis, B.A.

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

INDIAN GROVE, 2-jų miegamųjų vienaaugštis, nauja šildymo sistema, geras sklypas, garažas, nepertoli nuo Bloor gatvės; palikimas; reikia sumokėti grynais.

INDIAN RD., 19 kambarių, didelis gražus namas, legaliai pakeistas; 5 butai, rūsys, naujas šildymas; didelis sklypas, platus privatus įvažiavimas, mūrinis garažas dviem mašinom; reikia parduoti; palikimas; papiginta kaina.

WESTMINSTER G-VĖ, atskiras 11 kambarių pajamų namas ($131 į savaitę), be to, savininkui butas; parduodama su visais baldais; vienas atviras mortgičius 10%; geras investavimas.

BOUSTEAD, atskiras tributis, 13 kambarių per 3 augštus, vandeniu apšildomas; gilus sklypas, privatus įvažiavimas, 2 garažai; arti Lietuvių Namų ir požeminio.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

ALHAMBRA GATVĖ, atskiras plytų namas, 10 kambarių; visas namas naujai atremontuotas, naujas tinkas, nauji elektros laidai, nauji variniai vandens vamzdžiai, 3 modernios prausyklos ir 3 virtuvės, nauja šildymo sistema, platus privatus įvažiavimas, dvigubas plytų garažas; labai tinkamas 3 šeimom; kaina $79.000.

HIGH PARK GATVĖ, atskiras, 7 kambarių namas, pilnai modernizuotas, 2 prausyklos, nauji kilimai, užbaigtas rūsys, vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas — garažas.

MARGARETA GATVĖ, atskiras, pilnai modernintas 6 kambarių namas; 2 virtuvės, garažas; mažas įmokėjimas; arti Bloor gatvės.

PARDUOTAS

BLOOR — DUNDAS. Krautuvė — nuosavybė ir "Laundromat" verslas, dviejų miegamųjų butas viršuje; pajamos virš $16.000 į metus; prašoma kaina — $95.000, įmokėti $40.000.

DUNDAS — DOVERCOURT, pusiau atskiras namas, 3 augštų, "auksiniame" stovyje; 3 virtuvės; vienas atviras mortgičius; nebrangi kaina.

HOLLAND LANDING, tik 35 mylios iš Toronto; naujas 3-jų miegamųjų vienaaugštis, ramioj ir augštoj vietoj; savininkai išsikelia ir sutiktų keisti į namą vakariniame Toronte. Prašo tik $53.000. Puiki proga išeinantiems į pensiją.

WASAGA BEACH (PASONĖJE), naujas, vienaaugštis 3-jų miegamųjų namas su gerais ūkio pastatais; 86 akrai derlingos žemės, teka mažas upelis; visai arti Nottawasaga upės; asfaltuotas kelias. Savininkai ima vieną mortgičių. Geras pirkinys.

VAKARAIS SKAMBINKITE Į NAMUS

Alfonsas A. GARBENIS	Alfonsas Wm. GARBENIS	Stasys DARGIS
489-1543	769-0656	766-3925

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
9¾% už 2 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už 1 m. term .dep.	9½% už mortgičius
8¼% už pensijų ir namų planą	
8¼% už spec. taupymo sąsk.	
7½% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 13 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais—nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

CHOLKAN
R. CHOLKAN & CO. LTD. REALTOR
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

BLOOR — DOVERCOURT, atskiras 10 kambarių namas; 4 kambariai ir prausykla pirmame augšte; didelis mūrinis garažas su labai plačiu įvažiavimu; ekstra sklypas daržovėm pasisodinti; netoli Bloor; apie $15.000 įmokėti ir viena skola; neaugšta kaina dėl skubaus pardavimo.

JANE — BLOOR, gražus 6 kambarių "English Tudor" atskiras namas; didžiulis židinys salone, moderni virtuvė su pusryčių kambariu; garažas su privačiu įvažiavmu; puikioje gatvelėje, netoli Bloor.

RUNNYMEDE — BLOOR, 7 didelių kambarių rupių plytų atskiras namas; kvadratinis planas; 2 prausyklos, užbaigtas rūsys; didelis kiemas, dvigubas garažas su plačiu įvažiavimu; netoli požeminio traukinio stoties; viena skola.

SWANSEA, atskiras 5 kambarių mūrinis vienaaugštis (bungalow); didžiulis kiemas, garažas su privačiu įvažiavimu; reikalingas remonto; prašoma kaina $63.900.

BLOOR — PRINCE EDWARD DR., apie $15.000 įmokėti; 6 kambarių vienaaugštis (bungalow); užbaigtas rūsys; garažas su privačiu įvažiavimu; arti susisiekimo.

JANE — RUNNYMEDE, visai naujas 6 kambarių atskiras namas, gerai pastatytas bei įrenglas; garažas; atviras židinys rūsyje; apie $12.000 įmokėti; greitas užemimas.

P. KERBERIS,
2336 Bloor Street West
tel. 763-5555 namų 535-1584

ADVANCE REAL ESTATE Ltd.
Toronto Real Estate Board narys
1055 Bloor Street West
A. (Blue) Bliūdžius
Telefonai 534-9246, namų 537-2291
- rezidenciniai
- komerciniai
- investacijos
- mortgičiai
- įkainojimas
- namų drauda

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

FOTO PARODA

Lapkričio 19 d. Jaunimo Centre buvo atidaryta V-toji išeivijoje gyvenančių lietuvių fotografų darbų paroda. Dalyvavo per 40 fotografų su 250 darbų. Parodos įspūdis puikus, nes daugumos foto menininkų darbai pasiekę augštą lygį. Tai pastebėjo ir amerikiečiai tos srities specialistai, pakviesti į vertintojų komisiją atrinkti premijuotinoms fotografijoms. Už spalvotas fotografijas I premiją laimėjo Aurelijus Prapuolenis, II — Kazys Norvilas ir III — dr. J. A. Ramonas (neseniai žuvęs automobilio nelaimėje). Už nespalvotas fotografijas I premija teko Kaziui Daugėlai, II — Jurgiui Kasakaičiui ir III — Gabrieliui Rudavičiui. Premijos šiemet buvo ne piniginės, bet specialūs atžymėjimo lakštai.

Įdomu pastebėti, šiemetinę parodą rengė jau nebe Lietuvių Foto Archyvas, bet Lietuvių Foto Klubas, kun. A. Kezio ir kitų pastangomis įsisteigęs š.m. pavasarį. Tai daugiausia jaunų žmonių, studijuojančių fotografijos meną ar toje srityje dirbančiųjų, sambūris.

To klubo parinktas atstovas Eugenijus Būtėnas suredagavo pernykščių metų foto parodos rinktinių nuotraukų leidinį "Paroda '75", kuris į lankytojų rankas buvo atiduotas lapkričio 19 d., atidarant šių metų foto parodą. Leidinyje deramai pagerbtas neseniai žuvęs aktyvus LFK narys ir puikus foto menininkas dr. J. A. Ramonas, paskelbtas įžanginis straipsnis apie foto parodų grandinę, prasidėjusią 1972 m. II-jo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso proga.

Kiekvienais metais foto parodoje būna specialiai pagerbiamas ir kuris nors iš žinomų lietuvių foto menininkų. Šiais metais toji garbė atiteko Jonui Dovydėnui. Jis yra pasiekęs tokį lygį, kad jo vardą žino ir su pagarba studentams mini beveik kiekvienas profesorius, skaitantis paskaitas iš fotografijos srities. Nemaža J. Dovydėno darbų yra išstatyta geriausiose foto galerijose ir Čikagos Meno Institute. Atidarius V-ją lietuvių fotografų darbų parodą. Jaunimo Centro kavinėje įvyko įdomi vakaronė su J. Dovydėnu, kur jis rodė skaidres iš įvairių kelionių fotografavimo tikslu.

MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS

Trečiasis mokslo ir kūrybos simpoziumas įvyks Čikagoje 1977 m. lapkričio 24-27 d.d. Jaunimo Centre. Simpoziumui organizuoti sudaryta komisija, vadovaujama dr. K. Ambrozaičio. Neseniai ji turėjo platesnį posėdį, kurin buvo pakviesti ir spaudos atstovai. Simpoziumą rengia Pasaulio ir JAV Liet. Inžinierių ir Architektų S-ga, Pasaulio ir JAV Liet. Gydytojų S-ga, Lituanistikos Institutas ir JAV Lietuvių Bendruomenė. Sudarant organizacinį komitetą, kiekviena tų organizacijų delegavo po du asmenis. Organizacinio komiteto pirmininku pakviestas ir patvirtintas dr. K. Ambrozaitis. Į organizacinį komitetą deleguoti: dr. G. Balukas ir dr. D. Giedraitis (PLGS), archit. J. Kerelis ir inž. S. Jokubauskas (PLIAS), dr. J. Puzinas ir dr. J. Rėklaitienė (LI), inž. M. Jakaitis ir M. Remienė (LB).

Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengėjai, susirinkę posėdžio Čikagoje. Iš kairės: dr. K. Ambrozaitis, dr. M. Vygantas, dr. J. Rėklaitienė, prof. R. Šilbajoris, inž. J. Rimkevičius

Mokslinės programos komisiją sudaro: pirm. prof. dr. R. Šilbajoris, prof. dr. M. Vygantas, prof. dr. V. Klemas ir prof. dr. J. Rėklaitienė. Parengimų komisija: pirm. inž. St. Jokūbauskas, M. Remienė, A. Lipskienė ir V. Lapienė.

Simpoziumų mintis kilo 1968 m. inžinierių suvažiavime. Pirmąjį mokslo simpoziumą 1969 m. surengė Čikagoje tuometinis JAV LB pirm. inž. Br. Nainys, mokslinei programai vadovavo prof. A. Avižienis ir dr. A. Klioré. Antrasis simpoziumas įvyko 1973 m. taip pat Čikagoje. Organizaciniam komitetui vadovavo inž. J. Jurkūnas, o mokslinei programai — prof. dr. V. Vardys. Simpoziumą globojo JAV LB. Antrojo simpoziumo metu buvo nutarta rengti ir III simpoziumą, kuriam parengiamieji darbai jau pradėti.

ĮVYKIŲ GRANDINĖ

Teatrinio vieneto "Antras kaimas" 13-tojo sezono keturi spektakliai praėjo su tokiu dideliu pasisekimu, jog visi norintieji nebegalėjo sutilpti. Dėlto papildomas spektaklis numatytas gruodžio 4 d. "Playhouse" salėje.

Gruodžio 5, sekmadienį, įvyko tradicinė Jaunimo Centro vakarienė. Bilietas asmeniui — $25. Stalus užsisakė daugiausia organizacijos, kurios naudojasi Jaunimo Centru, taip pat lietuviai gydytojai, verslininkai. Jaunimo Centras iš nuomos už didžiąją salę jokiu būdu negali išsiversti, todėl metinės vakarienės yra būtinos. Pvz. mėnesio laikotarpyje sąskaita už elektrą siekia per $1,000, už šildymą — taip pat per $1,000. O kur dar algos už patalpų valymą, remontai ir t.t. Sezono metu už didžiąją salę nuomos dažniausiai surenkama tik iki $1200-1500 per mėnesį.

Tradicinis spaudos balius, iš eilės jau šeštasis, rengiamas Lietuvių Žurnalistų S-gos centro valdybos (jau paskutinis jos antrojoje kadencijoje), įvyks sausio 29 d. "Martinique" restorano pokylių salėje. Kvietimai iš anksto užsisakomi pas J. Janušaitį "Paramoje". Spaudos baliuje numatoma įdomių staigmenų, o taip pat ir premijų įteikimas iš Dr. Daužvardžio fondo jauniesiems lietuvių spaudos ir radijo bendradarbiams.

PADĖKA

Lankiusiems mane Generalinėje Toronto ligoninėje mano širdies operacijos dienomis reiškiu nuoširdžią padėką: Lietuvos Kankinių parapijos klebonui kun. P. Ažubaliui, Prisikėlimo parapijos klebonui kun. A. Simanavičiui, kun. A. Prakapui, p.p. Basalykams, p.p. Stasiuliams, Kitčenerio lankytojams, p.p. V. Laurinaičiams, p. J. Buškevičiui, p. B. Šmatovičiui.

Atskirą ir nuoširdžią padėką reiškiu kunigui P. Ažubaliui ir p.p. Laurinaičiams už ypatingą globą bei rūpestį ligos metu.

Jūsų lankymas ir parodytas paslaugumas stiprino mane ne tik dvasiškai, bet ir fiziškai.

Dar kartą visiems nuo širdies ačiū.

Jums dėkingas —

Stasys Saldžiūnas

SPORTAS

(Atkelta iš 6-to psl.)

Kadangi jos amžiaus (12 m.) klasės šiose varžybose nebuvo, teko plaukti augštesnėje amžiaus klaseėje (15-16 m.). Visdėlto ji laimėjo 1 pirmą, 2 antras ir 1 trečią vietą. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Moterų krepšinio komanda lapkričio 30 d. laimėjo prieš Strieker komandą 43:38. Taškus iškovojo: Dita Klimaitė 14, Roma Birštonaitė-Breen 13, Lola Kėkštaitė-Jull ir Silvija Ranonytė-O'Sulivan po 6, Milda Romanovaitė-Rost ir Jonė Simonaitytė po 2. Taipgi žaidė Gražina Mačionytė ir Aldona Tautkevičiūtė.

Vyrų krepšinio komanda laimėjo prieš Schick komandą. Sekančios rungtynės bus gruodžio 8 d. George Harvey gimnazijoje, 1700 Keele St.

Aušros rėmėjų būrelis nuoširdžiai dėkoja p.p. Kirkiliui, Geniui ir Drešeriui, aukojusiems Aušros klubo reikalams. V. M.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. WA2-7981, 245-7617

TORONTO ONT

KLK Moterų Draugijos Lietuvos Kankinių parapijos skyriaus metinė šventė buvo atšvęsta gruodžio 5, sekmadienį. Narės dalyvavo 11 v. pamaldose Anapilyje su vėliava. Dauguma narių buvo pasipuošusios tautiniais drabužiais. Gražiai paruoštoje agapėje paskaitą skaitė p. Sondienė apie Mariją Pečkauskaitę 100 m. gimimo sukakties proga. Ji ypač iškėlė jos lietuviškumą, religingumą ir pedagoginius nuopelnus. Pageidauta, kad M. Pečkauskaitės sukaktis ateityje būtų paminėta platesniu mastu. Agapės metu buvo prisimintos mirusios narės. Iškilmei vadovavo skyriaus pirm. S. Petraitienė su valdybos narėmis bei kitomis talkininkėmis.

VLIKo seime gruodžio 4—5 d. d. Vašingtone iš Kanados dalyvavo: KLB pirm. J. R. Simanavičius, Tautos Fondo atstovybės pirm. J. Vaičeliūnas, Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybės pirm. A. Firavičius, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdybos atstovas Almis Kuolas, Lietuvos Rezistencijos Santarvės atstovas Aug. Kuolas. Tautos Fondo atstovai Kanados Lietuvių vardu įteikė VILKui $26.000. Tai aukos Lietuvos laisvinimo reikalams.

"T. Žiburių" redakcijoje gautas Bowdoin kolegijos 1976 m. biuletenis, kuriame yra daug informacijų apie tos kolegijos darbus, studijas, stipendijas. Stipendijų sąraše yra pažymėta ir viena lietuviams skiriama stipendija: "Antanina Kunigonis - Marcinkevičius Bachulus Fund (1964), given by John Mattew Bachulus 1922. Preference to a student of American citizenship and Lithuanian descent, or a foreign student of Lithuanian origin". Irašyta suma $30,442. Kolegijos adresas: Bowdoin College, Brunswick, Maine, USA. Mūsų studentams verta susidomėti šia galimybe.

Toronto švietimo vadyba praneša, kad nuo sekančių metų vakarinius jos kursus lankantiems asmenims, 60-65 metų amžiaus, nebereikės mokėti. Jau sumokėjusiems už tuos kursus pinigai nebus grąžinami. Tokių kursų nuo 1976 m. sausio mėnesį bus 250. Norintieji gauti informacinę brošiūrą apie juos prašomi kreiptis telefonu 362-4931, ext. 302 arba 303. Registracija — mokyklose, kur vyksta kursai, sausio 10 d. savaitėje. Platesnę informaciją kursų reikalu teikia Mr. Harold Kitney tel. 362-4931, ext. 306.

Kun. A. Žilinskas, Toronto lietuvių evangelikų Išganytojo par. klebonas, gydosi generalinėje Etobicoke ligoninėje dr. L. Leknickienės priežiūroje.

A. a. Liudvikas Talivaldis Viks, 81 m. amžiaus, latvių pedagogas ir rašytojas, mirė Toronte gruodžio 1 d. "The Toronto Star" nekrologe mini, kad jis bendradarbiavęs ir lietuvių spaudoje.

Kalėdiniai sveikinimai priimami iki gruodžio 13 d. Esame dėkingi tiems tautiečiams, kurie vietoje kalėdinių atvirukų savo bičiuliams atsiunčia auką ir įsijungia į bendrą sveikinimą, kuris bus didelio formato, iliustruotas ir tinkamai perduos šventinius aukotojų sveikinimus.

DĖKOJAME

"Geriau sudegti negu supūti" ilgai aidės mūsų ausyse. Tai rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės žodžiai, kurių arti trijų šimtų lietuvių klausėsi per mūsų metinę vakarienę lapkričio 21 d. Vakarienės metu žibėjo žmonių akyse viltis ir džiaugsmas išklausius literatės Pūkelevičiūtės kukliai paruoštos, bet giliai reikšmingos programos.

Ypatinga padėka rėmėjų valdybos narėms: p.p. L. Kunnapuu, S. Aušrotienei, D. Manglicienei, N. Banelienei, B. Vaitiekūnienei, G. Balčiūnienei, V. Laurinavičienei. Priimkite mūsų bendrai išreikštą padėką visiems, kurie sunešė pyragus, padėjo salę paruošti, tarnavo prie stalų, paaukojo loterijai vertingas dovanas bei tvarkė salėje mikrofonus. Bijome minėti visų pavardes, kad nepraleistume vienos geros širdies. Kam asmeniškai nepadėkojome, kasdieną prisimename prie Viešpaties kojų melsdamos, kad Jis mūsų neapsižiūrėjimą išlygintų.

Visiems nuoširdus ačiū. Atsilyginti galime tiktai tęsdamos kasdieninę maldą už visus ir mėgindamos jums šioj lietuvių kolonijoj tarnauti kaip suprantame ir pajėgiame. Viešpats Jus telaimina

Nėk. Pr. Marijos seserys Toronte

PADĖKA

Nuoširdus lietuviškas ačiū visiems mane lankiusiems Šv. Juozapo ligoninėje, atsiuntusiems gėles ir sveikinusiems raštu. Ačiū žmonai, vaikams, o ypač dr. J. Yčui, kuris kiekvieną dieną per dvi savaites mane lankė, Šv. Juozapo ligoninės kapelionui kun. Ken. kun. A. Prakapui, OFM, dr. L. G. Sullivan už sėkmingą šiais metais antrą operaciją ir visiems draugams bei pažįstamiems: B. R. Urbanavičiams, F. F. Mackelai, J. M. Tamašiūnams, S. Revienei Mr. Mrs. Jeffreys, P. Karaliūnui, Mr. Ledger, Miss Buckley, Mr. Mrs. Semple, Mr. Masden, Mr. Lokosky.

Visiems nuoširdus ačiū —

Mykolas Petronis

Amatų kursai paruošia žmones specialioms profesijoms ir įgalina gauti geresnį atlyginimą

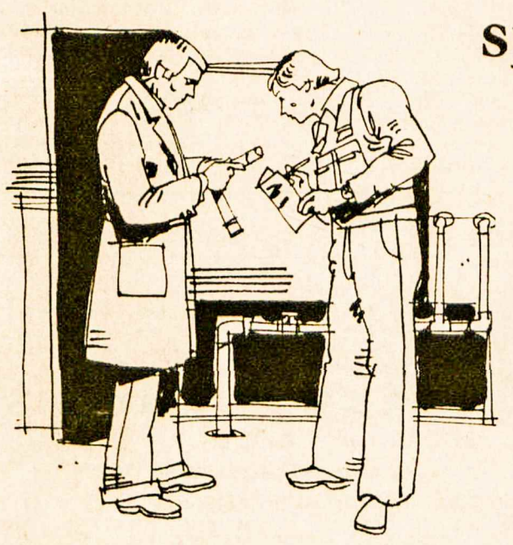

Ontario provincija kaip tik ir stengiasi padėti, organizuodama tokį paruošimą

Besiplečianti Ontario ekonomija nuolat reikalauja kvalifikuotų asmenų visose srityse, ypač specialiose profesijose.

Atsižvelgdama į tuos poreikius, Ontario kolegijų bei universitetų ministerijos praktinio paruošimo skyrius (Apprenticeship Program) rengia sisteminius profesinius kursus, kuriuose praktinis darbas jungiamas su paskaitomis iš daugelio sričių.

Praktiniai kursai trunka nuo 2 iki 5 metų, priklausomai nuo specialybės. Mokiniai gauna vis didėjantį atlyginimo nuošimtį pagal galiojantį pilnai kvalifikuotų profesijos žmonių atlyginimą. Asmuo, baigęs paruošimo kursą, gauna mokinio pažymėjimą (Certificate of Apprenticeship), o kaikuriais atvejais — kvalifikuoto specialisto (Certificate of Qualification).

Jūsų Ontario vyriausybė paruošė specialią brošiūrą "Training for the Skilled Trades", kurioje aprašoma profesinio pasiruošimo programa, suminėtos profesijos ir nurodyta, kaip patekti į rengiamus kursus.

Norintieji gauti nemokamą egzempliorių terašo:

Information Resources Branch
Ministry of Colleges and Universities
Mowat Block, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1B9

Ministry of Colleges and Universities
Harry C. Parrott, DDS, Minister

William G. Davis, Premier

Province of Ontario

HETHERINGTON
KELIONIŲ AGENTŪROJE visus kelionių reikalus į betkurią šalį sutvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.) Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO

FB
Telefonai:
743-0100 arba 233-3323
Užmiesčio nuosavybės: ūkiai, sklypai, žemės investacijos
FRANK BARAUSKAS, F.R.I., R.P.A.
FRANK BARAUSKAS LIMITED, Realtor
3828 Bloor Street West • Islington, Ontario

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir
W. G. DRESHER REAL ESTATE • REALTOR
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v, šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnes (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

Canadian Art Memorials Ltd.
176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampas Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757
LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius — Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meninką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 Dundas Street W., Toronto, Ontario M6R 1X3
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v. r iki 7 v. v.

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West, Toronto, Ontario

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRAŠTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098
Savininkai S. ir F. Janavičiai

TORONTO ONT

Anapilio žinios

Telefonas 277-1270

— Kalėdų Bernelių Mišios Anapilyje Kūčių naktį bus 12 v. Prieš pamaldas įvyks kalėdinis giesmių koncertas, kurį atliks parapijos choras ir sol. R. Strimaitis.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos Anapilio salėje sekmadieniais po pamaldų.

— N. Metų sutikimui bilietai gaunami Anapilyje sekmadieniais. Taip pat jų reikalu galima skambinti J. Jasinevičiui kasdien po 5 v.p.p. 769-5075. Sutikimą rengia Anapilio taryba. Tradiciniu salės gražiu papuošimu rūpinasi parengimų sekcija.

— Šv. Jono lietuvių kapinėse gruodžio 3 d. palaidota a.a. Sofija Gustainienė-Biretienė.

— Šį sekmadienį po 11 val. pamaldų įvyks Anapilio Moterų Būrelio susirinkimas.

— Tikybos pamokos vaikams prieš Kalėdų atostogas bus sekmadieniais — gruodžio 12 ir 19 d.d.

— Pamaldos: šį šeštadienį, 8 v.r., už a.a. Oną Stonkienę; sekmadienį, 10 v.r., už a.a. kun. Joną Sprainaitį, 11 v. už a.a. Antaną Čirūną (velionies 2 m. mirties sukaktis) ir a.a. Uršulę Motiukienę.

— Pakrikštytas Vytas-Mykolas Mockus.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Klebonui sergant, pamaldos vyksta kas sekmadienį kaip visuomet.

— Jaunimo pamaldos bei Kalėdų eglutė — gruodžio 19 d., 1.30 v. p. p.

— Kūčių vakaro pamaldos su šv. Komunija — 7 v. v.

— Pirmadieniais, 7.30 v.v., vyksta choro repeticijos.

— Dėmesio, Hamiltono lietuviai evangelikai! Kun. Alg. Žilinskui susirgus, skelbtos pamaldos gruodžio 12, sekmadienį, 2 v. p. p., Christ Latvian šventovėje Hamiltone neįvyks.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje buvo per 200 dalyvių. Svečių knygoje pasirašė: G. Lingaitis su šeima iš Tillsonburgo, S. Samus, D. Jonikienė, A. ir J. Didžbaliai, A. ir J. Mikšiai, Br. Grajauskas, G. Kežemėkienė, A. Mingėla, Z. Stonkus, B. Stonkienė ir J. Karaliūnas iš Hamiltono, J. P. Kalainiai iš St. Catharines.

— Tuojau po N. Metų norima sutvarkyti autoaikštės tvoras. Lietuviai, norį gauti darbo, prašomi registruotis LN raštinėje..

— LN bibliotekai padovanojo 12 vertingų knygų Antanas ir Irena Mačioniai iš Niujorko ir 37 knygas vaikų literatūros — Danutė ir Kazys Lazauskai. Vaikų literatūros 19 knygų jau dabar naudoja Maironio mokyklos mokiniai. Aukojusiems reiškiama padėka.

— Kūčių vakarienės metu bus giedamos adventinės giesmės. Giedos visi Kūčių dalyviai. Be to, solistai V. Verikaitis ir S. Žiemelytė pagiedos solo ar duetus. Akompanuos St. Gailevičius.

— Į LN narius įstojo ir įmokėjo nario įnašus: Petras Jutelis, Ričardas Lapas, Aloyzas Viskontas — po $100; Bronius Karalius, Artūras Misiūnas, Leonardas Žyvatkauskas — po $20; Eduardas Kinderis — $10; Ronald Dabor — $5. Pastarieji bus pilnateisiai nariais, kai nario įnašą papildys iki $100. Nario įnašus papildė: Antanas Čeponis $125, Greta Buntinas, Konstancija Butienė ir Albinas Melvydas — po $25; Zita Lapinskaitė $22.08.

— Koncertinio fortepijono vajus eina prie galo. Šiuo metu sąskaitoms pilnai apmokti betrūksta apie $200. Praėjusio sekmadienio KLF koncerto akompaniatorius A. Vasaitis pagyrė, kad fortepijonas geras.

Prisikėlimo parapijos žinios

— A. a. Jonas Raguckas, 72 m. amžiaus, palaidotas gruodžio 2 d. Paliko nuliūdime žmoną Elzę, dukrą Marytę ir sesutę Oną Pampalienę. A. a. Sofija Gustainienė, 69 m. amžiaus, palaidota gruodžio 3 d. Paliko nuliūdusius vyrą Joną, sūnus Vytautą ir Adomą Biretas su šeimomis. Roberto Kazlausko tėvas Kleopas mirė Floridoje. O. Baziliauskienės ir Teklės Kovalienės brolienė Ona Šulcienė mirė Venecueloje. J. Ulkio motina mirė Lietuvoje.

— Pirmosios Komunijos pamokos — tuoj po 10 v. Mišių seselių namuose.

— Gruodžio 18 d. aukas rinks Moterų Šalpos grupė "Daina" paremti seneliams Vokietijoje.

— Dėkojame Kostui Lukošiui už parapijai padovanotą skaičiavimo mašiną-computer.

— Sveikiname Antaną Masį, atšventusį savo draugų tarpe deimantinę amžiaus sukaktį.

— Parapijos choras repetuoja ketvirtadieniais 7.30 v.v. Speciali repeticija moterims gruodžio 8 d., 7.30 v.v.

— Religinis pokalbis suaugusiems — gruodžio 8 d., 7.30 v.v., Parodų salėje.

— Uždaras rekolekcijas vyrams gruodžio 10-12 d.d. King City ves kun. L. Vėželis, OFM, ilgus metus dirbęs Korėjos misijose.

— Pensininkų būrelio pobūviai vyksta trečiadieniais, 4 v.p.p., Parodų salėje.

— Parapijos biblioteka ir knygų kioskas veikia sekmadieniais įprasta tvarka.

— Kalėdinės plotkelės gaunamos sekmadieniais zakristijoj, o klebonijoj betkada.

— Berniukų choras repetuoja 9 v.r. kiekvieną sekmadienį ir gieda per 10 v. Mišias. Pradėjo ruoštis Kalėdoms. Kviečiame daugiau berniukų įsijungti į šį chorą.

— Bilietų į N. Metų sutikimą mūsų salėje galima gauti pas V. Tasecką po 10 v. Mišių. Kitu laiku kreiptis telefonu į V. Tasecką 270-0363 ar į J. Vingelienę 536-1785. Bilietų kaina, įskaitant visus gėrimus, porai $40, o pensininkams ir studentams $15 asmeniui.

— Pakrikštyta Jennifer Lynne, Juozo ir Lilijos Kvederių dukrelė.

— Mišios šeštadienį: 8 v.r. už Juozą Martinaitį, užpr. S. Martinaitienė; 8.30 v. už Joną Daugėlą, užpr. M. Balčiūnienė; 9 v. už Luką Gatavecką, užpr. vaikai; 9.20 v. už Mečį Senkevičių, užpr. Č. Senkevičius; sekmadienį: 8 v.r. už Vytautą Lazdauską, užpr. P. Garkevičienė; 9 v. už Antaną Balnį, užpr. E. G. Kuchalskiai; 10 v. už Bronių Čepaitį, užpr. K. Čepaitis; 11.30 v. už parapiją; 7 v. v. už Magdaleną Pranckevičienę. užpr. St. Pranckevičius.

Lietuvio drama televizijoje

CBC televizija atsiuntė raštą "TŽ" redakcijai, pranešdama apie lietuvio dramos transliaciją. Jame sakoma, kad š. m. **gruodžio 12, sekmadienį, 9 v.v., CBC televizijos tinklas programoje "Here To Stay" rodys dramą "Yesterday Was Yars Ago".** Jos autorius yra Petras Jurkšaitis ir Anna Reiser. Ji vaizduoja Tony Adamsą, lietuvį ateivį, atvykusį Kanadon ir įsteigusį savo verslą. Čia jis veda žmoną, susilaukia sūnaus, bet vėliau sužino, kad jo pirmoji žmona su sūnumi yra gyva (buvo tikras, kad mirusi). Tarp tų šeimų vyksta konfliktas, vaizduojas praeitį ir dabart. Pagrindinius vaidmenis atlieka žymūs aktoriai — Albert Salmi (Tony Adams), Sabina Maydelle (pirmoji žmona Elena), Pixie Bigelow (antroji žmona Karolė). Veikalą režisavo Rene Bonniere. Programą paruošė Eoin Sprott.

Neužmirškime šį sekmadienį pasižiūrėti lietuvių gyvenimą liečiančio veikalo ir po transliacijos parašyti atsiliepimo laiškų: CBC - TV Television Network Promotion, Box 500, Terminal A, Toronto M5W 1E6.

NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefonu 535-4329.

IŠNUOMOJAMAS su baldais kambarys ir bendra virtuvė netoli Lietuvių Namų ir Bloor-Dundas požeminio. Tel. 531-7017 Toronto.

GĖLĖS ĮVAIRIOM PROGOM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamergėms, stalų papuošimui, korsažams ir kt. Skambinti V. Siminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 v.v.

Kalėdinių sveikinimų
su lietuviškais kun. Jono Staškaus išrašytais tekstais šiemet išleido Anapilio knygynas.
Toronte jų galima įsigyti Prisikėlimo par. knygyne, Margio vaistinėje ir pačiame Anapilio knygyne. Galima užsakyti ir paštu, už 10 kortelių su vokais iš anksto sumokant $2.50. Rašyti: Anapilio knygynas, 29 Sun Row Dr., Weston, Ont. M9P 3H5

ANAPILIO KIOSKE gautas 1977 m. nuplėšiamas kalenodrius — $4.00; A. Baranausko romanas "Rudenys ir pavasariai" II dalis — $6.00.

PARDUODAMAS pilnas tautinių moteriškų drabužių komplektas (A. Tamošaitienės austa medžiaga). Tel. 249-6854. Skambinti vakarais.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Dantų gydytoja
E. Zubrienė
1577 Bloor Street West, Toronto, Ontario
(prie Lietuvių Namų)
Kabineto telefonas
532-4108

Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas kviečia visus studentus bei jaunimą į

KALĖDŲ BALIŲ - ŠOKIUS

BALTIEČIŲ VAKARĄ

gruodžio 18, šeštadienį, 8 v.v., Lietuvių Namuose (DIDŽIOJOJ SALĖJ)

Yra pakviesti estų ir latvių studentų klubų nariai.

• Gros orkestras "Muzika" • Kaina — $3.00. • Apsirengimas — formalus!

Lietuvių Namai kviečia visus lietuvius dalyvauti tradicinėje

Kūčių vakarienėje

Karaliaus Mindaugo menėje gruodžio 24, penktadienį,

7.30 v.v.

Bus atitinkama programa ir Kalėdų senelis

Stalai apvalūs po 10 asmenų, 12 Kūčių patiekalų

Vaikams iki 6 metų — nemokamai, vaikams nuo 6 iki 16 m. — $ 2.00, studentams ir pensininkams — 4.00, suaugusiems — $6.00

Prašoma vietas užsisakyti iš anksto LN raštinėje arba sekmadienių popietėse.

Rengia — Lietuvių Namai ir Moterų Būrelis

Visi kviečiami iš arti ir toli į **Naujų Metų SUTIKIMĄ**

TORONTO LIETUVIŲ NAMUOSE

Šilta vakarienė, šampanas, iškilmingas ir puošnus 24 patiekalų šaltas bufetas fontanų fone,
paruoštas "Candlelight Caterers" (lietuviai savininkai)

Gros visų mėgstamas orkestras, veiks baras

Asmeniui — $17.50
pensininkui — $16.00
studentui — $10.00

gruodžio 31, penktadienį, 7 val. vakaro. Vakarienė — 8 val. vakaro

Bilietai gaunami Lietuvių Namuose ir pas valdybų narius. Vietos numeruotos. Geriau užsisakyti iš anksto.

LIETUVIŲ NAMAI ir MOTERŲ BŪRELIS

Iškilus operinis koncertas

Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Jonas Vaznelis

Toronto ir artimesniųjų kolonijų tautiečiai gruodžio 5 d. L. Namų salėje turėjo retą progą dalyvauti trijų didžiųjų solistų koncerte, kurį surengė Kanados Lietuvių Fondas. Finansinė rizika buvo nemaža, bet ji pasiteisino — susirinko pilnutėlė salė klausytojų (apie 500) ne tik iš Toronto, bet ir Londono, Hamiltono bei kitų vietovių. Jie tikrai neapsivylė — iškilieji solistai savo menu juos kompensavo su kaupu.

Koncertas buvo kitokio pobūdžio nei įprasta — buvo skirtas vien klasikinėm operom. Arijas bei ištraukas dainavo trise, dviese ir pavieniui. Savo pasirinktą programą čikagiškiai solistai atliko su dideliu pajėgumu, giliu įsijautimu, įtaigia išraiška, vaidybiniu mostu. Solistams talentingai akompanavo pianistas Alvydas Vasaitis, irgi čikagietis.

Buvo atliktos ištraukos bei arijos šių operų: Beethoveno "Fidelio", Verdi "Traviata", "Don Carlos", "Aida", "Likimo galia", Thomas "Mignon", Mocarto "Don Giovanni", Gounod "Faustas", Halevy "Žydė", Bizet "Perlų žvejai".

Visi trys solistai — sopranas D. Stankaitytė, tenoras St. Baras ir bosas J. Vaznelis į šį koncertą, užtrukusį dvi valandas, sutraukė gausią publiką vien savo kokybe. Nereikėjo rengėjams dirbtinai raginti visuomenę, kad pirktų bilietus, kurie nebuvo pigūs ($5). Atsilankiusieji entuziastingai plojo ne iš pareigos, bet iš pasigėrėjimo.

Apie meniškąją koncerto pusę turėtų prasitarti mūsų muzikai. Iš eilinių klausytojų priekaištų nebuvo girdėti. Nebent būtų galima išreikšti pageidavimą, kad į operinę programą būtų įjungta ir lietuvių autorių operų ištraukų, kad ir kiek skirtingų nuo įprastinių. Pvz. įdomu būtų išgirsti ištraukos operinių kūrinių — J. Gaidelio, J. Kačinsko, V. Marijošiaus ir kitų. Tai supažindintų mūsų visuomenę su naująja tos rūšies kūryba ir teiktų koncertui lietuviško atspalvio.

Po koncerto Kanados Lietuvių Fondo vardu padėkos žodį tarė dr. A. Pacevičius. Po to solistai iš Čikagos ir pianistas išskubėjo į aerodromą. **D.**

Toronto Maironio mokyklos Kalėdų eglutė bus gruodžio 18, šeštadienį, 4 val. p. p., Prisikėlimo parapijos salėje. Programa bus neilga, bet įvairi: mokinių dainos, deklamacijos, muzika, šokiai. Atvyks ir Kalėdų Senelis. Visi vaikai, ir nelanką Maironio mokyklos, mielai kviečiami eglutėje dalyvauti, o taip pat jų tėveliai ir svečiai. Po programos vaikai gaus dovanėlių ir bus pavaišinti. Senelis įteiks vaikams tik tėvų komiteto paruoštas dovanėles, asmeninės dovanos nebus priimamos. Taip pat gruodžio 18 d. yra paskutinė mokslo diena prieš Kalėdų atostogas. Mokiniai gaus semestrinius pažymėjimus ir bus paleisti namo 11 v. r. Po N. Metų pamokos prasidės sausio 8 d. **Vedėjas**

Toronto lietuvių choras "Varpas" nuoširdžiai dėkoja Kanados Lietuvių Fondas valdybai už paskirtą chorui $400.00 auką. Taip pat nuoširdi padėka "Varpo" krikšto tėvui ir rėmėjui Jurgiui Strazdui už $200.00 auką, paskirtą chorui jo 70 metų gimtadienio proga, ir varpietei Margaritai Nacevičiūtei - Zaleskienei už $25.00 auką jos sutuoktuvių proga.

Nuoširdžiai dėkinga — **"Varpo" choro valdyba**

KLK Moterų Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas įvyks gruodžio 12, sekmadienį, Nekalto Marijos Prasidėjimo šventėje. Narės dalyvauja organizuotai su vėliava 11.15 v. r. Mišiose. Turinčios tautinius drabužius prašomos jais pasipuošti. Po Mišių — agapė Parodų salėje. Programoje seselės Ignės paskaita. Visos narės ir viešnios kviečiamos dalyvauti.

Lapkričio 26-28 d.d. įvyko uždaros moterų rekolekcijos Queen of Apostles rekolekcijų namuose. Jos praėjo su pasisekimu. Dalyvavo 19 moterų. Rekolekcijas vedė kun. Justinas Vaškys, OFM, iš Ročesterio. Jam dalyvės labai dėkingos už gilias mintis, kurios nevieną paskatins reikšmingesniam gyvenimui. **Kor.**

Antanas ir Eugenija Grigučiai iš Suvalkų trikampio atvyko į viešnagę pas savo gimines — p.p. Pečiulius ir Kaleinikus. Toronte pabus 6 savaites.

A. a. Sofija Gustainienė - Biretienė, 69 m. amžiaus, mirė lapkričio 30 d. Our Lady of Mercy ligoninėje. Velionė buvo kilusi iš Vilniaus. Iškilmingai palaidota iš Prisikėlimo šventovės lietuvių kapinėse. Paliko vyrą ir du sūnus — Vytautą ir Adolfą.

PAVERGTŲ EUROPOS TAUTŲ komitetas Toronte rengia plataus masto Žmogaus Teisių Dienos minėjimą gruodžio 10, penktadienį, 8 v. v., Ontario Institute for Studies in Education (252 Bloor St. W.). Kalbės žymūs veikėjai. Kiekviena dalyvaujančių tautybių, kurių bus 7, pateiks vieną kurį specifinį atvejį, išreiškiantį tautos rezistenciją. Iš lietuvių pusės bus pateiktas Nijolės Sadūnaitės atvejis. Tai padarys Silvija Leparskienė. Rengėjai ir KLB krašto valdyba kviečia lietuvius šiame renginyje gausiai dalyvauti ir neatsilikti nuo kitų tautybių.

Kanados Baltiečių Federacija š. m. gruodžio 11, šeštadienį, Toronto Prisikėlimo par. Parodų salėje rengia jungtinę estų, latvių ir lietuvių vadovybių konferenciją, kuri užtruks visą dieną. Apie Kanados baltiečių veiklos stiprinimą kalbės estų atstovas L. Leivat, apie pavergtųjų tautų vienybę — pasaulio ukrainiečių kongreso gen. sekr. Y. R. Shymko, apie Helsinkio sutarties pažeidimus — latvių atstovas dr. L. Lukss ir VLIKo pirm. dr. K. J. Valiūnas.

"Varpo" choras rengia metinę Kalėdų arbatėlę — pobūvį gruodžio 11, šeštadienį, 7.30 v. v., Lietuvių Namuose, Gedimino pilies menėje. Kviečiame atsilankyti visus choristus, buvusius varpiečius ir norinčius įstoti į "Varpo" chorą bei susipažinti. Taip pat kviečiame choro rėmėjus ir draugus su varpiečiais pabūti ir praleisti kelias valandas su jais. Norintieji dalyvauti malonėkite paskambinti Gražinai Stauskienei 251-3467 arba Pauliui Dunderui 763-6538. Visų laukiame — **"Varpo" choro valdyba**

Paskaitą apie testamentinius palikimus rengia Lietuvių Profesionalų ir Verslininkų Sąjunga gruodžio 12, sekmadienį, 3.30 v. p. p., Toronto Lietuvių Namuose. Ją skaitys adv. Gerardas Balčiūnas.

Bendros ateitininkų Kūčios— gruodžio 12, sekmadienį, 5 v. p. p., Prisikėlimo salėje. Dalyvaus moksleiviai, studentai ir sendraugiai. Jau daug kas užsiregistravo. Iš Hamiltono dalyvaus apie 30 ateitininkų.

Metinis "T. Žiburių" spaudos balius bus 1977 m. vasario 5, šeštadienį, Anapilio salėje. Jau numatyta meninė programa, suplanuotos tarnybos, gautas leidimas loterijai, sutelkti laimikiai. Šiuo metu spausdinami bilietai — loterijos ir įėjimo.

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Šv. Kalėdų ir N. Metų pamaldų tvarka: Kalėdų naktį Bernelio Mišios — 12 v.; Kalėdų dieną (šeštadienį) Mišios — 11 v. r.; N. Metų išvakarėse Mišios — 7.30 v. v. ir N. Metų dieną Mišios 11 v. r. Išpažinčių bus klausoma Kūčių vakarą — 6 v. ir prieš kiekvienas švenčių Mišias.

— Parapijos komiteto rengiamas N. Metų sutikimas su vakariene ir laisvu baru prasidės 8 v. vakaro, kaina — $15 asmeniui. Bilietai gaunami pas komiteto narius.

— Po sunkios vėžio ligos lapkričio 25 d. mirė Julija Strėlienė-Rimkevičiūtė, 61 m. amžiaus. Kilusi iš Dzūkijos, nuo Alytaus. Velionė buvo maloni moteris, kitus atjaučianti, aktyvi. Priklausė šaulių organizacijai, katalikių moterų dr-jai, buvo aktyvi Rosemonto k. m. ratelio narė. Atsisveikinimą surengė šaulių org-ja. Kun. dr. F. Jucevičius atnašavo Mišias už velionę, dalyvaujant dukrai Lilijai Dvarionienei su vyru iš Toronto ir daugybei draugų bei pažįstamų. Anglijoje liko velionės anūkas Puzarauskas. Palaidota lietuvių kapinėse Toronte.

— Iškilminga abiturientų diplomų įteikimą surengė Msgr. Harold Doran vidurinioji mokykla. Iš 240 abiturientų diploma gavo ir keturi lietuviai: Julija Adamonytė, Rūta Kuzaitytė, Alfredas Pališaitis ir William Stratkauskas. Ta proga tėvai ir Rūtos Kuzaitytės globėjai p.p. Dalmontai surengė jaukias vaišes.

— Yra gera proga nekalbantiems lietuviškai, lietuvių giminėms ar draugams pramokti lietuvių kalbos. Prašoma apie tai pranešti, paraginti tuos, su kuriais bendraujame, tačiau nelietuvių kalba. Susidarius 10-ties asmenų grupei, bus sudaryta klasė šalia lietuvių šeštadieninės mokyklos. Užsiregistruoti pas seselę Paulę 766-9397. **S. Sk.**

Aušros Vartų parapijos žinios

— A.a. kun. Kazimieras Pečkys mirė 1976 m. lapkričio 11 d. Čikagoje. Palaidotas lapkričio 15 d. Į laidotuves buvo nuvykęs klebonas kun. J. Kubilius, atstovaudamas visai parapijai. Velionis gimė 1918 m. Kybartuose. Į jėzuitų vienuoliją įstojo 1937 m., o 1945 buvo įšventintas kunigu Olandijoje. Montrealiečiai liūdi kun. K. Pečkio. Jis buvo labai mėgstamas ir gerbiamas. Kuriantis AV parapijai Montrealyje, jis buvo vikaru, nuo 1963 m. — klebonu. Savo nuoširdžiu darbu ir rūpestingumu užsitarnavo pagarbą ir meilę. Jis turėjo laiko nupjauti žolę, nudažyti sienas, atkasti sniegą. Ypač kruopščiai ir sumaniai tvarkė parapijos finansinius reikalus. Jo klebonavimo metu sustiprėjo parapijos choras, vadovaujant muz. M. Roch, kuris dabartiniu metu priskaitomas prie geriausių S. Amerikos lietuvių chorų. Lapkričio 14 d. parapijos choras už velionį giedojo "Libera". Staigi kun. Kazimiero mirtis yra didelis nuostolis lietuvių jėzuitų provincijai ir lietuvių bendruomenei. **A. A.**

Išrinktas naujas lituanistinės mokyklos mokinių tėvų komitetas: Sig. Baršauskas, Marija Jurkienė, Justas Kibirkštis, p. Jaugelienė; iš buvusio p. Čičinskienė. Mokykloje dirba šie komiteto liko Bronius Niedvaras ir mokytojai: M. Jonynienė — vedėja, St. Ališauskienė, Julija Adamonienė, Julytė Adamonytė, J. Baltuonienė, M. Malciuvienė, E. Navikėnienė, R. Otto, A. Knystautienė, R. Lukoševičiūtė, St. Mikalajūnaitė, akordeonistas L. Staškevičius, kapelionas kun. dr. F. Jucevičius.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6,0 %	Asmenines	11.0%
Taupomąsias s-tas	8.25 %	Nekiln. turto	10.75%
Term. ind. 1 m.	9.5 %	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 2 m.	9.75 %	Investacines nuo	11%
Term. ind. 3 m.	10.0 %		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ik 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Apylinkės valdyba savo posėdyje lapkričio 28 d. Prisikėlimo par. patalpose nutarė: Vasario 16 švęsti vasario 20, sekmadienį, Anapilio salėje. Kalbėtoju pakviestas ir jau sutiko neseniai iš okupuotos Lietuvos atvykęs žymus dail. V. Žilius, šiuo metu gyvenąs JAV. Meninę minėjimo dalį atliks Toronto meniniai vienetai. Prieš minėjimą, penktadienio vakarą, numatytas priėmimas kitų tautybių svečiams. Įvairių parengimų koordinavimui pakviestas valdybos reikalų vedėjas T. Stanulis sudaryti sąrašą ir jį paskelbti spaudoje.

Kun. Leonas Zaremba, jėzuitų ordino narys, kurio giminės gyvena Toronte, jėzuitų provincijolo paskirtas lietuvių jėzuitų vyresniuoju — provincijolu vietoje kun. G. Kijausko, kuris šias pareigas ėjo nuo 1967 m. Naujasis provincijolas šias pareigas pradės eiti nuo 1977 m. sausio 1 d. Šiuo metu jis darbuojasi Klevelande.

Inž. Jonas Žiūraitis susižiedavo su Ramute Birgelyte. Vestuvės numatytos gegužės mėnesį Prisikėlimo šventovėje ir salėje.

Apie Toronto "Atžalyno" išvyką į Niujorką, kur jis atliko meninę programą "Laisvės Žiburio" radijo renginyje, "Darbininkas" 47 nr. išspausdino platų aprašymą, pasirašytą p. j. (red. Pauliaus Jurkaus). Jame autorius suminėjo sportininko Bill Jankunio pagerbimą, Simo Kudirkos, Brazinskų dalyvavimą ir aprašė atžalyniečių programą — "Sekminių vainiką", tautinius šokius ir "Atspindžių" orkestrą iš Londono, Ont. Baigdamas aprašymą autorius sako: "Reikia pasidžiaugti šiais entuziastais jaunuoliais, kurie sudaro šį ansamblį. Ir tai nevienas toks ansamblis Toronte".

Vietoj kalėdinių atvirukų į bendrą sveikinimą laikraštyje įsijungė ir "TŽ" aukojo $35: Salomėja ir Balys Sakalai; $25: Toronto lietuvių choras "Varpas" (taip pat atsidėkodamas "T. Žiburiams" už įvairius patarnavimus), Vytautas ir Stasė Liuimos; $20: Delfina Zulonienė, Juzė ir Stasys Jonaičiai, Marija Gečienė; $15: Jonas ir Anelė Puteriai, K. ir El. Gudinskų šeima, Grasilda ir Juozas Kaknevičiai, Elena Aukštakalnienė, Vincas Ignaitis, Bronius ir Izabelė Stasiuliai; $10: Ina, Bronė ir Jonas Maziliauskai, A. Paulius, S. Varanka ir šeima, Zigmas ir Ona Girdauskai, Adelė ir Juozas Kizai, Petras, Gražina, Antanas ir Paulius Stauskai, Laima ir Petras Butėnai, S. Kneitas, Loreta, Vincas Rutkauskai ir šeima, Greta Buntinienė, B. K. Žutautai, Birutė, Jonas Aukštaičiai ir vaikai, Marija ir Stasys Šenferai, Stasė ir Mikas Petruliai, Petras ir Irena Zubai, Ona ir Vyt. Juodišiai, Aleksandras ir Stefanija Kalūzos, J. Barzdaitienė, Sofija ir Stasys Rakščiai, A. Šalkauskis, Petras ir Vera Koveliai, Juozas ir Janina Šarūnai; $5: Marija ir Jonas-Bronius Žėkai.

Grįždami iš LK Mokslo Akademijos suvažiavimo Detroite, Toronte lankėsi kun. prof. St. Yla ir mons. Vyt. Balčiūnas iš Putnamo, Conn. Jiedu telkia medžiagą būsimiems savo darbams.

Susituokė š. m. gruodžio 6 d. Huettenfeldo katalikų šventovėje, V. Vokietijoje, torontietis Algis Stankus su Marija Saulaityte. Abu šiuo metu dirba Vasario 16 gimnazijoje. Oficiali jų pavardė dabar — Stankus-Saulaitis. Linkime abiem saulėtos ateities!